

Державна архівна служба України

**Український науково-дослідний інститут архівної справи та
документознавства**

**Галузевий центр науково-технічної інформації з архівної
справи та документознавства**

**Бюлетень Галузевого центру науково-технічної інформації з
архівної справи та документознавства**

Вип. 1 (25)

І–ІІ квартал 2016 р.

Київ

2016

Бюлетень Галузевого центру науково-технічної інформації з архівної справи та документознавства. Вип. 1 (25) / Держ. арх. служба України, Укр. наук.-дослід. ін-т арх. справи та документознавства, Галуз. центр наук.-техн. інформації з арх. справи та документознавства ; уклад.: А. А. Майстренко, Р. В. Романовський, А. І. Титаренко – Київ, 2016. – 110 с.

Випуск Бюлетеня Галузевого центру науково-технічної інформації з архівної справи та документознавства (ГЦНТІ АСД) містить аналітичну, реферативну, оглядову, бібліографічну інформацію з актуальних питань розвитку архівної справи та документознавства, зокрема щодо проблем нормативно-правового забезпечення інформатизації архівної справи.

Матеріали Бюлетеня можуть бути використані в роботі керівництва Державної архівної служби України та працівників архівних установ, науковців УНДІАСД та інших галузевих та академічних НДІ, викладачів вищих навчальних закладів, дослідників, аспірантів.

ЗМІСТ

Передмова	4
I. Нормативно-правові акти з питань інформатизації архівної справи: інформаційно-аналітичний огляд	5
Проблеми інформатизації архівної справи: матеріали до бібліографії	21
II. Проблеми розвитку архівознавства та документознавства: інформація та анонси	45
1. Нові видання з проблем архівознавства та документознавства	45
2. Архівознавство та архівна справа за кордоном: матеріали до бібліографії	58
3. Новини наукового життя	67
4. Огляд дисертацій з проблем архівознавства та документознавства, захищених в Україні у другій половині 2015 – першій половині 2016 рр.	107

ПЕРЕДМОВА

Бюлетень Галузевого центру науково-технічної інформації з архівної справи та документознавства призначений для інформаційного забезпечення основних напрямів діяльності архівних установ актуальною аналітичною, реферативною, оглядовою, бібліографічною інформацією з питань архівної справи та документознавства.

Перша частина Бюлетеня ГЦНТІ присвячена актуальним проблемам нормативно-правового забезпечення інформатизації архівної справи та складається з інформаційно-аналітичного огляду «Нормативно-правові акти з питань інформатизації архівної справи», матеріалів до бібліографії з проблем інформатизації архівної справи.

Друга частина включає реферативну, оглядову та бібліографічну інформацію, що стосується розвитку архівної справи та документознавства у світі. Упорядниками представлено реферативну інформацію про нові фахові зарубіжні видання, що вийшли упродовж 2014–2016 рр.; матеріали до бібліографії з проблем зарубіжного архівознавства (підготовлені на основі змісту ряду провідних фахових зарубіжних періодичних видань за 2015–2016 рр. та систематизовані за тематичними розділами). В Бюлетені наведено також оглядову інформацію про проведені вітчизняні та зарубіжні конференції з проблем архівної справи та документознавства II половини 2015 р. – I половини 2016 р., анонси майбутніх наукових форумів, проведення яких заплановано на другу половину 2016 р. та перелік дисертаційних досліджень з проблем архівознавства та документознавства, захищених в Україні у другій половині 2015 – першій половині 2016 рр.

НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ АКТИ З ПИТАНЬ ІНФОРМАТИЗАЦІЇ АРХІВНОЇ СПРАВИ: інформаційно-аналітичний огляд

Інформатизація різних галузей людської діяльності є основою переходу до інформаційного суспільства¹. Визначення ролі і місця цього процесу в діяльності архіву як соціально-комунікаційної структури інформаційної ери є достатньо актуальним, зважаючи на останні тенденції розвитку архівної справи як у нашій країні, так і в міжнародному просторі².

Інформатизація передбачає реалізацію комплексної системи організаційних, науково-методичних і технологічних заходів, що забезпечують розроблення на єдиних методологічних та методичних засадах взаємопов'язаних інформаційних технологій в галузі архівної справи, створення мережі локальних і централізованих баз даних, формування національної архівної інформаційної системи³.

Вивчення досвіду інформатизації архівної справи свідчить про її позитивний розвиток у нашій державі, дозволяє високо оцінити досвід, отриманий українськими архівістами в практичній діяльності, пов'язаній з інформаційними технологіями⁴.

Різні аспекти інформатизації архівної сфери досліджували як вітчизняні, так і зарубіжні науковці: В. Адамушко, О. Артїзов, Г. Боряк, М. Васильченко, Л. Дубровіна, М. Жарких, В. Ільганаєва, А. Кисельова, Л. Кисельова, Ю. Ковтанюк, В. Козлов, В. Кузовова, В. Надольська, К. Новохатський, В. Носевич, О. Сохань та ін.

Метою інформаційно-аналітичного огляду є опрацювання та аналіз нормативно-правових актів щодо процесів інформатизації архівної справи в Україні та зарубіжних країнах.

Мета зумовлює такі **завдання**: 1) визначити нормативно-правові акти України та інші джерела щодо проблем інформатизації архівної справи; 2) проаналізувати їх зміст; 3) визначити основні проблеми розвитку інформатизації архівної справи.

Для підготовки аналітичного огляду з проблем сучасного стану нормативно-правового забезпечення інформатизації архівної справи будемо використовувати такий понятійно-категоріальний апарат:

інформатизація - сукупність взаємопов'язаних організаційних, правових, політичних, соціально-економічних, науково-технічних,

¹ Социальные коммуникации (теория, методология, деятельность) : словарь-справочник / авт.-сост. В. А. Ильганаева. – Харьков : КП «Городская типография», 2009. – 102 с.

² Васильченко М. М. Інформатизація архіву як соціально-комунікаційної структури // Вісник ХДАК. - 2010. - Вип. 31. - С 199-208.

³ Архивознаводство : підруч. для студ. іст. ф-тів вищ. навч. закладів України / за заг. ред. Я. С. Калакури та І. Б. Матяш. – Вид. 2-ге, випр. і доп. – Київ : Видавн. дім «КМ Академія», 2002. – С. 235.

⁴ Кузовова Н. Інформатизація архівної справи в Україні (1991–2014 рр.): історичні та правові аспекти) // Scriptorium nostrum. – 2015. – № 1/2. - С. 223.

виробничих процесів, що спрямовані на створення умов для задоволення інформаційних потреб громадян та суспільства на основі створення, розвитку і використання інформаційних систем, мереж, ресурсів та інформаційних технологій, які побудовані на основі застосування сучасної обчислювальної та комунікаційної техніки⁵;

інформатизація архівної справи – це комплекс організаційних, науково-методичних та технологічних заходів, що забезпечують створення за єдиними методологічними та методичними засадами взаємопов'язаних інформаційних технологій в архівній справі, створення мережі локальних і централізованих баз даних, формуванні національних архівних інформаційних ресурсів⁶;

інформація - будь-які відомості та/або дані, які можуть бути збережені на матеріальних носіях або відображені в електронному вигляді⁷.

Серед нормативно-правових актів та методичні рекомендації, які регулюють процеси інформатизації архівної справи, доцільно виділити такі групи: 1) загальні нормативно-правові акти, які регулюють інформаційний простір у нашій державі (Конституція України, Закони України, акти Президента України та Кабінету міністрів України) тощо, 2) нормативно-правові акти міністерств та відомств (накази Міністерства юстиції України та Державної архівної служби України тощо) щодо розвитку інформатизації архівної справи; 3) інструкції та методичні рекомендації, що розкривають практичну сторону застосування інформаційних технологій в архівній справі.

Проаналізуємо першу групу загальних нормативно-правових актів, які регулюють інформаційний простір у нашій державі.

Національна стратегія переходу до інформаційного суспільства знайшла своє відображення в Державній програмі інформатизації. Відносини, пов'язані з державною політикою у сфері інформатизації, розвитку інформаційного суспільства регулюють Закони України, укази Президента України, постанови та розпорядження Кабінету Міністрів України, в яких визначено головну мету, принципи, основні завдання, шляхи розвитку інформаційного суспільства України. Серед них: **Конституція України**⁸ (1996), **Цивільний кодекс України**⁹ (2003, остання редакція

⁵ Про Національну програму інформатизації : Закон України від 04.02.1998 № 74/98-ВР // Відом. Верховної Ради України. – 1998. – № 27–28. – Ст. 181. - Зміни внесено згідно із Законами України № 2684-III від 13.09.2001; № 2289-VI від 01.06.2010; № 5463-VI від 16.10.2012.

⁶ Основні правила роботи державних архівів України / Держкомархів України, УДНДІАСД ; за заг. ред.: Л. О. Драгомірової, К. Є. Новохатського. – Київ, 2004. – 228 с., [105] с. дод.; Арівознавство : підруч. для студ. іст. ф-тів вищ. навч. закладів України / за заг. ред. Я. С. Калакури та І. Б. Матяш. – Київ : Вид. дім «КМ Академія», 2002. – 356 с.

⁷ Про інформацію : Закон України від 02.10.1992 № 2657-XII // Відом. Верховної Ради України. – 1992. – № 48. – Ст. 651. – В редакції Закону № 2938-VI від 13.01.2011; зміни внесено згідно із Законом України № 317-VIII від 09.04.2015.

⁸ Конституція України : Основний Закон України від 28.06.1996 № 254 к // Відом. Верховної Ради України. – 1996. – 23 лип. – № 30. – Ст. 141.

2015), закони України «Про інформацію»¹⁰ (1992), «Про захист інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах»¹¹ (1994), «Про захист персональних даних»¹², «Про доступ до публічної інформації»¹³, «Про Національну програму інформатизації»¹⁴ (1998), «Про Концепцію Національної програми інформатизації»¹⁵, «Про основні засади розбудови інформаційного суспільства в Україні на 2007–2015 роки»¹⁶ (2007), «Про схвалення Стратегії розвитку інформаційного суспільства в Україні»¹⁷, «Про заходи щодо розвитку національної складової глобальної інформаційної мережі Інтернет та забезпечення широкого доступу до цієї мережі в Україні»¹⁸, а також інші нормативно-правові акти.

⁹ Цивільний кодекс України від 16.01.2003 № 435-IV // Відом. Верховної Ради України. – 2003. – № 40–44. – Ст. 356. - Остання редакція від 03.09.2015 № 675-VIII.

¹⁰ Про інформацію : Закон України від 2.10.1992 № 2657-XII // Відом. Верховної Ради України. – 1992. – № 48. – Ст. 651. – В редакції Закону № 2938-VI від 13.01.2011; зміни внесено згідно із Законом України № 317-VIII від 09.04.2015.

¹¹ Про захист інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах : Закон України від 05.07.1994 № 80/94-ВР // Відом. Верховної Ради України. – 1994. – № 31. – Ст. 286. – В редакції Закону № 2594-IV від 31.05.2005; зміни внесено згідно із Законами України № 879-VI від 15.01.2009; № 1180-VI від 19.03.2009; № 721-VII від 16.01.2014; № 767-VII від 23.02.2014; № 1170-VII від 27.03.2014.

¹² Про захист персональних даних : Закон України від 01.06.2010 № 2297-VI // Голос України. - 2010. - 16 верес. - № 72. - Зміни внесено згідно із Законами України № 4452-VI від 23.02.2012; № 5491-VI від 20.11.2012; № 245-VII від 16.05.2013; № 383-VII від 03.07.2013; № 1170-VII від 27.03.2014; № 1262-VII від 13.05.2014; № 316-VIII від 09.04.2015; № 675-VIII від 03.09.2015.

¹³ Про доступ до публічної інформації : Закон України від 13.01.2011 № 2939-VI // Уряд. кур'єр. - 2011. – 15 лют. - № 28. - Зміни внесено згідно із Законами України № 4652-VI від 13.04.2012; № 4711-VI від 17.05.2012; № 224-VII від 14.05.2013; № 1700-VII від 14.10.2014; № 319-VIII від 09.04.2015.

¹⁴ Про Національну програму інформатизації : Закон України від 04.02.1998 № 74/98-ВР // Відом. Верховної Ради України. – 1998. – № 27–28. – Ст. 181. - Зміни внесено згідно із Законами України № 2684-III від 13.09.2001; № 2289-VI від 01.06.2010; № 5463-VI від 16.10.2012.

¹⁵ Про Концепцію Національної програми інформатизації : Закон України від 04.02.1998 № 75/98-ВР // Голос України. - 1998. - 7 квіт. - Зміни внесено згідно із Законами України № 3421-IV від 09.02.2006; № 3610-VI від 07.07.2011; № 406-VII від 04.07.2013.

¹⁶ Про Основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2007–2015 роки : Закон України від 09.01.2007 № 537-V // Голос України. – 2007. – 06 лют. – № 21.

¹⁷ Про схвалення Концепції розвитку електронного урядування в Україні : розпорядження Кабінет Міністрів України від 13.12.2010 № 2250-р. // Офіц. вісн. України. – 2010. – № 97. – Ст. 3443.

¹⁸ Про заходи щодо розвитку національної складової глобальної інформаційної мережі Інтернет та забезпечення широкого доступу до цієї мережі в Україні : указ Президента України від 31.07.2000 № 928/2000 // Офіц. вісн. України. - 2000. - 18 серп. - № 31. - Ст. 1300.

Так, Законом України «**Про інформацію**»¹⁹ (1992) встановлено основні принципи та завдання державної інформаційної політики, а також закріплено права громадян України на інформацію, закладено правові основи інформаційної діяльності і визначено правові форми міжнародного співробітництва в галузі інформації. Головними напрямками і способами державної інформаційної політики відповідно до Закону є: забезпечення доступу громадян до інформації; створення національних систем і мереж інформації; сприяння постійному оновленню, збагаченню та зберіганню національних інформаційних ресурсів; створення загальної системи охорони інформації; сприяння міжнародному співробітництву в галузі інформації і гарантування інформаційного суверенітету України.

Питання захисту інформаційних ресурсів відіграють важливу роль у системі електронної інформаційної взаємодії державних органів. Тому одним з перших нормативних актів у сфері ІТ-технологій був Закон України «**Про захист інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах**»²⁰ (1994), який регулює відносини у сфері захисту інформації в інформаційних, телекомунікаційних та інформаційно-телекомунікаційних системах.

Варто зазначити, що серед важливих нормативно-правових документів у сфері захисту інформації є Закони України «**Про захист персональних даних**»²¹, «**Про доступ до публічної інформації**»²².

Зауважимо, що Закон України «**Про Національну програму інформатизації**»²³ (1998) визначає стратегію розв'язання проблем забезпечення інформаційних потреб та інформаційної підтримки соціально-економічної, екологічної, науково-технічної, оборонної, національно-культурної та іншої діяльності у сферах загальнодержавного значення. Зазначений закон розкриває загальні засади формування, виконання та

¹⁹ Про інформацію : Закон України від 02.10.1992 № 2657-ХІІ // Відом. Верховної Ради України. – 1992. – № 48. – Ст. 651. – В редакції Закону № 2938-VI від 13.01.2011; зміни внесено згідно із Законом України № 317-VIII від 09.04.2015.

²⁰ Про захист інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах : Закон України від 05.07.1994 № 80/94-ВР // Відом. Верховної Ради України. – 1994. – № 31. – Ст. 286. – В редакції Закону № 2594-IV від 31.05.2005; зміни внесено згідно із Законами України № 879-VI від 15.01.2009; № 1180-VI від 19.03.2009; № 721-VII від 16.01.2014; № 767-VII від 23.02.2014; № 1170-VII від 27.03.2014.

²¹ Про захист персональних даних : Закон України від 01.06.2010 № 2297-VI // Голос України. - 2010. - 16 верес. - № 72. - Зміни внесено згідно із Законами України № 4452-VI від 23.02.2012; № 5491-VI від 20.11.2012; № 245-VII від 16.05.2013; № 383-VII від 03.07.2013; № 1170-VII від 27.03.2014; № 1262-VII від 13.05.2014; № 316-VIII від 09.04.2015; № 675-VIII від 03.09.2015.

²² Про доступ до публічної інформації : Закон України від 13.01.2011 № 2939-VI // Уряд. кур'єр. - 2011. – 15 лют. - № 28. - Зміни внесено згідно із Законами України № 4652-VI від 13.04.2012; № 4711-VI від 17.05.2012; № 224-VII від 14.05.2013; № 1700-VII від 14.10.2014; № 319-VIII від 09.04.2015.

²³ Про Національну програму інформатизації : Закон України від 04.02.1998 № 74/98-ВР // Відом. Верховної Ради України. – 1998. – № 27/28. – Ст. 181. - Зміни внесено згідно із Законами України № 2684-III від 13.09.2001; № 2289-VI від 01.06.2010; № 5463-VI від 16.10.2012.

коригування Національної програми інформатизації, де головною метою Національної програми інформатизації є створення необхідних умов для забезпечення громадян та суспільства своєчасною, достовірною та повною інформацією шляхом широкого використання інформаційних технологій, забезпечення інформаційної безпеки держави. Інформаційним ресурсом архівів України є Національний архівний фонд – скарбниця соціальної пам'яті, культурної та національної ідентичності українського народу в загальносвітовому вимірі.

Закон України **«Про Концепцію Національної програми інформатизації»**²⁴ (1998) закріплює принципи державної політики у сфері інформатизації, визначає основні завдання, напрями, порядок формування та виконання основних етапів програми, очікуванні результати.

Центральним нормативно-правовим актом, який можна назвати тимчасовою національною стратегією побудови інформаційного суспільства, є Закон України **«Про Основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2007–2015 роки»**²⁵ (від 09.01.2007 № 537-V). Цим законом встановлено основні стратегічні цілі розвитку інформаційного суспільства в Україні, зокрема створення загальнодержавних інформаційних систем, насамперед у сферах охорони здоров'я, освіти, науки, культури, охорони довкілля; збереження культурної спадщини України шляхом її електронного документування; державна підтримка використання новітніх ІКТ засобами масової інформації; а також захист інформаційних прав громадян, насамперед щодо доступності інформації, захисту інформації про особу, підтримки демократичних інститутів та мінімізації ризику «інформаційної нерівності».

Продовженням вище зазначеного Закону є розпорядження Кабінету Міністрів України № 386-р від 15.05.2013 р. **«Про схвалення Стратегії розвитку інформаційного суспільства в Україні»**²⁶. Реалізація Стратегії сприятиме впровадженню інформаційно-комунікаційних технологій в усі сфери суспільного життя та має на меті розширення можливостей громадян брати участь у підготовці та експертизі політико-адміністративних рішень й контролювати ефективність діяльності влади.

Зазначимо, що в указі Президента України **«Про заходи щодо розвитку національної складової глобальної інформаційної мережі**

²⁴ Про Концепцію Національної програми інформатизації : Закон України від 04.02.1998 № 75/98-ВР // Голос України. - 1998. - 7 квіт. - Зміни внесені згідно із Законами України № 3421-IV від 09.02.2006; № 3610-VI від 07.07.2011; № 406-VII від 04.07.2013.

²⁵ Про Основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2007-2015 роки : Закон України від 09.01.2007 № 537-V // Голос України. – 2007. – 6 лют. – № 21.

²⁶ Про схвалення Концепції розвитку електронного урядування в Україні : розпорядження Кабінет Міністрів України від 13.12.2010 № 2250-р. // Офіц. вісн. України. – 2010. – № 97. – Ст. 3443.

Інтернет та забезпечення широкого доступу до цієї мережі в Україні»²⁷ (2000) визначено, що розвиток національної складової інформаційної мережі Інтернет, забезпечення широкого доступу до цієї мережі громадян та юридичних осіб усіх форм власності в Україні, належне представлення в ній національних інформаційних ресурсів є одним з пріоритетних напрямів державної політики у сфері інформатизації, задоволення конституційних прав громадян на інформацію, побудови відкритого демократичного суспільства, розвитку підприємництва.

Вагомим чинником інформатизації архівної справи стала низка нормативних документів, спрямована на актуалізацію національних інформаційних ресурсів: укази Президента України № 887/2000 від 14 квітня 2000 р. **«Про вдосконалення інформаційно-аналітичного забезпечення Президента України та органів державної влади»**; № 928/2000 від 31 липня 2000 р. **«Про заходи щодо розвитку національної складової глобальної інформаційної мережі Інтернет та забезпечення широкого доступу до цієї мережі в Україні»**; розпорядження Президента України № 273/2000-рп від 2 вересня 2000 р. **«Про невідкладні заходи щодо розвитку архівної справи»**.

Наступна група представлена нормативно-правовими актами (Закони України, накази Міністерства юстиції України та Державної архівної служби України тощо) щодо розвитку інформатизації архівної справи.

У Законі України **«Про Національний архівний фонд та архівні установи»²⁸** (1993) зауважено, що **«архівний документ – документ незалежно від його виду, виду матеріального носія інформації, місця, часу створення і місця зберігання та форми власності на нього, що припинив виконувати функції, для яких був створений, але зберігається або підлягає зберіганню з огляду на значущість для особи, суспільства чи держави або цінність для власника також як об'єкт рухомого майна»**. Частиною довідкового апарату названо **бази даних**. У ст.1 документи **НАФ** визначаються як **частина інформаційних ресурсів суспільства²⁹**.

Питанням інформатизації приділена увага в Державній програмі розвитку архівної справи на 2006–2010 роки, затвердженій постановою

²⁷ Про заходи щодо розвитку національної складової глобальної інформаційної мережі Інтернет та забезпечення широкого доступу до цієї мережі в Україні: указ Президента України від 31.07.2000 № 928/2000 // Офіц. вісн. України. - 2000. – № 31. – Ст. 1300.

²⁸ Про Національний архівний фонд і архівні установи: Закон України від 24.12.1993 № 3814-ХІІ // Відом. Верховної Ради України. – 1994. – № 15. – Ст. 86. – Зміни внесені згідно із Законами України № 498/95-ВР від 22.12.1995; № 608/96 від 17.12.1996; в редакції Закону № 2888-ІІІ від 13.12.2001; із змінами, внесеними згідно із Законами України № 534-V від 22.12.2006; № 2756-VI від 02.12.2010; № 5068-VI від 05.07.2012; № 5461-VI від 16.10.2012; № 5463-VI від 16.10.2012; № 245-VII від 16.05.2013; № 406-VII від 04.07.2013; № 1170-VII від 27.03.2014; № 316-VIII від 09.04.2015.

²⁹ Про внесення змін до Закону України «Про Національний архівний фонд і архівні установи»: Закон України від 13.12.2001 № 2888-ІІІ // Відом. Верховної Ради України. – 2002. – № 11. – С. 81.

Кабінету Міністрів України від 01.02.2006 № 92³⁰. Серед основних завдань програми: організація централізованого зберігання електронних документів та інформаційних ресурсів, створення умов для більш ефективного впровадження в архівних установах сучасних інформаційних технологій; генерування інформаційної продукції на рівні міжнародних стандартів.

Низка наказів Держкомархіву України та Укрдержархіву визначали організацію та функціонування веб-порталу Державної архівної служби України та веб-сайтів державних архівних установ.

На виконання доручення Кабінету Міністрів України від 5 січня 2012 р. № 185/0/2-12 щодо забезпечення органами виконавчої влади Єдиного веб-порталу органів виконавчої влади та власних офіційних веб-сайтів відповідними фотоматеріалами було підготовлено наказ Укрдержархіву від 12 березня 2012 р. № 33³¹, в якому визначено склад робочої групи із забезпечення Єдиного веб-порталу органів виконавчої влади та офіційного веб-порталу Державної архівної служби «Архіви України» фотоматеріалами про діяльність Укрдержархіву, Державного департаменту СФД, державних архівних установ та установ СФД, а також зазначено пріоритети її діяльності.

Наказ Укрдержархіву від 19 листопада 2012 року № 174 від **«Про затвердження нової редакції Регламенту функціонування офіційного веб-порталу Державної архівної служби України “Архіви України”»**³² прийнято на виконання Закону України від 13 січня 2011 р. № 2939-VI «Про публічну інформацію» та постанови Кабінету Міністрів від 4 січня 2002 року № 3 «Про порядок оприлюднення у мережі Інтернет інформації про діяльність органів влади» (із змінами). В даному документі зазначено нову редакцію Регламенту функціонування офіційного веб-порталу Державної архівної служби України «Архіви України», встановлено новий склад робочої групи відповідальної за функціонування офіційного веб-порталу, а також визначено новий Порядок інформаційного наповнення архівного веб-порталу.

Наказ Державної архівної служби України від 19 грудня 2013 р. № 187 **«Про введення в дію рішення колегії Укрдержархіву від 17 грудня 2013 № 14/3 “Про супровід галузевого офіційного веб-порталу “Архіви**

³⁰ Державна програма розвитку архівної справи на 2006–2010 роки [Електронний ресурс] : затв. постановою Кабінету Міністрів України від 01.02.2006 № 92. – Режим доступу: <http://www.archives.gov.ua/Problems/progr-2006-2010.php>. – Назва з екрана.

³¹ Про забезпечення Єдиного веб-порталу органів виконавчої влади та веб-порталу «Архіви України» фотоматеріалами про діяльність Укрдержархіву [Електронний ресурс] : наказ Держ. арх. служби України від 12.03.2012 № 33. - Режим доступу: <http://document.ua/pro-zabezpechennja-edinogo-veb-portal-organiv-vikonavchoyi--doc96091.html>. - Назва з екрана.

³² Про затвердження нової редакції Регламенту функціонування офіційного веб-порталу Державної архівної служби України «Архіви України» : наказ Держ. арх. служби України від 19.11.2012 № 174 // Вісник Держ. арх. служби України. – 2012. – Вип. 4. – С. 92–106.

України” та власних офіційних веб-сайтів Державного департаменту СФД, державних архівних установ»³³.

У 2013 р. наказом Міністерства юстиції України було затверджено «Правила роботи архівних установ України»³⁴, які включають правила організації зберігання, обліку та використання традиційних управлінських документів з паперовими носіями, що переважають у складі НАФ, в частині загальних для архівних установ норм вимоги Правил також розраховано на архіви, що зберігають науково-технічні, аудіовізуальні та електронні документи.

Остання група представлена інструктивними та методичними матеріалами (рекомендаціями), що розкривають практичну сторону застосування інформаційних технологій в архівній справі.

1989 р. за рішенням колегії Головархіву України розпочато створення автоматизованої інформаційної системи на базі Центрального фондового каталогу (1989)³⁵.

З метою розширення інформаційної бази архівних документів в Україні з 1991 р. проводиться робота зі створення спеціалізованого банку інформації за документальними джерелами з історії України в рамках **проекту «Архівна та рукописна україніка. Національна зведена система документної інформації»**. Програмою було передбачено виявлення, облік, опис архівних документів і рукописних книг та створення національного банку інформації про документні джерела з історії України. Цей проект розроблено для створення багаторівневої та багатофункціональної інформативної системи з пошуку, збирання та використання інформації про документи Національного архівного фонду як на території України, так і за її межами. Після реалізації програми збагатилася джерельна база вітчизняної історичної науки, було дано визначення поняття «архівна україніка» на законодавчому рівні³⁶.

Ініціаторами програми виступили спеціалісти з Національної академії наук України (Інститут рукопису Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського та Інституту української археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського). Програма розроблялася за участю

³³ Про введення в дію рішення колегії Укрдержархіву від 17 грудня 2013 № 14/3 «Про супровід галузевого офіційного веб-порталу “Архіви України” та власних офіційних веб-сайтів Державного департаменту СФД, державних архівних установ»: наказ Держ. арх. служби України від 19.12.2013 № 187 // Вісник Держ. арх. служби України. – 2013. – Вип. 4. – С. 117–134.

³⁴ Про затвердження Правил роботи архівних установ України: наказ М-ва юстиції України від 08.04.2013 № 656/5 // Офіц. вісн. України. - 2013. - № 31. – Ст. 1112; Правила роботи архівних установ України / М-во юстиції України, Держ. арх. служба України, УНДІАСД; упоряд.: Л. А. Кисельова, Ю. А. Прилепішева, Т. П. Прись, С. В. Сельченкова; за заг. ред. Н. М. Христової. – Київ, 2013. – 243 с.

³⁵ Боряк Г. Десять років інформатизації архівної справи в Україні: Проблеми. Здобутки. Перспективи // Архівознавство. Археографія. Джерелознавство. – 2002. – Вип. 5. – С. 10.

³⁶ Кузовова Н. Інформатизація архівної справи в Україні (1991-2014 рр.): історичні та правові аспекти // Scriptorium nostrum. – 2015. – № 1/2. - С. 227.

Головного архівного управління України, Міністерства культури та інших відомств³⁷.

В подальшому виник окремий напрям під назвою **«Національна архівна інформаційна система (НАІС)»**, що перетворився на державну програму³⁸. В цілому, концепція НАІС базувалася на таких основних положеннях:

- до документального архівного фонду як об'єкту НАІС залучаються не лише документи Національного архівного фонду, що зберігаються в Україні, але й усі архівні матеріали поза її межами, що мають пряме або опосередковане відношення до історії та культури України.
- система повинна виконувати як науково-пошукові, так і адміністративно-управлінські функції, тому слід приділяти увагу інтелектуалізації пошукових процесів і оперативному здійсненню комунікативних зв'язків джерельної бази з користувачами, оптимізації технологічних процесів у функціонуванні комунікативних структур, здійснювати облік та підготовку достовірних даних для управління архівною справою.
- система встановлює рівні каталогізації (описування) архівних матеріалів з метою вибору для НАІС відповідного об'єкта. Для НАІС обрано рівень колективного опису фонду та архівної колекції (або групи матеріалів). Рівні документа і одиниці зберігання (справи) визнані об'єктом локальних баз даних, що входять до компетенції кожного окремого архіву. Стратегія НАІС передбачає розробку технології зв'язку НАІС з локальними базами даних у національній мережі інформаційної інфраструктури суспільства.
- НАІС базується на спільних для всіх зацікавлених відомств науково-методичних, технологічних і організаційних засадах, що передбачає впровадження єдиних галузевих нормативно-інструктивних документів, стандартизованих на державному рівні. Адміністрування, контроль, підтримку і супровід системи здійснює державна архівна служба України³⁹.

Основні положення проекту **«Архівна та рукописна україніка. Національна зведена система документної інформації»** були в подальшому розвинуті в концепції **«Археографічного реєстру національної архівної спадщини України»** (1996) та **«Основних положеннях концепції комп'ютеризації архівної справи в Україні»** (1998).

³⁷ Боряк Г. Десять років інформатизації архівної справи в Україні: Проблеми. Здобутки. Перспективи // Архівознавство. Археографія. Джерелознавство. – 2002. – Вип. 5. – С. 10.

³⁸ Національна архівна інформаційна система «Архівна та рукописна Україніка» і комп'ютеризація архівної справи в Україні: зб. наук. пр. – Київ, 1996. – Вип. 1: Інформатизація архівної справи в Україні: Сучасний стан та перспективи. – 308 с.

³⁹ Боряк Г. Десять років інформатизації архівної справи в Україні: Проблеми. Здобутки. Перспективи // Архівознавство. Археографія. Джерелознавство. – 2002. – Вип. 5. – С. 12.

Подальшим кроком практичної реалізації інформатизації архівної справи було запровадження пілотного проекту - створення діючої моделі архівної інформаційної системи на базі **Центрального фондового каталогу (1992-1994)**⁴⁰. Програмний продукт передбачав створення, наповнення, супровід, модифікації локальних баз даних, системи передавання даних, оперативне, ефективне і коректне експортування даних з інших, існуючих на тепер в архівних установах баз, даних облікового типу. З поетапним розвитком системи до неї можуть інтегруватися численні тематичні, видові та інші локальні бази даних⁴¹. На даний момент облікові бази даних, функціонують у всіх державних архівах.

З 1999 року співробітниками Держкомархіву України, УНДІАСД, центральних державних архівів та держархівів областей, було підготовлено низка публікацій теоретико-методологічного, методичного, оглядового характеру, що складають фундамент подальшого розвитку національної архівної інформаційної системи.

Так, співробітниками УНДІАСД було розроблено: **«Системи комп'ютерного діловодства: Сучасний стан та перспективи розвитку програмно-апаратного забезпечення»** (К., 1998)⁴², **«Організація функціонування документаційних інформаційно-пошукових систем»** (К., 1998)⁴³, **«Організація комп'ютерного діловодства в установах. Програмно-апаратне забезпечення: метод. рекомендації»** (К., 1998)⁴⁴, **«Засоби захисту інформації в системах комп'ютерного діловодства : практ. посіб.»** (К., 1999)⁴⁵.

У 2000 р. в Державному комітеті архівів України було створено Центр інформаційних технологій з метою формування галузевої інформаційної системи. Працівниками Центру було підготовлено програмний продукт **«Архівні фонди України»**, який дозволив розпочати процес формування електронних версій місцевих фондових каталогів та інтегрувати їх в єдину національну систему. Створення інформаційної системи **«Центральний фондовий каталог»**, за рішенням колегії Держкомархіву від 25 липня 2001 р.

⁴⁰ Там само. – С. 13.

⁴¹ Кузовова Н. Інформатизація архівної справи в Україні (1991–2014 рр.): історичні та правові аспекти // Scriptorium nostrum. – 2015. – № 1/2. - С. 233.

⁴² Системи комп'ютерного діловодства : Сучасний стан та перспективи розвитку програмно-апаратного забезпечення / Голов. арх. упр. при Кабінеті Міністрів України, УНДІАСД, Від. документознавства ; уклад. А. Л. Маньковський. – Київ, 1998. – 33 с. – (Препринт / УНДІАСД).

⁴³ Організація функціонування документаційних інформаційно-пошукових систем / Голов. арх. упр. при Кабінеті Міністрів України, УНДІАСД, Від. документознавства ; уклад. С. Г. Кулешов. – Київ, 1998. – 26 с. – (Препринт / УНДІАСД).

⁴⁴ Організація комп'ютерного діловодства в установах. Програмно-апаратне забезпечення : метод. рекомендації / Голов. арх. упр. при Кабінеті Міністрів України, УНДІАСД, Від. документознавства ; упоряд. А. Л. Маньковський. – Київ, 1998. – 24 с.

⁴⁵ Засоби захисту інформації в системах комп'ютерного діловодства : практ. посіб. / Голов. арх. упр. при Кабінеті Міністрів України, УНДІАСД, Від. документознавства ; упоряд. А. Л. Маньковський. – Київ, 1999. – 36 с.

було визнане одним із пріоритетних напрямів галузі. Наступним значним проектом стала «**АрхеобібліоБаза**» (АББ)⁴⁶, що передбачав створення зведеної архівно-бібліографічної бази даних інституційного рівня на архівні і рукописні фонди в Україні як першого етапу НАІС.

Відповідно до рішення колегії Держкомархіву України від 25 жовтня 2000 р. **«Про затвердження структури офіційного Web-сайту Держкомархіву України»** відбулося відкриття веб-порталу Державного комітету архівів України. Розпочався процес створення національної архівної інформаційної системи України. На веб-порталі Держкомархіву була представлена нормативно-правова база, інформація про систему архівних установ. Планувалося розмістити на ньому архівні бази даних.

В Україні було започатковано створення архівних баз даних відповідно до рішенням колегії Державного комітету архівів України від 17 січня 2001 р. **«Про створення баз даних на зарубіжні документи історико-культурної спадщини України та документи іноземного походження з історії України»**.

Відзначимо, що раніше був затверджений наказ № 67 від 11 листопада 1999 р., **«Порядок здійснення централізованого державного обліку документів історико-культурної спадщини, що знаходяться за кордоном, та документів іноземного походження, що стосуються історії України»**. Відповідно до нього архівісти повинні були складати картки обліку на документи зарубіжної україніки, що зберігаються у їхніх фондах, фондувати копії таких документів, зроблених ще за радянських часів, та реєструвати нові надходження з-за кордону. Ця картотека представлена на сайті у розділі «Архівна україніка», яка постійна поповнюється.

Центром інформаційних технологій Держкомархіву України також було підготовлено: Презентацію **«Побудова галузевої інформаційної системи»** (матеріали семінару від 7 грудня 2007 р. (Київ, 2007), методичні рекомендації **щодо найменування файлів оцифрованих аркушів архівних документів** (проект, версія 0.2) (Київ, 2007)⁴⁷ тощо.

Водночас, працівниками державних архівів областей підготовлено низку методичних розробок, пам'яток, інструкцій, що конкретизують процеси технічного забезпечення інформатизації архівної справи. Серед них: **«Методическое пособие по созданию базы данных “Угон в Германию”»** (Донецк, 2001)⁴⁸; **«Создание базы данных по учету фондов госархива Донецкой области: метод. рекомендации»** (Донецк, 2001)⁴⁹; **«Створення інформаційно-пошукової бази даних каталогів в комп'ютерній системі**

⁴⁶ Боряк Г. Десять років інформатизації архівної справи в Україні: Проблеми. Здобутки. Перспективи // Архівознавство. Археографія. Джерелознавство. – 2002. – Вип. 5. – С. 14.

⁴⁷ Кузовова Н. Інформатизація архівної справи в Україні (1991–2014 рр.): історичні та правові аспекти // Scriptorium nostrum. – 2015. – № 1/2. – С. 232.

⁴⁸ Методическое пособие по созданию базы данных «Угон в Германию» / Госархив Донец. обл. – Донецк, 2001. – [12] с.

⁴⁹ Создание базы данных по учету фондов госархива Донецкой области: метод. рекомендации / Госархив Донецкой обл. – Донецк, 2001. – 9 с.

Держархіву Черкаської області : пам'ятка» (Черкаси, 2002)⁵⁰; **«Методичні рекомендації щодо комп'ютеризації роботи архівних відділів райдержадміністрацій і міських рад з установами – джерелами формування НАФ у зоні їх комплектування»** (Херсон, 2005)⁵¹; **«Застосування програми Cardfile в науково-дослідній роботі ДАХО: інструкція»** (Харків, 2007)⁵², **«Методичні рекомендації по створенню електронних баз даних до фондів архівних відділів, секторів райдержадміністрацій та міських рад»** (Житомир, 2013)⁵³, **«Переведення інформації документів на паперових носіях в цифровий вигляд: інструкція»** (Чернігів, 2013)⁵⁴, **«Робота з адміністративною частиною сайту Державного архіву Харківської області, розробленого на основі (платформи) WordPress (WP)»** (Харків, 2013)⁵⁵, а також методичні розробки одного із центральних архівів України: **«Методичні вказівки про організацію робіт і порядок відбору інформації для введення її до автоматизованої інформаційно-пошукової системи (АПС)»** (К., 2005)⁵⁶.

Інформатизація передбачає реалізацію системи заходів щодо створення умов для переведення традиційних архівних технологій на нові інформаційні комп'ютерні технології, формування електронних архівних документних ресурсів, розширення доступу до архівної інформації та її раціонального й оперативного використання⁵⁷.

ЦДЕА України було підготовлено інструкції, методичні рекомендації, які сприяли ефективному використанню інформаційного потенціалу Національного архівного фонду. Серед них: **«Інструкція з обліку та опису**

⁵⁰ Створення інформаційно-пошукової бази даних каталогів в комп'ютерній системі Держархіву Черкаської області : пам'ятка. – Черкаси, 2002. – 3 с.

⁵¹ Методичні рекомендації щодо комп'ютеризації роботи архівних відділів райдержадміністрацій і міських рад з установами – джерелами формування НАФ у зоні їх комплектування / Держархів Херсон. обл. ; уклад. Н. Кузовова. – Херсон, 2005. – 11 с.

⁵² Застосування програми Cardfile в науково-дослідній роботі ДАХО : інструкція / Держархів Харків. обл. ; упоряд. І. В. Тарасова. – Харків, 2007. – 6 с.

⁵³ Методичні рекомендації по створенню електронних баз даних до фондів архівних відділів, секторів райдержадміністрацій та міських рад [Електронний ресурс] / Держархів Житомирської обл. – Житомир, 2013. – Режим доступу: <http://www.archive.zt.ua/files/docs/nomenclature/Recomendacii.htm>.

⁵⁴ Переведення інформації документів на паперових носіях в цифровий вигляд : інструкція / Держархів Чернігів. обл. - Чернігів, 2013.

⁵⁵ Робота з адміністративною частиною сайту Державного архіву Харківської області, розробленого на основі (платформи) WordPress (WP) : робоча інструкція. – Харків, 2013.

⁵⁶ Методичні вказівки про організацію робіт і порядок відбору інформації для введення її до автоматизованої інформаційно-пошукової системи (АПС) / ЦДАМЛМ України. – Київ, 2005. – 8 с.

⁵⁷ Правила роботи архівних підрозділів органів державної влади, місцевого самоврядування, підприємств, установ і організацій : (із змінами, внесеними згідно з Наказами Державного комітету архівів № 87 від 05.06.2007, № 188 від 19.09.2008) : зареєстр. в М-ві юстиції України 8 трав. 2001 р. за № 407/5598 / Держкомархів України. – Київ, 2009. – 104 с.

архівних сайтів» (К., 2009)⁵⁸, «Про створення та зберігання архівних копій веб-сайтів: метод. рекомендації» (К., 2009)⁵⁹, «Інструкція користувача інформаційно-комунікаційної системи Центрального державного електронного архіву України: інструкція» (К., 2013)⁶⁰, «Типове рішення щодо автоматизованого робочого місця архівіста на базі вільного програмного забезпечення: метод. рекомендації» (К., 2014)⁶¹, «Автоматизація роботи з електронними інформаційними ресурсами, що зберігаються в Центральному державному електронному архіві України: метод. рекомендації» (К., 2015)⁶², «Використання бази даних «Оцінка фізичного стану архівних документів»: метод. рекомендації» (К., 2015)⁶³.

Важливим завданням архівістів у галузі інформатизації архівної справи стала дієва участь у формуванні повноцінного інформаційного простору та включення національної архівної інформації до складу світових інформаційних мереж.

Вагомим напрямом міжнародної співпраці визнано інформатизацію архівної справи, покликану сприяти впровадженню прогресивних інформаційних технологій в архівну практику, розвитку зв'язків із зарубіжними архівістами і користувачами, забезпеченню потреб органів державної влади, громадян в архівній інформації, інтенсивному інформаційному обміну і взаємному поповненню архівних інформаційних ресурсів. Співробітництво в цій сфері включає: обмін матеріалами з питань інформатизації архівної справи, обмін спеціалістами з метою ознайомлення з набутим досвідом, розробку загальних стандартів опису архівної інформації, стандартизацію представлення інформації, обмін архівною інформацією в електронній формі, реалізацію спільних проектів із застосування сучасних інформаційних технологій в архівах⁶⁴.

В період 1999-2010 рр. архівними службами Азербайджанської та Киргизької Республік, Молдови, Узбекистану були розроблені Концепції інформатизації галузі, основними цілями яких є: всебічне впровадження комп'ютерних технологій; можливість формування єдиного інформаційного

⁵⁸ Інструкція з обліку та опису архівних сайтів / ЦДЕА України. - Київ, 2009. – 8 с.

⁵⁹ Про створення та зберігання архівних копій веб-сайтів: метод. рекомендації / ЦДЕА України. - Київ, 2009.

⁶⁰ Інструкція користувача інформаційно-комунікаційної системи Центрального державного електронного архіву України / ЦДЕА України. - Київ, 2013.

⁶¹ Типове рішення щодо автоматизованого робочого місця архівіста на базі вільного програмного забезпечення: метод. рекомендації / ЦДЕА України. - Київ, 2014.

⁶² Автоматизація роботи з електронними інформаційними ресурсами, що зберігаються в Центральному державному електронному архіві України: метод. рекомендації / ЦДЕА України. - Київ, 2015.

⁶³ Використання бази даних «Оцінка фізичного стану архівних документів»: метод. рекомендації / ЦДЕА України. - Київ, 2015.

⁶⁴ *Надольська В. В.* *Форми і напрями співробітництва архівістів країн СНД // Історичні студії Волинського національного університету імені Лесі Українки. – 2011. - Вип. 5. - С. 125-129.*

простору; перспективу входження в міжнародні мережі; створення комфортних умов для користувачів архівних документів і архівної документарної інформації; підвищення ефективності використання інформаційного потенціалу Архівного фонду країни.

Інформатизація архівної справи не обмежилася рамками окремих держав. В «Угоді про принципи та форми взаємодії держав – учасниць СНД в галузі використання архівної інформації», підписаній 4 червня 1999 р., сторони визнали важливість проведення спільної роботи зі створення системи баз даних про фонди державних архівів на основі автоматизації центральних фондових каталогів архівних органів і об'єднання їх в інформаційну мережу для взаємного інформування про фонди державних архівів⁶⁵.

Зауважимо, що співпраця архівістів пострадянських держав здійснюється під егідою й інших міжнародних структур. В межах Координаційної ради європейської програми Міжнародної ради архівів (МРА) - «Європейське бюро МРА» - було створено Групу з питань співробітництва архівів країн СНД. У 2000 р. XIV сесія Генеральної асамблеї прийняла рішення про утворення в структурі МРА нового регіонального відділення «ЄВРАЗІКА», основу якого склали країни СНД – члени МРА⁶⁶.

Так, створені нормативні, організаційні та інформаційні умови дозволили державам на пострадянському просторі у другій половині 2000-х рр. розпочати реалізацію спільних проектів: створення бази даних про місця зберігання трудових історій громадян колишнього СРСР; автоматизації центральних фондових каталогів архівних служб цих країн та їх об'єднання в єдину базу даних⁶⁷.

Висновки

Використання інформаційних технологій в архівній справі стає все більш різноманітним, вони поступово охоплюють в усі напрями архівної роботи, перетворюючись на невід'ємну частину архівної діяльності.

Нормативно-правова база, створена в Україні, дозволяє сформувати якісний інформаційний ресурс. Аналізуючи нормативно-правові акти щодо процесів інформатизації архівної галузі за роки незалежності України можна зазначити, що ними:

⁶⁵ Соглашение и принципах и формах взаимодействия государств – участников СНГ в области использования архивной информации, 4 июня 1999 г. [Электронный ресурс]. – Режим доступа: http://www.allbusiness.ru/BPravo/ DocumShow_DocumID_77924.html. – Загл. с экрана.

⁶⁶ Надольська В. В. Форми і напрями співробітництва архівістів країн СНД // Історичні студії Волинського національного університету імені Лесі Українки. – 2011. - Вип. 5. - С. 125-129.

⁶⁷ Козлов В. П. Сотрудничество архивистов стран СНГ: некоторые итоги и возможные перспективы // Отеч. архивы. – 2006. – № 3. – С. 9.

- визначено терміни «інформація», «інформатизація», «інформатизація архівної справи»;
- сформульовано основні стратегічні цілі розвитку інформаційного суспільства в Україні;
- встановлено принципи державної політики у сфері інформатизації, окреслено основні завдання, напрями, порядок формування та виконання основних етапів програми та очікуванні результати;
- впроваджено в архівну практику інструктивні та методичні документи (рекомендації), що розкривають практичну сторону застосування інформаційних технологій в архівній галузі.

Процес створення сучасного інформаційного простору України неможливий без подальшого поглибленого застосування новітніх інформаційних технологій. Серед основних проблем розвитку інформатизації у державних архівах можна виокремити такі:

- усвідомлення життєвої необхідності та невідкладності інформатизації архівної справи усіма учасниками;
- розвиток нормативно-правової та науково-методичної бази у зв'язку з тим, що жоден з чинних нормативних актів не охоплює поняття інформатизації в архівній справі в цілому, головним чином торкаючись або окремих напрямів архівної справи, або діяльності певних груп юридичних осіб⁶⁸;
- недостатня кількість серверів, які є ключовим елементом упровадження сучасних технологій обробки інформації та автоматизації архівних процесів;
- відсутність у переважної більшості державних архівів (за винятком Центрального державного історичного архіву в м. Києві та Центрального державного кінофотофоноархіву ім. Г. С. Пшеничного) централізованих сховищ даних для зберігання отриманих цифрових зображень;
- необхідність створення інформаційно-пошукових баз даних, електронних копій архівних документів з можливістю віддаленого доступу через телекомунікаційні мережі і системи, які розширюють доступ до архівної інформації;
- створення електронних баз даних з постійним оновленням (наприклад, електронний фондний каталог, що має системоутворюючий потенціал метабази даних);
- запровадження автоматизованих систем з функцією пошуку та можливості отримання он-лайн послуг та сервісів для відвідувачів;
- модернізація веб-сайтів та приведення їх у відповідність до сучасних технічних вимог;

⁶⁸ Кузовова Н. Інформатизація архівної справи в Україні (1991–2014 рр.): історичні та правові аспекти // Scriptorium nostrum. – 2015. – № 1/2. - С. 228.

- розроблення цільової комплексної програми соціально-наукової та електронної комунікації в мережі архівних установ України;
- використання міжнародних стандартів, за допомогою яких відбуватиметься процес інтеграції до світового інформаційного простору і міжнародного співробітництва тощо.

Ці проблеми потребують якнайшвидшого вирішення, оскільки вони гальмують розвиток архівної справи загалом і діяльність архівів як центрів соціальної та наукової комунікації. Лише за умови комплексного підходу до процесу інформатизації архівної справи в контексті розвитку соціальної комунікації можливе перетворення системи архівних установ на постачальника інформації для аналітичних центрів державного управління.

Процеси інформатизації архіву як соціально-комунікаційної структури дозволять Україні інтенсивніше рухатися до єдиного світового інформаційно-комунікаційного простору.

ПРОБЛЕМИ ІНФОРМАТИЗАЦІЇ АРХІВНОЇ СПРАВИ: МАТЕРІАЛИ ДО БІБЛІОГРАФІЇ

Нормативно-правові документи

Конституція України

1. Конституція України : Основний Закон України від 28.06.1996 № 254 к // Відом. Верховної Ради України. – 1996. – 23 лип. – № 30. – Ст. 141.

Кодекси

2. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 № 435-IV // Відом. Верховної Ради України. – 2003. – № 40–44. – Ст. 356. - Остання редакція від 03.09.2015 № 675-VIII.

Закони України

3. Про інформацію : Закон України від 2.10.1992 № 2657-XII // Відом. Верховної Ради України. – 1992. – № 48. – Ст. 651. – В редакції Закону № 2938-VI від 13.01.2011; зміни внесено згідно із Законом України № 317-VIII від 09.04.2015.

4. Про захист інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах : Закон України від 05.07.1994 № 80/94-ВР // Відом. Верховної Ради України. – 1994. – № 31. – Ст. 286. – В редакції Закону № 2594-IV від 31.05.2005; зміни внесено згідно із Законами України № 879-VI від 15.01.2009; № 1180-VI від 19.03.2009; № 721-VII від 16.01.2014; № 767-VII від 23.02.2014; № 1170-VII від 27.03.2014.

5. Про Національну програму інформатизації : Закон України від 04.02.1998 № 74/98-ВР // Відом. Верховної Ради України. – 1998. – № 27–28. – Ст. 181. - Зміни внесено згідно із Законами України № 2684-III від 13.09.2001; № 2289-VI від 01.06.2010; № 5463-VI від 16.10.2012.

6. Про Концепцію Національної програми інформатизації : Закон України від 04.02.1998 № 75/98-ВР // Голос України. - 1998. - 7 квіт. - Зміни внесено згідно із Законами України № 3421-IV від 09.02.2006; № 3610-VI від 07.07.2011; № 406-VII від 04.07.2013.

7. Про внесення змін до Закону України «Про Національний архівний фонд і архівні установи» : Закон України від 13.12.2001 № 2888-III // Відом. Верховної Ради України. – 2002. – № 11. – С. 81.

8. Про Основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2007-2015 роки : Закон України від 09.01.2007 № 537-V // Голос України. – 2007. – 6 лют. – № 21.

9. Про захист персональних даних : Закон України від 01.06.2010 № 2297-VI // *Голос України*. - 2010. - 16 верес. - № 72. - Зміни внесено згідно із Законами України № 4452-VI від 23.02.2012; № 5491-VI від 20.11.2012; № 245-VII від 16.05.2013; № 383-VII від 03.07.2013; № 1170-VII від 27.03.2014; № 1262-VII від 13.05.2014; № 316-VIII від 09.04.2015; № 675-VIII від 03.09.2015.

10. Про доступ до публічної інформації : Закон України від 13.01.2011 № 2939-VI // *Уряд. кур'єр*. - 2011. - 15 лют. - № 28. - Зміни внесено згідно із Законами України № 4652-VI від 13.04.2012; № 4711-VI від 17.05.2012; № 224-VII від 14.05.2013; № 1700-VII від 14.10.2014; № 319-VIII від 09.04.2015.

Постанови Кабінету Міністрів України

11. Державна програма розвитку архівної справи на 2006–2010 роки [Електронний ресурс] : затв. постановою Кабінету Міністрів України від 01.02.2006 № 92. – Режим доступу: <http://www.archives.gov.ua/Problems/progr-2006-2010.php>. – Назва з екрана.

Постанови Верховної ради України

12. Про затвердження Завдань Національної програми інформатизації на 2006–2008 роки [Електронний ресурс] : постанова Верховної Ради України від 04.11.2005. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/3075-15>. – Назва з екрана.

Укази Президента України

13. Про заходи щодо розвитку національної складової глобальної інформаційної мережі Інтернет та забезпечення широкого доступу до цієї мережі в Україні : указ Президента України від 31.07.2000 № 928/2000 // *Офіц. вісн. України*. - 2000. - № 31. – Ст. 1300.

Накази Державної архівної служби України

14.3 оголошення рішення колегії Укрдержархіву від 18 жовтня 2011 року «Про стан роботи державних архівних установ щодо створення та супроводу власних веб-сайтів» : наказ Держ. комітету архівів України від 31.10.2011 № 85 // *Вісник Держ. комітету архівів України*. – 2011. – Вип. 4. – С. 135–152.

15.3 оголошенням рішення колегії Держкомархіву від 17 жовтня 2006 р. «Про стан створення Електронного фондового каталогу України» : наказ Держ. комітету архівів України від 07.11.2006 р. № 146 // *Вісник Держ. комітету архівів України*. – 2006. – Вип. 2/4. – С. 149–152.

16.3 оголошенням рішення колегії Держкомархіву України від 13 вересня 2002 р. «Про хід створення Інформаційної системи “Центральний фондовий каталог” (ІС ЦФК) та завдання державних архівів з удосконалення обліку документів»: наказ Держ. комітету архівів України від 17.09.2002 № 65 // Вісник Держ. комітету архівів України. – 2002. – Вип. 3. – С. 31–34.

17.3 оголошенням рішення колегії Держкомархіву України від 25 жовтня 2000 р. «Про затвердження структури офіційного Web-сайту Держкомархіву України»: наказ Держ. комітету архівів України від 03.11.2000 № 63 // Вісник Держ. комітету архівів України. – 2000. – Вип. 4. – С. 18–21.

18.3 оголошенням рішення колегії Держкомархіву України від 25 липня 2001 р. «Про створення Інформаційної системи “Центральний фондовий каталог”»: наказ Держ. комітету архівів України від 27.07.2001 № 61 // Вісник Держ. комітету архівів України. – 2001. – Вип. 2/3. – С. 91–95.

19. Про введення в дію рішення колегії Укрдержархіву від 17 грудня 2013 № 14/3 «Про супровід галузевого офіційного веб-порталу “Архіви України” та власних офіційних веб-сайтів Державного департаменту СФД, державних архівних установ»: наказ Держ. арх. служби України від 19.12.2013 № 187 // Вісник Держ. арх. служби України. – 2013. – Вип. 4. – С. 117–134.

20. Про внесення змін до наказу Укрдержархіву від 19 листопада 2012 року № 174 «Про затвердження нової редакції Регламенту функціонування офіційного веб-порталу Державної архівної служби України “Архіви України”»: наказ Держ. арх. служби України від 9.12.2014 № 149 // Вісник Держ. арх. служби України. – 2014. – Вип. 4. – С. 40–42.

21. Про забезпечення Єдиного веб-порталу органів виконавчої влади та веб-порталу «Архіви України» фотоматеріалами про діяльність Укрдержархіву [Електронний ресурс]: наказ Держ. арх. служби України від 12.03.2012 № 33. - Режим доступу: <http://document.ua/pro-zabezpechennja-edinogo-veb-portal-organiv-vikonavchoyi--doc96091.html>. - Назва з екрана.

22. Про затвердження нової редакції Регламенту функціонування офіційного веб-порталу Державної архівної служби України «Архіви України»: наказ Держ. арх. служби України від 19.11.2012 № 174 // Вісник Держ. арх. служби України. – 2012. – Вип. 4. – С. 92–106.

23. Про затвердження регламенту функціонування веб-сайту Держкомархіву України: наказ Держ. комітету архівів України від 20.03.2002 № 16 // Вісник Держ. комітету архівів України. – 2002. – Вип. 1. – С. 61–67.

24. Про затвердження складу робочої групи зі створення інформаційної системи «Центральний фондовий каталог»: наказ Держ. комітету архівів

України від 29.12.2009 № 227 // Вісник Держ. комітету архівів України. – 2009. – Вип. 4. – С. 213–214.

25. Про заходи з виконання розпорядження Кабінету Міністрів України від 15 серпня 2007 р. № 653-р «Про затвердження плану заходів з виконання завдань, передбачених Законом України “Про Основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2007–2015 роки”»: наказ Держ. комітету архівів України від 12.11.2007 № 163 // Вісник Держ. комітету архівів України. – 2007. – Вип. 3/4. – С. 191–193.

26. Про створення на офіційному веб-порталі Держкомархіву спеціального розділу «Інформаційне суспільство»: наказ Держ. комітету архівів України від 17.01.2008 № 8 // Вісник Держ. комітету архівів України. – 2008. – Вип. 1. – С. 49.

Міжнародні угоди

27. Соглашение и принципах и формах взаимодействия государств – участников СНГ в области использования архивной информации, 4 июня 1999 г. [Электронный ресурс]. – Режим доступа: http://www.allbusiness.ru/BPravo/DocumShow_DocumID_77924.html. – Загл. с экрана.

Правила роботи

28. Основні правила роботи державних архівів України / Держкомархів України. УДНДІАСД; за заг. ред.: Л. О. Драгомірової, К. Є. Новохатського. - Київ, 2004. - 228 с., [105] с. дод.

²⁹. Правила роботи архівних установ України / М-во юстиції України, Держ. арх. служба України, Укр. наук.-дослід. ін-т арх. справи та документознавства; упоряд.: Л. А. Кисельова, Ю. А. Прилепішева, Т. П. Прись, С. В. Сельченкова; за заг. ред. Н. М. Христової. – Київ, 2013. – 243 с.

Методичні розробки

30. Автоматизація роботи з електронними інформаційними ресурсами, що зберігаються в Центральному державному електронному архіві України: метод. рекомендації / ЦДЕА України. - Київ, 2015.

31. Автоматизована інформаційно-пошукова система Центрального державного архіву-музею літератури та мистецтва України до документів особового походження / ЦДАМЛМ України; уклад.: Н. С. Возна, Я. С. Лозниця. – Київ, 1996. – 20 с.

32. Автоматизована інформаційно-пошукова система Центрального державного Архіву-музею літератури і мистецтва України: Міжмашинний

- обмін інформацією баз даних АПС ЦДАМЛМ України : технологічна інструкція / ЦДАМЛМ України. – Київ, 1995. – 12 с., [6] с. дод.
33. Використання бази даних «Оцінка фізичного стану архівних документів»: метод. рекомендації / ЦДЕА України. - Київ, 2015.
34. Засоби захисту інформації в системах комп'ютерного діловодства : практич. посіб. / Голов. арх. упр. при Кабінеті Міністрів України, УДНДІАСД, Від. документознавства ; упоряд. А. Л. Маньковський. – Київ, 1999. – 36 с.
35. Застосування програми Cardfile в науково-дослідній роботі ДАХО : інструкція / Держархів Харків. обл. ; упоряд. І. В. Тарасова. – Харків, 2007. – 6 с.
36. Інструкція з обліку та опису архівних сайтів / ЦДЕА України. - Київ, 2009. – 8 с.
37. Інструкція користувача інформаційно-комунікаційної системи Центрального державного електронного архіву України / ЦДЕА України. - Київ, 2013.
38. Комп'ютеризація роботи архівних підрозділів органів державної влади та місцевого самоврядування з установами – джерелами формування НАФ у зоні їх комплектування : метод рекомендації / Держархів Херсон. обл. ; уклад. Н. М. Кузовова. – Херсон, 2005. – 26 с.
39. Методическое пособие по созданию базы данных «Угон в Германию» / Госархив Донец. обл. – Донецк, 2001. – [12] с.
40. Методичний лист про роботу з фотодокументами в електронному вигляді / Держархів Донец. обл. ; уклад. І. В. Шишолік. – Донецьк, 2011. – 3 с.
41. Методичні вказівки про організацію робіт і порядок відбору інформації для введення її до автоматизованої інформаційно-пошукової системи (АПС) / ЦДАМЛМ України. – Київ, 2005. – 8 с.
42. Методичні рекомендації по створенню електронних баз даних до фондів архівних відділів, секторів райдержадміністрацій та міських рад [Електронний ресурс] / Держархів Житомирської обл. – Житомир, 2013. – Режим доступу:
<http://www.archive.zt.ua/files/docs/nomenclature/Recomendacii.htm>
43. Методичні рекомендації щодо комп'ютеризації роботи архівних відділів райдержадміністрацій і міських рад з установами – джерелами формування НАФ у зоні їх комплектування / Держархів Херсон. обл. ; уклад. Н. Кузовова. – Херсон, 2005. – 11 с.
44. Методичні рекомендації щодо організації комп'ютерного діловодства в установах (на прикладі Херсонської облдержадміністрації) / Херсон. облдержадміністрація, Держархів Херсон. обл. – Херсон, 2001. – 16 с., [3] с. дод.
45. Організація комп'ютерного діловодства в установах. Програмно-апаратне забезпечення : метод. рекомендації / Голов. арх. упр. при Кабінеті Міністрів України, УДНДІАСД, Від. документознавства ; упоряд. А. Л. Маньковський. – Київ, 1998. – 24 с.

46. Організація роботи веб-сайту Державного архіву Сумської області : метод. рекомендації / Держархів Сум. обл. ; уклад. Л. А. Покидченко. – Суми, 2010. – 11 с.
47. Організація та проведення он-лайн виставок у ЦДАМЛМ України : метод. рекомендації. – Київ, 2014.
48. Організація функціонування документаційних інформаційно-пошукових систем / Голов. арх. упр. при Кабінеті Міністрів України, УДНДІАСД, Від. документознавства ; уклад. С. Г. Кулешов. – Київ, 1998. – 26 с. – (Препринт / УДНДІАСД).
49. Переведення інформації документів на паперових носіях в цифровий вигляд : інструкція. – Чернігів, 2013.
50. Підготовка та розміщення он-лайнових документальних виставок : метод. рекомендації / ЦДНТА України ; уклад.: А. О. Алексеєнко, М. А. Балишев. – Х., 2012. – 20 с.
51. Про створення та зберігання архівних копій веб-сайтів : метод. рекомендації / ЦДЕА України. – Київ, 2009. – 8 с.
52. Програма інформатизації Центрального державного електронного архіву України на 2012 рік / Держ. архів. служба України, ЦДЕА України ; уклад. Купрунець Т. Я. – Київ, 2012. – 21 с.
53. Робота з адміністративною частиною сайту Державного архіву Харківської області, розробленого на основі (платформи) WordPress (WP) : робоча інструкція. – Харків, 2013.
54. Робоча інструкція з переведення архівних документів на електронні носії інформації / Держархів Харків. обл. ; уклад. Н. В. Король. – Харків, 2012. – 8 с.
55. Розробка та демонстрація електронних презентаційних виставкових версій архівних документів : метод. рекомендації / ЦДНТА України ; уклад.: А. О. Алексеєнко, М. А. Балишев. – Харків, 2010. – 20 с.
56. Системи комп'ютерного діловодства : Сучасний стан та перспективи розвитку програмно-апаратного забезпечення / Голов. арх. упр. при Кабінеті Міністрів України, УДНДІАСД, Від. документознавства ; уклад. А. Л. Маньковський. – Київ, 1998. – 33 с. – (Препринт / УДНДІАСД).
57. Создание базы данных по учету фондов госархива Донецкой области : метод. рекомендации / Госархив Донецкой обл. – Донецк, 2001. – 9 с.
58. Створення інформаційно-пошукової бази даних каталогів в комп'ютерній системі Держархіву Черкаської області : пам'ятка. – Черкаси, 2002. – 3 с.
59. Створення інформаційно-пошукової програми за архівно-слідчими справами репресованих / Головархів України, ЦДАГО України ; уклад.: Г. Є. Волосюк, О. В. Гранкіна. – Київ, 1995. – 9 с.
60. Типове рішення щодо автоматизованого робочого місця архівіста на базі вільного програмного забезпечення: метод. рекомендації / ЦДЕА України. - Київ, 2014.
61. Типове технічне завдання на створення автоматизованого робочого місця архівіста для здійснення приймання-передавання електронних

документів на державне зберігання : метод. рекомендації / Держ. архів. служба України, ЦДЕА України ; уклад. Чекатков А. О. – Київ, 2012. – 26 с.

Наукові праці

62. *Абдуллаев А. Х.* Об опыте технической модернизации архивов по проекту «Информатизация Центральных госархивов Республики Узбекистан» / А. Х. Абдуллаев // Новые технологии в области обеспечения сохранности архивных документов : материалы междунар. науч.-практ. конф., 30 окт. 2009 г., г. Ереван / Евро-Азиатское регион. отделение МСА (ЕВРАЗИКА), Нац. архив Армении. – Ереван, 2010. – С. 50-57.

63. Исследование и анализ зарубежной нормативно-методической документации, регуливающей вопросы оцифровки архивных документов [Электронный ресурс] : аналит. обзор / Росархив, ВНИИДАД. – М., 2014. – 282 с. – Режим доступа: <http://archives.ru/sites/default/files/2014-obzor-standart-digitization.pdf>. – Загл. с экрана.

64. *Андерсон К. М.* Новый облик Архива Коминтерна [Компьютеризация архива в РЦХИДНИ] / К. М. Андерсон // Отеч. архивы. – 1998. – № 1. – С. 17-20.

65. *Анискина Е. В.* Информационные технологии – обеспечению сохранности документов (из опыта работы ГА РФ) / Е. В. Анискина // Отеч. архивы. – 2013. – № 1. – С. 37–39.

66. Архивное дело в странах СНГ в 1991–1998 гг. : аналит. обзор / Росархив, ВНИИДАД. – М. : Науч. книга, 2002. – 300 с.

67. *Афанасьева Л. П.* Информатизация архивного дела за рубежом в 1960–80-е годы / Л. П. Афанасьева // Секретарское дело. – 2004. – № 6. – С. 68-71.

68. *Афанасьева Л. П.* Информатизация архивного дела: организация и управление / Л. П. Афанасьева // Делопроизводство. – 2004. – № 2. – С. 86-97; № 3. – С. 89–98; № 4. – С. 89–100.

69. *Афанасьева Л. П.* Электронный научно-справочный аппарат архивов: новый этап в развитии / Л. П. Афанасьева // Делопроизводство. – 2013. – № 1. – С. 91–96.

70. *Березовський О.* Використання автоматизованих документно-інформаційних систем в Інституті архівознавства НБУВ (проблеми та перспективи) / О. Березовський // Наукові праці Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського. – 2009. – Вип. 24. – С. 139–144.

71. *Боброва Е.* Архивы via Интернет / Е. Боброва // Новое литературное обозрение. – 2005. – № 74. – С. 507–520.

72. *Боряк Г.* Десять років інформатизації архівної справи в Україні: Проблеми. Здобутки. Перспективи / Г. Боряк // Архівознавство. Археографія. Джерелознавство. – 2002. – Вип. 5. – С. 9–18.

73. *Боряк Г.* Інформатизація архівної галузі сьогодні: поточні здобутки і завдання формування електронних ресурсів / Г. Боряк // Спеціальні історичні дисципліни: питання теорії та методики. – 2004. – Чис. 11, ч. 2. – С. 4–9.
74. *Боряк Г. В.* Електронні архівні публікації в Інтернеті: проблеми репрезентації інформаційних ресурсів / Г. В. Боряк // Архіви України. – 2002. – № 4/6. – С. 141–169.
75. *Боряк Г. В.* Информатизация архивного дела в Украине: Опыт, проблемы и перспективы / Г. В. Боряк // Архивы в новом веке: Стратегические вопросы автоматизации архивов : междунар. конф. стран Центральной и Восточной Европы «Colloquia Jerzy Skowronek dedicata». – Варшава, 2001. – С. 76–82.
76. *Васильченко М. М.* Інформатизація архіву як соціально-комунікаційної структури / М. М. Васильченко // Вісник Харків. держ. акад. культури. – 2010. – Вип. 31. – С. 199–208.
77. *Вербіцька О. І.* Актуальні проблеми репрезентації архівних ресурсів в інформаційно-комунікативних технологіях: вітчизняний та закордонний досвід / О. І. Вербіцька // Рукописна та книжкова спадщина України. – 2007. – Вип. 11. – С. 314–325.
78. *Гаранин А. Я.* Документирование информации в современных условиях [Украины] с помощью технических устройств / Гаранин А. Я., Ковтанюк Ю. С. // Документация в информационном обществе: эффективное управление электронными документами : докл. и сообщ. на XX Междунар. науч.-практ. конф., 20–21 нояб. 2013 г., г. Москва / Росархив, ВНИИДАД. – М., 2014. – С. 152–164.
79. *Гаранин О. Я.* Вплив інформаційних технологій на утворення нових форм архівних джерел / О. Я. Гаранин // Архіви України. – 2013. – № 6. – С. 86–94.
80. *Гинзбург О. П.* Современные технологии управления документами [в Украине]: проблемы и решения [информатизации архивной отрасли] / О. П. Гинзбург, О. В. Музычук // Информационные технологии в архивном деле и делопроизводстве : материалы междунар. конф., 29 мая 2013 г., г. Каменец / БелНИИДАД. – Минск, 2014. – С. 12–19.
81. *Глищинская Н.* Современные информационные технологии в представлении архивных документов в сети Интернет (из опыта федеральных архивов Российской Федерации) / Н. Глищинская // Электронная документация и доступ к архивным материалам в Интернете = Electronic records and access to archive resources via Internet: материалы XIII Междунар. конф., 22–23 мая 2013 г., г. Варшава = materials of the International conference, 22–23 may 2013, Warsaw / Главная дирекция гос. архивов Польши. – Варшава, 2015. – С. 212–220.
82. *Голяков А. Н.* Компьютеризация архивных служб и учреждений во Франции / А. Н. Голяков // Вестн. архивиста. – 1999. – № 1. – С. 105–116.
83. *Данилов Д. В.* Перспективные направления развития архивных сайтов в Интернете / Д. В. Данилов // Вестник Российского государственного

- гуманитарного університета. Серія: Документалістика. Документознавство. Архівознавство. – 2011. – № 18. – С. 123–132.
84. *Дашкевич Г.* Архивные справочники [Республики Беларусь] в сети Интернет / Г. Дашкевич // Архивы и делопроизводство. – 2012. – № 2. – С. 87–92.
85. *Дубровіна Л.* Цифрові ресурси архівної, рукописної та книжкової спадщини в бібліотечно-інформаційному просторі / Л. Дубровіна, Г. Ковальчук, Л. Яременко, Т. Мяскова // Бібліотечний вісник. – 2011. – № 6. – С. 55–59.
86. *Дубровіна Л. А.* Інформатизація архівної справи // Архівознавство : [підруч. для студ. іст. ф-тів вищ. навч. закладів України] / за заг. ред. Я. Калакури та І. Матяш. – Вид. 2-ге, випр. і допов. – Київ, 2002. – С. 235–250.
87. *Дубровіна Л. А.* Основні положення концепції комп'ютеризації архівної справи в Україні / Л. А. Дубровіна // Студії з архівної справи та документознавства. – 1998. – Т. 3. – С. 6–17.
88. *Залаев Г. З.* Актуальные вопросы создания и хранения цифровых копий архивных документов / Г. З. Залаев // Отеч. архивы. – 2012. – № 2. – С. 55–59.
89. Изучение опыта представления системы научно-справочного аппарата государственных и муниципальных архивов Российской Федерации в сети Интернет [Электронный ресурс] : аналит. обзор / Росархив, ВНИИДАД. – М., 2014. – 290 с. – Режим доступа: <http://archives.ru/sites/default/files/2014-analiz-nsa-archives-internet.pdf>. – Загл. с экрана.
90. *Исакова М. С.* Информатизация центральных государственных архивов Узбекистана / М. С. Исакова // Отеч. архивы. – 2011. – № 4. – С. 83–89.
91. *Киселев И. Н.* Архивные информационные технологии на современном этапе / И. Н. Киселев // Отеч. архивы. – 2008. – № 4. – С. 24–31.
92. *Киселев И. Н.* Архивный сайт и пользователь / И. Н. Киселев // Вестник Российского государственного гуманитарного университета. Серія: Документалістика. Документознавство. Архівознавство. – 2011. – № 18. – С. 163–169.
93. *Киселев И. Н.* Информатизация архивного дела: состояние, проблемы, перспективы / И. Н. Киселев // Круг идей: Новые архивные технологии. – М. : Изд-во Моск. гор. об-ния архивов, 1996. – С. 12–27.
94. *Кисельова А.* Відкриті інформаційні ресурси архівного порталу України: структура, наповнення, моніторинг / Алла Кисельова // Студії з архівної справи та документознавства. – 2004. – Т. 11. – С. 58–70.
95. *Кисельова А. А.* Архівні ресурси України в глобальній інформаційній мережі: види, доступ, перспективи : автореф... дис.... канд. іст. наук: 07.00.10 / А. А. Кисельова ; Держкомархів України, УНДІАСД. – Київ, 2005. – 16 с.
96. *Кисельова Л. А.* Формування та реалізація державної політики у сфері архівної справи і діловодства : автореф. дис ... канд. наук з державного управління: 25.00.02 / Л. А. Кисельова. – Київ, 2013. – 20 с.

97. *Кінаш У. Я.* Інформатизація як напрям розвитку державних нотаріальних архівів: переваги та недоліки / Кінаш У. Я. // Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Право. – 2015. – Вип. 30, т. 2. – С. 36–39.
98. *Климчук Л. В.* Аналіз стану інформатизації архівів як основа вдосконалення системи документального забезпечення краєзнавчих досліджень Поділля / Л. В. Климчук // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. - 2011. – № 3. – С. 20-23.
99. *Климчук Л. В.* Електронні ресурси архівних установ: становлення та розвиток / Л. В. Климчук // Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка : зб. за підсумками звітної наук. конф. викладачів, докторантів і аспірантів, 20–21 берез. 2014 р. : у 3 т. – Кам'янець-Подільський, 2014. – Вип. 13, т. 1. – С. 26.
100. *Климчук О. В.* Электронный архив как услуга [на украинском рынке] / О. В. Климчук // Документация в информационном обществе: эффективное управление электронными документами : докл. и сообщ. на XX Междунар. науч.-практ. конф., 20–21 нояб. 2013 г., г. Москва / Росархив, ВНИИДАД. – М., 2014. – С. 492–494.
101. *Коваль Л. М.* Архив [Российской государственной] библиотеки и информатизация общества / Л. М. Коваль // Вестн. архивиста. – 1999. – № 4/5. – С. 94-98.
102. Концепция информатизации (автоматизации) деятельности государственного архива [Электронный ресурс] / Росархив, ВНИИДАД ; рук. темы М. В. Ларин ; отв. исполн. Ю. Ю. Юмашева ; исполн. В. С. Мингалев, Е. В. Терентьева, Е. В. Романченко. – М., 2014. – 80 с. – Режим доступа: <http://archives.ru/sites/default/files/2014-koncepciya-informatization-gosarchive.pdf>. – Загл. с экрана.
103. *Коптєва О. С.* Про роботу веб-сайту Державного архіву Харківської області / О. С. Коптєва // Короленківські читання 2013. «Бібліотеки, музеї, архіви у медіа-просторі регіону»: матеріали XVI Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Харків, 24 жовт. 2013 р.) : [у 2 ч.] / Харків. держ. наук. б-ка ім. В. Г. Короленка [та ін.]. – Харків : ХДНБ, 2014. – Ч. 2. – С. 180–183.
104. *Копылова О. Н.* Компьютеризация основных направлений деятельности Государственного архива Российской Федерации. Основные подходы / О. Н. Копылова, Б. Ф. Додонов, А. Н. Голяков // Круг идей: Новые архивные технологии / Мосгорархив. – М. : Изд-во Моск. гор. об-ния архивов, 1996. – С. 28-37.
105. *Корчемна І. С.* Робочий аркуш «Паспорт фонду» як структурна частина БД «Електронна справа рукописного фонду» Інституту рукопису НБУВ / І. С. Корчемна // Місце і роль бібліотек у формуванні національного інформаційного простору : матеріали міжнар. наук. конф. (Київ, 21–23 жовт. 2014 р.) / НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського [та ін.]. – Київ, 2014. – С. 138–139.

106. *Коцюба Є. Ю.* Технологічні особливості оцифрування цінних та унікальних документів наукової бібліотеки / Є. Ю. Коцюба // Місце і роль бібліотек у формуванні національного інформаційного простору: матеріали міжнар. наук. конф. (Київ, 21–23 жовт. 2014 р.) / НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського [та ін.]. – Київ, 2014. – С. 140–141.
107. *Кузовова Н.* Інформатизація архівної справи в Україні (1991-2014 рр.): історичні та правові аспекти) / Н. Кузовова // *Scriptorium nostrum*. – 2015. – № 1/2. – С. 223-239.
108. *Ларин М. В.* Информатизация в архивной отрасли / М. В. Ларин // Труды VI Тверского социально-экономического форума «Информационное общество», 2–3 июля 2009 г., г. Тверь / Совет при Президенте Рос. Федерации по развитию информ. о-ва в Рос. Федерации. – М. : Ин-т развития информ. о-ва, 2009. – С. 228-229.
109. *Лашук А.* Стан інформатизації державних архівів Польщі / Анна Лашук // *Архіви України*. - 2008. - № 5/6. - С. 161-189.
110. *Лобузін К. В.* Формування електронних інформаційних ресурсів рукописної та архівної спадщини / К. В. Лобузін // *Рукописна та книжкова спадщина України*. - 2012. - Вип. 16. – С. 425-438.
111. *Маковская Н. В.* Информационные технологии в Центральном государственном архиве высших органов власти и управления Украины: основные направления, проблемы, перспективы / Н. В. Маковская // *Информационные технологии в архивном деле и делопроизводстве: материалы междунар. конф., 29 мая 2013 г., г. Каменец / БелНИИДАД*. – Минск, 2014. – С. 71–76.
112. Материали Інтернет-конференції «Інформатизація в державних архівах Центрального федерального округу РФ. Проблеми, пов'язані з оцифруванням архівних документів, і шляхи їх вирішення» [Електронний ресурс]: інтернет-форум Главархива Москви 23–28 апр. 2012 г. Вип. 2 / Главархив Москвы. – М., 2012. – Режим доступа: http://mosarchiv.mos.ru/about/znms/synedria/arhiv/2012apr_ik.php. – Загл. с екрана.
113. *Мяскова Т.* Рукописна, книжкова та архівна спадщина України: проблеми створення цифрового інформаційного ресурсу / Т. Мяскова, Г. Ковальчук // *Бібліотечний вісник*. – 2012. – № 6. – С. 61–64.
114. *Надольська В. В.* Інформатизація архівної галузі в пострадянських країнах: здобутки і проблеми / В. В. Надольська // *Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії: зб. наук. пр. Рівненського державного гуманітарного університету*. – 2012. – Вип. 23. – С. 632–639.
115. *Наумов О. В.* Информатизация архивного дела в Российской Федерации: докл. на Совете по архивному делу, 15.09.2011, г. Казань / О. В. Наумов // *Отеч. архивы*. – 2011. – № 5. – С. 3-8.
116. Національна архівна інформаційна система «Архівна та рукописна Україніка» і комп'ютеризація архівної справи в Україні.

- Вип. 1 : Інформатизація архівної справи в Україні: Сучасний стан та перспективи : зб. наук. праць / НАН України, Ін-т укр. археографії та джерелознавства ім. М. С. Грушевського, Центр. наук. б-ка України ім. В. І. Вернадського, Ін-т рукописів, Голов. арх. упр. при Кабінеті міністрів України, УДНДІАСД; редкол.: О. С. Онищенко (гол. ред.), Б. В. Іваненко, В. С. Лозицький [та ін.]. – Київ, 1996. – 308 с.
117. *Носевич В.* Архивисты Европы в мире информационных технологий: обзор материалов XIII междунар. конф. по вопросам электронных документов и предоставления доступа к архивным документам через Интернет, 22–23 мая 2013 г., г. Варшава / В. Носевич // Архивы и делопроизводство. – 2013. – № 4. – С. 98–99.
118. *Носевич В.* Сайт «Архивы Беларуси»: опыт создания и перспективы развития / В. Носевич // Архіви і справоводства. – 2003. – № 2. – С. 79–86.
119. *Паламарчук Л. В.* Критерії оцінки систем керування базами даних державного архіву (на прикладі Центрального державного електронного архіву України) / Л. В. Паламарчук // Архіви України. – 2014. – № 6. – С. 46–58.
120. *Рудзкий Л. З.* Система «ИРБИС» как инструментальное средство интеграции информационных ресурсов библиотек, архивов и музеев / Л. З. Рудзкий // Короленківські читання 2013. «Бібліотеки, музеї, архіви у медіа-просторі регіону»: матеріали XVI Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Харків, 24 жовт. 2013 р.): [у 2 ч.] / Харків. держ. наук. б-ка ім. В. Г. Короленка [та ін.]. – Харків : ХДНБ, 2014. – Ч. 1. – С. 31–36.
121. *Самынина М. В.* Архивный сайт как источник научной и профессиональной информации / М. В. Самынина // Отеч. архивы. – 2014. – № 6. – С. 39–43.
122. *Січова О.* Інформаційні ресурси архівів установ НАН України та можливі шляхи їх використання в умовах електронного інформаційного середовища / О. Січова // Наукові праці Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського. – 2014. – Вип. 40. – С. 237–246.
123. Состояние и развитие архивного дела в странах СНГ в 1999–2010 гг. [Электронный ресурс]: аналит. обзор. – М., 2012. – Режим доступа: <http://archives.ru/documents/methodics/review-archival-delo-sng.shtml>. – Загл. с экрана.
124. *Спасьонова Ю. М.* Питання інформатизації архівів Полтавщини / Ю. М. Спасьонова // Культура та інформаційне суспільство XXI століття : матеріали всеукр. наук.-теорет. конф. молодих учених 24–25 квіт. 2014 р. / Харків. держ. акад. культури [та ін.]. – Харків, 2014. – С. 237–238.
125. Сравнительный анализ программных продуктов, предназначенных для информатизации внутриархивной деятельности государственных и муниципальных архивов [Электронный ресурс]: аналит. обзор. / Росархив, ВНИИДАД. – М., 2015. – Т. 1, 2. – 192 с. – Режим доступа: <http://archives.ru/sites/default/files/2016-sravnitelny-analiz-informatization-archive.pdf>. – Загл. с экрана.

126. *Стоян П. Ф.* Архівна система Канади і її електронні ресурси: науково-методичне забезпечення, інтеграція та удосконалення інформації / П. Ф. Стоян // *Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія.* – 2013. – № 2. – С. 33–38.
127. *Сукало А. М.* Архівна галузь України в умовах глобального інформаційного середовища / А. М. Сукало // *Рукописна та книжкова спадщина України.* – 2004. – Вип. 9. – С. 203–216.
128. *Сукало А. М.* Розвиток інноваційних технологій у формуванні інформаційних архівних ресурсів України (1991–2003 рр.) : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.10 / А. М. Сукало ; Київ. нац. ун-т імені Тараса Шевченка. - Київ, 2005. - 16 с.
129. *Топишко Н. А.* Расширение доступа к аудиовизуальным документам через внедрение современных информационных технологий (из опыта работы ЦГКФФА Украины им. Г. С. Пшеничного) / Н. А. Топишко // *Информационные технологии в архивном деле и делопроизводстве : материалы междунар. конф., 29 мая 2013 г., г. Каменец / БелНИИДАД.* – Минск, 2014. – С. 36–40.
130. *Тюрменко І.* Цифрова історико-культурна спадщина на веб-сайтах архівних установ України та Франції: порівняльний аналіз / Ірина Тюрменко // *Інформація, комунікація, суспільство 2014 : матеріали 3-ї Міжнар. наук. конф. ІКС-2014, 21–24 трав., 2014, Україна, Львів–Славське / Нац. ун-т «Львів. політехніка», Каф. соц. комунікацій та інформ. діяльності, Каф. інформ. систем та мереж.* – Львів : Львівська політехніка, 2014. – С. 282–283.
131. *Фіткулін О. Т.* Вибір технологій та програмних засобів для створення архівних копій веб-сайтів / О. Т. Фіткулін // *Архіви України.* – 2014. – № 4/5. – С. 227–235.
132. *Хащина Х. О.* Проблеми формування електронних аналогів архівних ресурсів в органах місцевого самоврядування // *Вісник Харківської державної академії культури.* - 2012. - Вип. 35. - С. 216-224.
133. *Хащина К. А.* Международные связи украинских архивов и создание электронных архивных ресурсов / Хащина К. А. // *Вестник Кемеровского государственного университета культуры и искусств.* – 2014. – № 27. – С. 251–258.
134. *Хащина Х.* Проблеми інформатизації архівних ресурсів в органах державної влади (на прикладі Харківщини) / Х. Хащина // *Вісник Книжкової палати.* – 2012. – № 6. – С. 29–31.
135. *Хащина Х. О.* Архівні ресурси органів державної влади в інформаційному суспільстві: термінологічний та типологічний аналіз / Х. О. Хащина // *Вісник Харківської державної академії культури.* – 2011. – Вип. 33. – С. 133–143.
136. *Хащина Х. О.* Програмне забезпечення інформаційних систем в архівах органів державної влади / Х. О. Хащина // *Вісник Харківської державної академії культури.* – 2013. – Вип. 41. – С. 114–123.

137. *Хащина Х. О.* Проект розвитку електронних архівних ресурсів органів місцевого самоврядування України / Х. О. Хащина // *Культура та інформаційне суспільство ХХІ століття : матеріали всеукр. наук.-теорет. конф. молодих учених 24–25 квіт. 2014 р. / Харків. держ. акад. культури [та ін.]. – Харків, 2014. – С. 232–233.*
138. *Чічипан Ю. М.* Електронний ресурс Державного архіву Полтавської області як результат розвитку інформаційного суспільства / Ю. М. Чічипан // *Вісник Харківської державної академії культури : зб. наук. пр. – Харків, 2014. – Вип. 45. – С. 122–129.*
139. *Юдіна Л. М.* Використання інформаційних ресурсів Національного архівного фонду України: науково-методичні засади, напрями та форми (1993–2004 рр.) : автореф. дис.... канд. іст. наук : 07.00.10 / Л. М. Юдіна ; Держкомархів України, УНДІАСД. – Київ, 2005. – 16 с.
140. *Юмашева Ю. Ю.* Информатизация архивного дела в Российской Федерации (1991–2015 гг.). Научные исследования в области применения информационных технологий : монография / Ю. Ю. Юмашева ; ВНИИДАД. – М. ; Берлин, 2016. – 354 с.
141. A different kind of Web : new connections between archives and our users / Theimer, Kate [Hrsg.]. – Chicago, Ill. : Soc. of American Archivists, 2011. – XVII, 369 p.
142. *Adamus J.* Problematyka języków informacyjno-wyszukiwawczych w komputerowym systemie informacji archiwalnej w Polsce / Justyna Adamus // *Archeion. – 2004. – Т. 107. – S. 259–284.*
143. *Aigner T.* «... ausprobieren, abwarten, nachjustieren, richtig einstellen, ausspülen und den Vorgang wiederholen» : Archive auf dem Weg ins Internet / Thomas Aigner // *Beruf(ung): Archivar : Festschrift für Lorenz Mikoletzky. – 2011. – S. 235–243.*
144. *Akmon D.* Only with your permission: how rights holders respond (or don't respond) to requests to display archival materials online / Dharma Akmon // *Archival Science. – 2010. – Vol. 10, Issue 1. – P. 46–64.*
145. *Akmon D.* The application of archival concepts to a data-intensive environment: working with scientists to understand data management and preservation needs / Dharma Akmon, Ann Zimmerman, Morgan Daniels, Margaret Hedstrom // *Archival Science. – 2011. – Vol. 11, Issue 3/4. – P. 329–348.*
146. *Altman M.* Digital Preservation through Archival Collaboration: The Data Preservation Alliance for the Social Sciences / Micah Altman, Margaret O. Adams, Jonathan Crabtree, Darrell Donakowski, Marc Maynard, Amy Pienta and Copeland H. Young // *American Archivist. – 2009. – Vol. 72, № 1. – P. 170–184.*
147. *Archivische Informationssysteme in der digitalen Welt : aktuelle Entwicklungen und Perspektiven / Maier, Gerald [Hrsg.]. – Stuttgart : Kohlhammer, 2010. – 198 s. – (Werkhefte der Staatlichen Archivverwaltung Baden-Württemberg : Serie A ; 23).*

148. *Baur E.* Findmittel und Bilder im Netz : zur Digitalisierung von analogen Findmitteln und von Bildern im Staatsarchiv Basel-Stadt / Baur Esther et al. // *Der Archivar.* – 2006. – Vol. 59, H. 3. – S. 280–283.
149. *Beagrie N.* Narodowe inicjatywy w zakresie przechowywania cyfrowego. Przegląd przedsięwzięć w Australii, Francji, Holandii i Wielkiej Brytanii oraz działalności międzynarodowej w tym obszarze / Neil Beagrie // *Archeion.* – 2004. – T. 107. – S. 47–116.
150. *Becker D.* Saving-Over, Over-Saving, and the Future Mess of Writers' Digital Archives: A Survey Report on the Personal Digital Archiving Practices of Emerging Writers / Devin Becker, Collier Noguees // *American Archivist.* – 2012. – Vol. 75, № 2. – P. 482–513.
151. *Berger A.* Eine vergleichende Untersuchung von Erschließungssoftware unter archivfachlichen Gesichtspunkten / Andreas Berger // *Neue Konzepte für die archivische Praxis : ausgewählte Transferarbeiten des 37. und 38. Wissenschaftlichen Kurses an der Archivschule Marburg / Hrsg.: Lutz, Alexandra.* – 2006. – S. 327–362.
152. *Birkenholz A.* «Das Richtige richtig machen» : Ein DFG-Retrokonversionsprojekt im Stadtarchiv Nordhausen / Birkenholz, Annette et al. // *Archive in Thüringen.* – 2015. – S. 25–27.
153. *Bischoff F. M.* Wpływ technik cyfrowych na profil zawodowy archiwisty – wyzwania w zakresie kształcenia i szkolenia archiwistów / Frank M. Bischoff // *Archeion.* – 2004. – T. 107. – S. 27–38.
154. *Boyer D.* Using GIS to Manage Philadelphia's Archival Photographs / Deborah Boyer, Robert Cheetham, Mary L. Johnson // *American Archivist.* – 2011. – Vol. 74, № 2. – P. 652–663.
155. *Bruebach N.* Elektroniczny dostęp do informacji archiwalnych: standardy opisu – korzyści i przyszłe możliwości / Nils Bruebach // *Archeion.* – 2004. – T. 107. – S. 39–46.
156. *Capell L.* Digitization as a Preservation Method for Damaged Acetate Negatives: A Case Study / Laura Capell // *American Archivist.* – 2010. – Vol. 73, № 1. – P. 235–249.
157. *Caron D. J.* The Documentary Moment in the Digital Age: Establishing New Value Propositions for Public Memory / Daniel J. Caron, Richard Brown // *Archivaria.* – 2011. – № 71. – P. 1–20.
158. *Carroll L.* A Comprehensive Approach to Born-Digital Archives / Laura Carroll, Erika Farr, Peter Hornsby, Ben Ranker // *Archivaria.* – 2011. – № 72. – P. 61–92.
159. *Chassanoff A.* Historians and the Use of Primary Source Materials in the Digital Age / Alexandra Chassanoff // *American Archivist.* – 2013. – Vol. 76, № 2. – P. 458–480.
160. *Conway P.* Modes of Seeing: Digitized Photographic Archives and the Experienced User / Paul Conway // *American Archivist.* – 2010. – Vol. 73, № 2. – P. 425–462.

161. *Cook T.* Proweniencja w erze cyfrowej: brzemię przeszłości, czy nadzieja archiwisty na przyszłość? / Terry Cook // *Archeion*. – 2010. – T. 111. – S. 9–26.
162. *Costa B.* Il contributo dell'informatica al lavoro degli archivisti : una rivalutazione attraverso il case study dell'Archivio storico di Banca Intesa / Costa, Barbara et al. // *Archivi e computer*. – 2006. – Vol. 16, № 2. – S. 71–82.
163. *Cothey V.* Digital Curation at Gloucestershire Archives: From Ingest to Production by Way of Trusted Storage / Viv Cothey // *Journal of the Society of Archivists*. – 2010. – Vol. 31, Issue 2. – P. 207–228.
164. *Crabus T.* Lagerorte auf Knopfdruck – Einführung des AUGIAS-Archiv-Magazinmoduls im Staatsarchiv Chemnitz, 2015 / Crabus, Tobias et al. // *Sächsisches Archivblatt*. – 2015. – Vol. 1 S. 20–23.
165. *Crymble A.* An analysis of Twitter and Facebook use by the archival community, 2010 / Adam Crymble // *Archivaria*. – 2010. – Vol. 70. – P. 125–151.
166. *Cunningham A.* Good Digital Records Don't Just «Happen»: Embedding Digital Recordkeeping as an Organic Component of Business Processes and Systems / Adrian Cunningham // *Archivaria*. – 2011. – № 71. – P. 21–34.
167. *Czapelska A.* Elektroniczne archiwa ikonograficzne w praktyce – doświadczenia i postulaty użytkowników / Aleksandra Czapelska // *Archeion*. – 2004. – T. 107. – S. 325–332.
168. *Dalsten Soerensen J.* From IT-system to the archives / Jan Dalsten Soerensen // *Tehnični in vsebinski problemi klasičnega in elektronskega arhiviranja*. – 2005. – T. 4. – S. 109–114.
169. *Davidsson T.* Tillgängliggörande av arkivmaterial på Internet : en fallstudie av Länsstyrelsen Östergötland / Therése Davidsson // *Arkiv, samhälle och forskning*. – 2008. – № 1. – P. 41–58.
170. *Davis L. J.* Providing Virtual Services to All: A Mixed-Method Analysis of the Website Accessibility of Philadelphia Area Consortium of Special Collections Libraries (PACSCSL) Member Repositories / Lora J. Davis // *American Archivist*. – 2012. – Vol. 75, № 1. – P. 35–55.
171. *DeRidder J. L.* Leveraging Encoded Archival Description for Access to Digital Content: A Cost and Usability Analysis / Jody L. DeRidder, Amanda Axley Presnell and Kevin W. Walker // *American Archivist*. – 2012. – Vol. 75, № 1. – P. 143–170.
172. *Dorfey B.* Ein DMS als Archivsoftware : das Informationssystem der Landesarchivverwaltung Rheinland-Pfalz / Beate Dorfey // *Archivische Informationssysteme in der digitalen Welt : aktuelle Entwicklungen und Perspektiven* / Hrsg.: Maier, Gerald. – 2010. – S. 123–136.
173. *Dufour C.* Web 2.0, organisations et archivistique / Christine Dufour // *Archives*. – 2008/2009. – Vol. 40, № 2. – P. 3–26.
174. *Duranti L.* From Digital Diplomats to Digital Records Forensics / Luciana Duranti // *Archivaria*. – 2009. – № 68. – P. 39–66.

175. *Duranti L.* Zaufanie oraz kolidujące ze sobą prawa w środowisku cyfrowym / Luciana Duranti // Archeion. – 2012. – T. 113. – S. 25–36.
176. *Dvořák T.* Britské archivní pomůcky a jejich zpřístupnění na internetu / Tomáš Dvořák // Archivní časopis. – 2009. – T. 59, № 2. – S. 148–168.
177. *Fear K.* User Understanding of Metadata in Digital Image Collections: Or, What Exactly Do You Mean by «Coverage»? / Kathleen Fear // American Archivist. – 2010. – Vol. 73, № 1. – P. 26–60.
178. *Fenton C.* Use of controlled vocabulary and thesauri in UK online finding aids / Candida Fenton // Journal of the Society of Archivists. – 2010. – Vol. 31, № 2. – P. 187–205.
179. *Forstrom M.* Managing Electronic Records in Manuscript Collections: A Case Study from the Beinecke Rare Book and Manuscript Library / Michael Forstrom // American Archivist. – 2009. – Vol. 72, № 2. – P. 460–477.
180. *Fritz T.* Ein einheitliches IT-System von der Überlieferungsbildung bis zur Online-Bestellung – MIDOSA 21 im Landesarchiv Baden-Württemberg / Fritz Thomas et al. // Der Archivar. – 2007. – Vol. 60, H. 3. – S. 221–228.
181. *Galloway P.* Educating for Digital Archiving through Studio Pedagogy, Sequential Case Studies, and Reflective Practice / Patricia Galloway // Archivaria. – 2011. – № 72. – P. 169–196.
182. *Gassel C.* Elektronische Ordnungshilfen im Archiv der Zukunft : Eingelagert und vergessen? – Archivare kämpfen mit Hightech und Digitalisierung gegen die immer komplexere Informationsflut / Christine Gassel // ABI-Technik. – 2008. – Vol. 28, № 4. – S. 258–260.
183. *Gilliland A. J.* Reflections on the Value of Metadata Archaeology for Recordkeeping in a Global, Digital World / Anne J. Gilliland // Journal of the Society of Archivists. – 2011. – Vol. 32, Issue 1. – P. 103–118.
184. *Gladney H. M.* Long-Term Preservation of Digital Records: Trustworthy Digital Objects / Henry M. Gladney // American Archivist. – 2009. – Vol. 72, № 2. – P. 401–435.
185. *Glauert M.* Archiv 2.0 : vom Aufbruch der Archive zu ihren Nutzern / Mario Glauert // Archive im digitalen Zeitalter : Überlieferung – Erschließung – Präsentation ; 79. Deutscher Archivtag in Regensburg / Hrsg.: Schmitt, Heiner. – 2010. – S. 43–54.
186. *Gnädinger B.* Public access, neu definiert : die Archivinformatik des Staatsarchivs Zürich im Dienst des Öffentlichkeitsprinzips / Beat Gnädinger // Archivische Informationssysteme in der digitalen Welt : aktuelle Entwicklungen und Perspektiven / Hrsg.: Maier, Gerald. – 2010. – S. 87–103.
187. *Goban-Klas T.* Od A do B, czyli archiwa wkraczą w erę bitową / Tomasz Goban-Klas // Archeion. – 2004. – T. 107. – S. 161–170.
188. *Gracy K. F.* Distribution and Consumption Patterns of Archival Moving Images in Online Environments / Karen F. Gracy // American Archivist. – 2012. – Vol. 75, № 2. – P. 422–455.
189. *Graf S.* Eines für alles : das Fachinformationssystem AIDA des Niedersächsischen Landesarchivs / Sabine Graf // Archivische

Informationssysteme in der digitalen Welt : aktuelle Entwicklungen und Perspektiven / Hrsg.: Maier, Gerald. – 2010. – S. 168–179.

190. *Grandke U.* Erfahrungen mit Online-Findbüchern / Grandke, Uwe et al. // Archive in Thüringen. – 2006. – Vol. 1. – S. 14–21.

191. *Gutsch S.* Web 2.0 in Archiven : Hinweise für die Praxis / Susann Gutsch. – Potsdam : Landesfachstelle für Archive und öffentliche Bibliotheken im Brandenburgischen Landeshauptarchiv, 2010. – 140 s. – (Veröffentlichungen der Landesfachstelle für Archive und öffentliche Bibliotheken im Brandenburgischen Landeshauptarchiv ; 8).

192. *Haber P.* Das Web 2.0 und die Archive : Anmerkungen aus der Sicht eines Historikers / Peter Haber // Archive und Medien : Vorträge des 69. Südwestdeutschen Archivtags am 20. Juni 2009 in Münsingen / Hrsg.: Lersch, Edgar. – 2010. – S. 72–77.

193. *Haberkorn P.* Das Fachinformationssystem HADIS der hessischen Staatsarchive / Peter Haberkorn // Archivische Informationssysteme in der digitalen Welt : aktuelle Entwicklungen und Perspektiven / Hrsg.: Maier, Gerald. – 2010. – S. 181–195.

194. *Johnson V.* Plus ça change ...? The Salutary Tale of the Telephone and its Implications for Archival Thinking about the Digital Revolution / Valerie Johnson // Journal of the Society of Archivists. – 2011. – Vol. 32, Issue 1. – P. 79–92.

195. *Kantor T.* Przepisy kancelaryjno-archiwalne jednostki organizacyjnej wytwarzającej dokumenty elektroniczne / Teresa Kantor // Archeion. – 2004. – T. 107. – S. 301–308.

196. *Ketelaar E.* «Cyfrowe życie» w archiwum dla ludzi / Eric Ketelaar // Archeion. – 2004. – T. 107. – S. 149–160.

197. *Kienzle C.* Archivische Findmittel ins Netz? : Überlegungen zum Projektmarketing eines archivischen Großprojektes / Claudius Kienzle // Von A(mtsdruckschriften) bis Z(eitgeschichtliche Sammlungen) – Vielfalt im Archiv : ausgewählte Transferarbeiten des 43. und 44. wissenschaftlichen Kurses an der Archivschule Marburg / Hrsg.: Uhde, Karsten. – 2013. – S. 205–235.

198. *Kienzle C.* Mit und ohne Koordinierungsstelle - Retrokonversion lohnt sich! : Eine Zwischenbilanz der DFG-Förderlinie / Claudius Kienzle // Der Archivar. – 2014. – Bd. 67, H. 1. – S. 61–64.

199. *Klein M.* Rechtliche Aspekte bei der Veröffentlichung elektronischer Findmittel / Michael Klein // Schutzwürdig : zu Aspekten des Zugangs bei Archivgut ; Beiträge der Frühjahrstagung der Fachgruppe Staatliche Archive des VdA – Verband deutscher Archivarinnen und Archivare e.V. am 23. April 2012 in Speyer / Hrsg.: Andre, Elsbeth. – 2013. – S. 59–67.

200. *Koch E.* Theoretisch optimal – praktisch unmöglich? : Bewertung und Übernahme von Akten mithilfe der EDV / Elke Koch // Vom Büro ins Depot : rationelle Verfahren der Bewertung und Übernahme von Akten ; Vorträge des 70. Südwestdeutschen Archivtags am 19. Juni 2010 in Müllheim / Hrsg.: Treffeisen, Jürgen. – 2011. – S. 26–36.

201. Kommunalarchive und Internet : Beiträge des 17. Fortbildungsseminars der Bundeskonferenz der Kommunalarchive (BKK) in Halle vom 10–12. November 2008 / Stumpf, Marcus [Hrsg.]. – Münster : Landschaftsverband Westfalen-Lippe, LWL-Archivamt für Westfalen, 2008. – 151 s. – (Texte und Untersuchungen zur Archivpflege ; 22).
202. *Kusyk R.* Digitalizacja archiwaliów. Dylematy prawne / Roman Kusyk // *Archeion*. – 2004. – T. 107. – S. 285–300.
203. *Kwiatkowska W.* Opracowanie archiwalne w dobie technologii informatycznych – co należy zachować, a co zmienić w dotychczasowej metodyce? / Wiesława Kwiatkowska // *Archeion*. – 2015. – T. 116. – S. 291–302.
204. *Laszuk A.* Stan informatyzacji archiwów państwowych / Anna Laszuk // *Archeion*. – 2004. – T. 107. – S. 171–204.
205. *Lee Ch. A.* Where's the Archivist in Digital Curation? Exploring the Possibilities through a Matrix of Knowledge and Skills / Christopher A. Lee, Helen Tibbo // *Archivaria*. – 2011. – № 72. – P. 123–168.
206. *Leht L.* Przechowywanie dokumentów cyfrowych w Narodowych Archiwach Estonii w latach 1999–2010 / Lauri Leht // *Archeion*. – 2010. – T. 111. – S. 53–63.
207. *Litalien R.* France et Nouvelle France : une expérience originale, le portail www.archivescanadafrance.org / Litalien, Raymonde et al. // *La gazette des archives*. – 2007. – № 204. – P. 107–112.
208. *Maier G.* Kulturgut aus Archiven, Bibliotheken und Museen im Internet : die Digitalisierung des kulturellen Erbes im Rahmen des eEurope-Aktionsplans / Gerald Maier // *Archivnachrichten*. – Stuttgart, 2005. – Bd. 31. – S. 13–14.
209. *Martin-Weber B.* BASYS 2 – eine Archivmanagementsoftware / Bettina Martin-Weber // *Archive im Kontext : Öffnen, Erhalten und Sichern von Archivgut in Zeiten des Umbruchs ; Festschrift für Prof. Dr. Hartmut Weber zum 65. Geburtstag* / Hrsg.: Menne-Haritz, Angelika. – 2010. – S. 253–270.
210. *Martin-Weber B.* BASYS 2 : Unterstützung aller archivischen Arbeitsprozesse im Bundesarchiv mittels einer integrierten Archivverwaltungssoftware / Bettina Martin-Weber // *Archivische Informationssysteme in der digitalen Welt : aktuelle Entwicklungen und Perspektiven* / Hrsg.: Maier, Gerald. – 2010. – S. 105–121.
211. *Mas S.* Applying Faceted Classification to the Personal Organization of Electronic Records: Insights into the User Experience / Sabine Mas, Dominique Maurel, Inge Alberts // *Archivaria*. – 2011. – № 72. – P. 29–59.
212. *Masanès J.* Web archiving / Julien Masanès. – Berlin [u.a.] : Springer, 2006. – VII, 234 s.
213. *Matienzo M. A.* «New Contexts of Permanent Change» in Digital Archivry / Mark A. Matienzo // *Archivaria*. – 2011. – № 72. – P. 1–4.

214. *Matt W.* Erfahrungen und Strategien mit Datenbanken im Internet am Beispiel des Stadtarchivs Dornbirn / Werner Matt // *Scrinium*. – 2007/2008. – T. 61/62. – S. 77–82.
215. *McMeekin S. M.* With a Little Help from OAI: Starting down the Digital Curation Path / Sharon M. McMeekin // *Journal of the Society of Archivists*. – 2011. – Vol. 32, Issue 2. – P. 241–253.
216. *Menne-Haritz A.* MIDOSA – a family of software tools for the archivist's desk / Angelika Menne-Haritz // *Revista arhivelor*. – 2008. – Vol. 85, № 1. – P. 93–109.
217. *Miller L. K.* All Text Considered: A Perspective on Mass Digitizing and Archival Processing / Larisa K. Miller // *American Archivist*. – 2013. – Vol. 76, № 2. – P. 521–541.
218. *Monks-Leeson E.* Archives on the Internet: Representing Contexts and Provenance from Repository to Website / Emily Monks-Leeson // *American Archivist*. – 2011. – Vol. 74, № 1. – P. 38–57.
219. *Moss M.* Without the data, the tools are useless; without the software, the data is unmanageable / Michael Moss // *Journal of the Society of Archivists*. – 2010. – Vol. 31, № 1. – P. 1–14.
220. *Naumienko B. J.* Podstawy interaktywnego dostępu do zasobów archiwalnych / Bohdan J. Naumienko // *Archeion*. – 2004. – T. 107. – S. 245–258.
221. *Neugebauer S.* Internetkommunikation auf dem Prüfstand: die Präsentation von Archiven im Internet / Susanne Neugebauer // *Archivpflege in Westfalen-Lippe*. – 2009. – Vol. 70. – S. 22–29.
222. *Niestrój H.* Internetowe źródła informacji / Henryk Niestrój // *Archeion*. – 2005. – T. 108. – S. 227–240.
223. *Novak M.* Problemi vrednotenja podatkov v okviru postopkov njihovih preslikav / Miroslav Novak // *Atlanti*. – 2008. – T. 18. – S. 149–156.
224. *Novak M.* Vplivi informacijskih tehnologij na oblikovanje arhivske doktrine, 2013 / Miroslav Novak // *Atlanti*. – 2013. – Vol. 23, № 1. – S. 251–258.
225. *O'Sullivan C.* Diaries, On-line diaries, and the future loss to archives : or, blogs and the blogging bloggers who blog them / Catherine O'Sullivan // *The American Archivist*. – 2005. – Vol. 68, № 1. – P. 53–73.
226. *Oliver G.* Implementing digital archives: issues of trust / Gillian Oliver, Brenda Chawner, Hai Ping Liu // *Archival Science*. – 2011. – Vol. 11, Issue 3/4. – P. 311–327.
227. *Prinke R. T.* Standardy i formaty danych w digitalizacji zasobów archiwalnych i bibliotecznych / Rafał T. Prinke // *Archeion*. – 2004. – T. 107. – S. 219–236.
228. *Prom Christopher J.* Using Web Analytics to Improve Online Access to Archival Resources / Christopher J. Prom // *American Archivist*. – 2011. – Vol. 74, № 1. – P. 158–184.

229. *Rohde J.* Ausgetauscht: von EVA zu AIDA – Wechsel der Verzeichnungssoftware im Landeskirchlichen Archiv [Hannover], 2010 / Jörg Rohde // Archiv-Nachrichten Niedersachsen. – 2010. – Vol. 14. – S. 121–124.
230. *Rosa A.* Human trace on the Internet – the issue of archiving the Web from the point of view of anthropology-oriented archival science / Agnieszka Rosa // Archiwa – Kancelarie – Zbiory. – 2015. – № 6. – S. 193–205.
231. *Rosowska E.* Norma międzynarodowa ISO 15489 Zarządzanie dokumentami / Ewa Rosowska // Archeion. – 2004. – T. 107. – S. 237–244.
232. *Rudnicki J.* Wnioski dla archiwów wynikające z programu «Informacja dla Wszystkich» / Jakub Rudnicki // Archeion. – 2015. – T. 116. – S. 84–89.
233. *Samouelian M.* Embracing Web 2.0: Archives and the Newest Generation of Web Applications / Mary Samouelian // American Archivist. – 2009. – Vol. 72, № 1. – P. 42–71.
234. *Sander O.* Das Bundesarchiv und WikiMedia : neue Kooperationsmodelle im Web 2.0 / Oliver Sander // Archive und Medien : Vorträge des 69. Südwestdeutschen Archivtags am 20. Juni 2009 in Münsingen / Hrsg.: Lersch, Edgar. – 2010. – S. 67–71.
235. *Scheir W.* First entry: report on a qualitative exploratory study of novice user experience with online finding aids / Wendy Scheir // Journal of Archival Organization. – 2005. – Vol. 3, № 4. – P. 49–85.
236. *Schmidt K.* Dlaczego numer poświęcony informatyzacji? / Kazimierz Schmidt // Archeion. – 2004. – T. 107. – S. 5–13.
237. *Schmidt K.* Prace przygotowawcze do archiwizacji dokumentów elektronicznych – doświadczenia australijskie i brytyjskie / Kazimierz Schmidt // Archeion. – 2004. – T. 107. – S. 117–148.
238. *Schmidt L.* Preserving the H-Net Email Lists: A Case Study in Trusted Digital Repository Assessment / Lisa M. Schmidt // American Archivist. – 2011. – Vol. 74, № 1. – P. 257–296.
239. *Senécal S.* The effect of the web on archives / Sylvain Senécal // Archivaria. – 2005. – Vol. 59. – P. 139–152.
240. *Sibille C.* Un état des lieux de la publication électronique des instruments de recherche archivistique / Claire Sibille // La gazette des archives. – 2008. – № 207. – P. 123–139.
241. Smithsonian Team Flickr: a library, archives, and museums collaboration in web 2.0 space / Kalfatovic, Martin R. [Mitarb.] // Archival Science. – 2008. – Vol. 8, № 4. – P. 267–277.
242. *Sobczak A.* Digitalizacja w niemieckich archiwach – stan i perspektywy rozwoju / Anna Sobczak // Archeion. – 2012. – T. 113. – S. 101–112.
243. *Sternfeld J.* Archival Theory and Digital Historiography: Selection, Search, and Metadata as Archival Processes for Assessing Historical Contextualization / Joshua Sternfeld // American Archivist. – 2011. – Vol. 74, № 2. – P. 544–575.

244. *Sylwestrzak W.* XML... a informatyzacja archiwów / Wojciech Sylwestrzak // *Archeion*. – 2004. – T. 107. – S. 205–218.
245. *Szpil T.* *MoReq2010: Modular Requirements for Records Systems* – «dobre praktyki» dla Elektronicznych Systemów Zarządzania Dokumentacją / Tomasz Szpil // *Archeion*. – 2012. – T. 113. – S. 67–86.
246. *Tanner R.* Historical sources and the internet revolution : past, present and future, 2009 / Roland Tanner // *Scottish Archives*. – 2009. – № 15. – P. 1–9.
247. *Tarasow W. P.* Dlaczego są potrzebne kopie bezpieczeństwa dokumentów? / Władimir P. Tarasow // *Archeion*. – 2012. – T. 113. – S. 113–122.
248. *Theimer K.* Web 2.0 tools and strategies for archives and local history collections / Kate Theimer. – London : Facet, 2010. – XVIII, 246 s.
249. *Theimer K.* What Is the Meaning of Archives 2.0? / Kate Theimer // *American Archivist*. – 2011. – Vol. 74, № 1. – P. 58–68.
250. *Thurston A.* Digitalizacja materiałów archiwalnych oraz ich przechowywanie – ogólnościowe możliwości i wyzwania / Anne Thurston // *Archeion*. – 2012. – T. 113. – S. 45–56.
251. *Tibbo H.* On the Occasion of SAA's Diamond Jubilee: A Profession Coming of Age in the Digital Era (with an introduction by Jane Kenamore) / Helen Tibbo // *American Archivist*. – 2012. – Vol. 75, № 1. – P. 16–34.
252. *Trace C. B.* Beyond the Magic to the Mechanism: Computers, Materiality, and What It Means for Records to Be «Born Digital» / Ciaran B. Trace // *Archivaria*. – 2011. – № 72. – P. 5–27.
253. *Ullmann A.* 2009: Ein System ins Archiv : Einführung eines Informationssystems im Parlamentsarchiv des Deutschen Bundestages / Angela Ullmann // *Archivische Informationssysteme in der digitalen Welt : aktuelle Entwicklungen und Perspektiven* / Hrsg.: Maier, Gerald. – 2010. – S. 143–156.
254. *Wajs H.* Era – Electronic Records Archives / Hubert Wajs // *Archeion*. – 2010. – T. 111. – S. 27–36.
255. *Weber H.* Skorzystaj z klucza i zagraj rolę – archiwa w społeczeństwie informacyjnym i kształcącym się / Hartmut Weber // *Archeion*. – 2004. – T. 107. – S. 15–26.
256. *Weidauer A.* Archive in der Informationsgesellschaft : Modell eines Integrationswerkzeuges zur Vernetzung archivischer Datenbanken im Internet / Alexander Weidauer et al. // *Auskunft*. – 2005. – Vol. 25, № 1. – S. 92–108.
257. *Wiech M.* Archiv-IT auf dem Prüfstand : Überprüfung der IT-Unterstützung des archivischen Workflows im Landesarchiv NRW, 2010 / Martina Wiech // *Der Archivar*. – 2010. – Bd. 63, H. 3. – S. 319–324.
258. *Wiech M.* Evaluierung der Archiv-IT im Landesarchiv Nordrhein-Westfalen / Martina Wiech // *Archivische Informationssysteme in der digitalen Welt : aktuelle Entwicklungen und Perspektiven* / Hrsg.: Maier, Gerald. – 2010. – S. 137–142.

259. *Wilkowski M.* Oddolne archiwizacje Internetu jako działania społeczne / Marcin Wilkowski // *Archiwa – Kancelarie – Zbiory.* – 2015. – № 6. – S. 207–220.
260. *Wiśniewska M.* Digital community archives – selected examples / Magdalena Wiśniewska // *Archiwa – Kancelarie – Zbiory.* – 2015. – № 6. – S. 221–236.
261. *Wojdon J.* Internetowe zasoby archiwów w nauczaniu historii – marzenia i rzeczywistość / Joanna Wojdon // *Archeion.* – 2004. – T. 107. – S. 333–353.
262. *Wojsyk K.* Czy możliwe jest obecnie przygotowanie instrukcji kancelaryjnej uwzględniającej istnienie dokumentu elektronicznego? / Kajetan Wojsyk // *Archeion.* – 2004. – T. 107. – S. 309–324.
263. *Wojtkowski R.* Korzystanie z zasobów archiwalnych w Internecie – doświadczenie polskich archiwów / Ryszard Wojtkowski, Piotr Zawilski // *Archeion.* – 2015. – T. 116. – S. 90–97.
264. *Wojtkowski R.* Korzystanie z zasobów archiwalnych w Internecie – doświadczenie polskich archiwów / Ryszard Wojtkowski, Piotr Zawilski // *Archeion.* – 2015. – T. 116. – S. 90–97.
265. *Worm P.* Datenaustausch in der Praxis: das archivübergreifende Portal «Archive in NRW» nach dem Relaunch (2007) / Peter Worm // *Retrokonversion, Austauschformate und Archivgutdigitalisierung : Beiträge zum Kolloquium aus Anlass des 60-jährigen Bestehens der Archivschule Marburg, zugleich 14. Archivwissenschaftliches Kolloquium der Archivschule Marburg am 1. und 2. Dezember 2009* / Hrsg.: Wenzel, Katrin. – 2010. – S. 237–250.
266. *Woźniak W.* Dokument elektroniczny w podmiocie publicznym: definicja, zasady postępowania, długotrwałe przechowywanie / Wojciech Woźniak // *Archeion.* – 2010. – T. 111. – S. 37–52.
267. *Woźniak W.* Misja Narodowego Archiwum Cyfrowego – spojrzenie w przyszłość / Wojciech Woźniak // *Archeion.* – 2012. – T. 113. – S. 87–100.
268. *Wurster Herbert W.* Das Projekt «Matrikel-Datenbank» der Diözese Passau am Archiv des Bistums Passau / Herbert W. Wurster // *Archive im zusammenwachsenden Europa : Referate des 69. Deutschen Archivtags und seiner Begleitveranstaltungen 1998 in Münster* / veranst. vom Verein deutscher Archivare / Hrsg.: Degreif, Diether. – 2000. – S. 221–225.
269. *Xie S. L.* Building Foundations for Digital Records Forensics: A Comparative Study of the Concept of Reproduction in Digital Records Management and Digital Forensics / Sherry L. Xie // *American Archivist.* – 2011. – Vol. 74, № 2. – P. 576–599.
270. *Zach L.* Practices for College and University Electronic Records Management (ERM) Programs: Then and Now / Lisl Zach, Marcia Frank Peri // *American Archivist.* – 2010. – Vol. 73, № 1. – P. 105–128.
271. *Zandhuis I.* Fundamenten in verandering: archieven op het Semantisch Web, 2010 / Ivo Zandhuis // *Archievenblad.* – 2010. – Vol. 114, № 5. – S. 10–14.

272. *Zhang J.* Original Order in Digital Archives / Jane Zhang // *Archivaria*. – 2012. – № 74. – P. 167–193.
273. *Zhang J.* When Archival Description Meets Digital Object Metadata: A Typological Study of Digital Archival Representation / Jane Zhang, Dayne Mauney // *American Archivist*. – 2013. – Vol. 76, № 1. – P. 174–195.
274. *Zhou X.* Examining search functions of EAD finding aids web sites / Zhou, Xiaomu // *Journal of Archival Organization*. – 2006. – Vol. 4, № 3/4. – P. 99–118.

II. ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ АРХІВОЗНАВСТВА ТА ДОКУМЕНТОЗНАВСТВА: ІНФОРМАЦІЯ ТА АНОНСИ

1. НОВІ ВИДАННЯ З ПРОБЛЕМ АРХІВОЗНАВСТВА ТА ДОКУМЕНТОЗНАВСТВА

Документи комуністичних спецслужб у Європі : путівник мережею архівів / за ред. Р. Леськевич, П. Жачек; О. Ісаюк (укр. вид.), В. Бірчак (укр.вид.); Центр досліджень визвольного руху. – Львів : Часопис, 2016. – 180 с. : іл. – Пер. з англ. та нім. за вид.: Handbook of the European Network of Official Authorities in Charge of the Secret-Police Files / Rafał Leśkiewicz, Pavel Žaček (eds.) – Prague, 2013.

У путівнику подана інформація про архіви колишніх комуністичних спецслужб Болгарії, Німеччини, Чехії, Угорщини, Польщі, Румунії та Словаччини. Описані законодавча база, організаційні структури відповідних архівів, збережені архівні фонди та колекції, включно з найпотраємнішими оперативними документами, а також розповідається про права заявників на доступ та поширення цих матеріалів.

Зміст

Зробити минуле доступним / В. В'ятрович. – С. 4.

Чеська передмова до укр видання / П. Жачек. – С. 5.

Польська передмова до укр видання / Р. Леськевич. – С. 6.

Вступ / Д. Герман. – С. 7.

Болгарія. Комісія з відкриття документів і оголошення про належність болгарських громадян до органів державної безпеки й розвідувальних служб Болгарської народної армії. – С. 9–14.

Німеччина. Федеральний уповноважений у справі документів Державної Служби Безпеки колишньої Німецької Демократичної Республіки. – С. 15–64.

Чехія. Інститут дослідження тоталітарних режимів – Архів служби безпеки. – С. 65–110.

Угорщина. Історичні архіви угорських органів державної безпеки. – С. 111–118.

Польща. Інститут національної пам'яті – Комісія з розслідування злочинів проти польського народу. – С. 119–160.

Румунія. Архів Національної ради вивчення архівів Секурітате. – С. 161–170.

Словаччина. Архів Інституту національної пам'яті. – С. 171–179.

Документоведение : учеб. для студ. ВУЗов по направлению «Документоведение и архивоведение» / М. В. Ларин, Е. А. Плешкевич, В. Ф. Янковая, В. С. Мингалев, Е. В. Терентьева, М. Л. Гавлин ; ред.

М. В. Ларин. – М. : Изд. центр «Академия», 2016. – 320 с. – (Высшее образование. Бакалавриат).

Зміст

Глава 1 «Документоведение как научная дисциплина».

Глава 2 «Понятие информации и документа. Свойства, признаки, функции документа»

Глава 3 «Документирование информации. Средства и способы документирования»

Глава 4 «Структура документа»

Глава 5 «Системы документации»

Глава 6 «Документ в системе социальных коммуникаций»

Глава 7 «Документальный фонд организации».

Пазднякоў В. С. Архіў праваслаўных і грэка-каталіцкіх мітрапалітаў Вялікага Княства Літоўскага ў XVI–XVIII стст. (гісторыя, структура, склад) / В. С. Пазднякоў ; Дэпартамент па архівах і справаходству Міністэрства юстыцыі Рэспублікі Беларусь, Беларуска-навукова-даследчы інстытут дакументазнаўства і архіўнай справы. – Мінск : БелНДІДАС, 2014. – 332 с.

У монографіі дослідуецца історыя архіву праваславных (від 1596 р. греко-католицьких) митрополитів Великого Князівства Литовського у XVI–XVIII ст. Висвітлено витoki документального зібрання митрополитів, його доля у XIX–XX ст., структура та склад архіву у різні періоди його історії. У додатку подано витяги з опису митрополичого архіву 1763 р.

Зміст

Вступ. – С. 5–7.

Розділ 1. Історіографія. – С. 8–19.

Розділ 2. Митрополичий архів до початку XVI ст. – С. 20–70.

Розділ 3. Архів праваславних митрополитів у XVI ст. – С. 71–151.

Розділ 4. Архів греко-католицьких митрополитів у XVII–XVIII ст. – С. 152–183.

Розділ 5. Структура митрополичого архіву. – С. 184–229.

Розділ 6. Радомишльський архів. – С. 230–236.

Висновки. – С. 237–242.

Додаток. Документи київських митрополитів в описі митрополичого архіву 1763 р. – С. 243–323.

Сабенникова И. В. Архивные матернки Российского зарубежья. Тенденции и направления изучения : аннотированный указатель / И. В. Сабенникова, В. Л. Гентшке, А. С. Ловцов ; ВНИИДАД. – М. ; Берлин : Директ-Медиа, 2015. – 426 с.

У книзі розглядається феномен «Зарубіжної архівної росики», шляхи формування комплексів документів з історії Росії в зарубіжних архівах. Аналізуються путівники по зарубіжній архівній росиці в архівах Великобританії, США, Австралії. Проведено аналіз періодичних російських видань щодо виявлення окремих публікацій і статей, що містять інформацію про російські архіви за кордоном.

Зміст	
Введение.....	3
I. Зарубежная архивная Россия.....	9
II. Тенденции использования зарубежной архивной России в российских публикациях.....	36
III. Обзор путеводителей по зарубежной архивной России (Великобритания, США, Австралия).....	84
Аннотированный указатель.....	110
1. Источники.....	110
2. Статьи и сообщения.....	160
3. Информация о передаче архивного наследия, о зарубежных архивохранилищах, музеях, библиотеках, частных коллекциях, хранящих документы по истории России.....	335
4. Библиографические указатели, обзоры, материалы о подготовке справочных изданий.....	367
Приложения.....	385
Приложение 1. Список аннотированных периодических и продолжающихся изданий.....	385
Приложение 2. Именной указатель. Перечень имен, встречающихся в названиях статей, авторов статей, составителей, публикаторов, переводчиков.....	388
Приложение 3. Названия архивов, библиотек, музеев, частных коллекций, учреждений, содержащих документы по зарубежной архивной России, упоминаемые в аннотируемых публикациях.....	409

***Юмашева Ю. Ю.* Информатизация архивного дела в Российской Федерации (1991–2015 гг.). Научные исследования в области применения информационных технологий : монография / Ю. Ю. Юмашева ; ВНИИДАД. – М. ; Берлин, 2016. – 354 с.**

Монографія присвячена історіографічному вивченню наукових досліджень в галузі застосування інформаційних технологій у практиці архівної справи за період 1991–2015 рр. У монографії в історичній ретроспективі на основі аналізу понад 3500 науково-методичних документів і авторських публікацій, що описують досвід впровадження інформаційних технологій в архівну практику, розглядаються загальнотеоретичні проблеми інформатизації архівної справи, а також питання застосування різних

технологій (технології баз даних, мультимедіа, мережеві технології, технології оцифрування та ін.) в практичній архівній діяльності. Монографія призначена для співробітників органів управління архівною справою, архівістів, бібліотекарів та музейних співробітників, що працюють в області інформатизації основних напрямків діяльності архівів.

Зміст	
Введение	3
Источники информации по теме «Информатизация архивного дела (1991–2015 гг.)» и методы работы с ними	9
Общие вопросы информатизации архивного дела в Российской Федерации	13
Список литературы к разделу «Общие вопросы информатизации архивного дела в Российской Федерации»	74
Приложение № 1 к разделу «Общие вопросы информатизации архивного дела в Российской Федерации»	82
Приложение № 2 к разделу «Общие вопросы информатизации архивного дела в Российской Федерации»	87
Применение технологии баз данных в практике архивного дела. Общие проблемы и подходы	91
Автоматизированный учет и информатизация основных направлений внутриархивной деятельности	101
Список литературы к параграфу «Автоматизированный учет и информатизация внутриархивной деятельности»	121
Автоматизированный (электронный) НСА	126
Список литературы к параграфу «Автоматизированный (электронный) НСА»	
Тематические архивные базы данных и информационные ресурсы ..	163
Список литературы к параграфу «Тематические архивные базы данных и информационные ресурсы»	192
Лингвистическое обеспечение архивных ИПС, унификация архивного описания	195
Список литературы к параграфу «Лингвистическое обеспечение, унификация архивного описания»	218
История архивного сайтостроения	224
Список литературы к разделу «История архивного сайтостроения» ..	232
Электронные копии архивных документов	238
Список литературы к разделу «Электронные копии архивных документов»	258
Машиночитаемые и электронные документы в контексте архивного хранения. Электронные архивы	267
Список литературы к разделу «Машиночитаемые и электронные документы в контексте архивного хранения. Электронные архивы»	324
Заключение	347

Электронный документооборот: термины и определения : [терминологический словарь : содержит 220 понятий и терминов] / Департамент по архивам и делопроизводству М-ва юстиции Республики Беларусь, Белорусский науч.-исслед. центр электронной документации ; [сост. В. Н. Носевич]. – Минск : БелНИИДАД, 2015. – 33 с.

Термінологічний словник містить 220 понять і термінів, що стосуються документування управлінських процесів і обміну документованою інформацією за допомогою інформаційних технологій. Вони ґрунтуються на термінології, яку використовують у законодавчих та технічних нормативних правових актах Республіки Білорусь і низці міжнародних стандартів. Тлумачення термінів відповідає принципам документознавства, документаційного забезпечення управління та архівної справи.

Словник може використовуватися як методичний документ при розробленні, впровадженні та використанні систем електронного документообігу, з метою забезпечення уніфікованого використання термінів.

Audiovisual archiving: philosophy and principles [Electronic resource] / United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization; by Ray Edmondson. – Third Edition. – 2016. – 102 p. – Mode of access: <http://unesdoc.unesco.org/images/0024/002439/243973e.pdf>. – Title from screen. – Філософія та принципи архівації аудіовізуальних матеріалів [Електронний ресурс] / ЮНЕСКО ; Рей Едмондсон. – 3-є вид. – 2016. – 102 с. – Режим доступу: <http://unesdoc.unesco.org/images/0024/002439/243973e.pdf>. – Назва з екрана.

Керівництво «Філософія та принципи архівації аудіовізуальних матеріалів» підготовлено відділенням ЮНЕСКО з питань освіти в Азіатсько-Тихоокеанському регіоні. Третє видання керівництва опубліковано в рамках програми ЮНЕСКО «Пам'ять світу» (Memory of the World) та містить обґрунтування і теоретичні основи архівації аудіовізуальних матеріалів. Керівництво було оновлено з метою відображення сучасних реалій, з якими стикаються фахівці-практики, що працюють в цій галузі. Архівація аудіовізуальних матеріалів розглядається як напрямок діяльності, широко визнаний установами, що займаються збереженням культурно-історичної пам'яті, а також галузями промисловості і науковими колами. Зростаючі обсяги аудіовізуальних документів і швидке старіння технологій, використаних для їх створення створюють величезні проблеми для аудіовізуальних архівів і архівістів. У третьому виданні керівництва обговорюються ці проблеми і розглядаються питання, що постають у зв'язку з міграцією образотворчих і звукових матеріалів з аналогової до цифрової форми, а також більш широкі поняття довготривалого збереження і доступу.

Зміст

Резюме для керівництва

Передмова

Передмова до третього видання

Передмова редактора

Міжнародна довідкова група (International Reference Group)

Про автора

Глава 1. Вступ: Основні принципи

Глава 2. Основи та історія

Глава 3. Визначення, терміни та поняття

Глава 4. Аудіовізуальний архів: типологія і парадигма

Глава 5. Забезпечення збереженості та доступу: вивчення і природи і
понять

Глава 6. Принципи управління

Глава 7. Етика і пропаганда

Глава 8. Висновки

Додатки

Bountouri L. Archives in the Digital Age Standards, Policies and Tools / Bountouri Lina. – Publisher: Chandos Pub, 2016. – 208 p. – Боунторі Л. Архіви в цифрову добу: стандарти, політика і інструменти. – 2016. – 208 с.

У книзі обговорюються семантичні веб-технології та використання цих технологій в архівній справі. Книга призначена для архівістів, фахівців в галузі інформаційних технологій, працівників музеїв та бібліотек. У виданні проаналізовано метадані та стандарти, які використовуються для керування архівними документами, поширення архівних документів через мережу Інтернет з використанням соціальних медіа-технологій. Видання містить п'ять розділів, в яких розглядаються проблеми архівного описування, оцифрування, збереження архівних документів, їх популяризація через соціальні медіа, а також сучасні тенденції в архівній науці.

Crockett M. The No-Nonsense Guide to Archives and Recordkeeping / Margaret Crockett. – London : Facet, 2016. – VII, 212 p. – Крокетт М. Путівник по архівах та діловодству / Маргарет Крокетт. – Лондон : Facet, 2016. – VII, 212 с.

Книга є практичним керівництвом для керування архівами і документаційними процесами та охоплює всі аспекти життєвого циклу документів. Видання призначене для всіх, хто працює в галузі архівної справи та керування документаційними процесами, а також ІТ-фахівців,

бібліотечних та музейних працівників. У книзі розглядаються як документи з паперовими носіями, так і аудіовізуальні та електронні документи.

Зміст

Концепт та контекст

Керування поточними документами

Керування документаційними процесами

Архівний менеджмент

Збереження архівних документів

Dziedzictwo audiowizualne w warsztacie badawczym historyka i procesie dydaktycznym / red. Rafał Reczek. – Poznań : Instytut Pamięci Narodowej. Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu. Oddział, 2015. – 275 s. – + 1 CD ROM (4 3/4 in.). – (Studia i materiały poznańskiego IPN ; t. 32.; Symposia archivistica). – Аудіовізуальна спадщина у творчій роботі історика та навчальному процесі / ред. Рафал Речек. – Познань : Ін-т нац. пам'яті та Комісія переслідування злочинів проти польського народу, 2015. – 275 с. + 1 CD ROM (4 3/4 in.). – (Студії та матеріали познанського ІНП ; т. 32; Symposia archivistica).

Зміст

Вступ. – С. 9–16.

Хоронжичевський В. Архівістика та прогнозування майбутнього. Архіви в цифрову добу. – С. 17–24.

Войтковський Р. Оцифрування та удоступнення он-лайн архівних матеріалів в державних архівах у 2012–2015 рр. – С. 25–44.

Плевка К. Аудіовізуальні зібрання в Національному цифровому архіві. Про те що було, є і буде. – С. 45–54.

Побожі В., Стемповський Т. Зібрання фільмів в архіві Інституту національної пам'яті. – С. 55–72.

Моравський Р., Таньський М. Опрацювання аудіовізуальних матеріалів з архівних фондів Інституту національної пам'яті. – С. 73–86.

Мицка Я. Аудіовізуальні матеріали, що зберігаються в архіві відділу Інституту національної пам'яті в Познані. – С. 87–102.

Сердинський М. Аудіовізуальні матеріали у фондах Державного архіву в Познані. – С. 103–110.

Рибацький Р., Дворацький Р. Фотодокументи та аудіовізуальні документи, що зберігаються в Архідієцезіальному архіві в Познані. – С. 111–116.

Шмігельська-Бурек Б., Кишижан М. Значення унікальних фондів Архіву програм TVP Познань для сучасних працівників медіа, істориків і кінематографістів та для майбутніх поколінь. – С. 117–126.

Байонська-Бонк Е. Вісімдесят років на хвилях ефіру, або історія записана звуком. – С. 127–134.

Сероцюк Є. Познанський діалектологічний архів. Фонд фонографічних записів, опрацювання. – С. 135–156.

Біняш-Шкопек М., Загартівський В. Великопольська цифрова бібліотека та приватні колекціонери. Чи можуть цифрові бібліотеки виконувати функції віртуального музею? – С. 157–168.

Дудчак А. Мазурек Ц., Верла М. Віртуальна лабораторія транскрипції. – С. 169–180.

Скотарчик Д. Візуальні матеріали в роботі історика. – С. 181–192.

Біняш-Шкопек М. Використання інтерактивних програм з латинської палеографії у підготовці архівістів. Оцінка придатності польських та європейських програм. – С. 193–202.

Наперала-Ридз К. Фотографія в історичній освіті. – С. 203–224.

Кушівік Б. Кіноджерела в історичній освіті. – С. 225–242.

Можливості використання аудіовізуальних матеріалів в освітньому процесі. Спостереження, висновки, побажання. – С. 243–250.

Grot D. Ku przeszłości otwartej. Dostępność archiwów państwowych w Polsce w latach 1918–2014 / Dariusz Grot ; Naczelna Dyrekcja Archiwów Państwowych. – Warszawa, 2015. – 353 s. – Грот Д. До відкритого минулого. Доступ до державних архівів в Польщі у 1918–2014 рр. / Даріуш Грот ; Генеральна дирекція державних архівів. – Варшава, 2015. – 353 с.

Книга присвячена документним ресурсам, що зберігаються в державних архівах Польщі (1918–2014). Автор акцентує увагу на одній із форм використання документних ресурсів архівів – забезпечення доступу до архівних документів. Показано, як в контексті політичних, соціальних та правових змін умов отримання інформації трансформувались державні архіви Польщі. У виданні висвітлено питання розроблення стандартів доступу до архівів після здобуття Польщею незалежності, функціонування архівів за часів соціалізму або еволюції державного архівного фонду у відкритому суспільстві. На основі історичного екскурсу автор висвітлює сучасну систему доступу до архівів, а також визначає стратегію та напрями розвитку доступу до архівів в майбутньому, в цифровому світі.

Guidelines for the creation of an institutional policy on digital preservation [Electronic resource] / authored and edited by the nestor working group Policy. – 2014. – 26 p. – Mode of access: http://files.d-nb.de/nestor/materialien/nestor_mat_18-eng.pdf. – Рекомендації з організації довготривалого збереження цифрових матеріалів. – 2014. – 26 с.

Рекомендації підготовлені під керівництвом німецької Національної бібліотеки та Інформаційного центру з економіки ім. Лейбніца в рамках спільного проекту бібліотек, архівів та музеїв Німеччини NESTOR (Network

of Expertise in Long-Term Storage of Digital Resources – Мережа обміну досвідом в галузі забезпечення довготривалого збереження цифрових ресурсів). Мета рекомендацій – сприяння бібліотекам, архівам і музеям в проведенні більш ефективної політики в галузі безпеки електронних документів, вдосконалення роботи у сфері доступу до цифрових джерел.

Jabłoński M. Prawne i techniczne aspekty archiwizacji dokumentów elektronicznych / M. Jabłoński, T. Radziszewski. – Wrocław, 2014. – 310 s. – Яблонські М. Правові та технічні аспекти архівування електронних документів / М. Яблонський, Т. Радзішевський. – Вроцлав, 2014. – 310 с.

У книзі розглядаються проблеми ефективного управління архівними електронними документами. Автори описують сучасні технології, що застосовуються в діяльності архівів: системи ZoSIA і SEZAM, бази даних IZA, PRADZIAD, ELA, стандарти, з проблем архівування. Розглядаються проблеми вибору носіїв для тривалого збереження даних, архівного збереження електронної медичної документації. На основі законодавства в галузі архівної справи та інформатизації викладено основні правові та технічні аспекти архівування електронних документів. Видання містить зразки інструкцій з діловодства та архівного зберігання електронних документів.

Зміст

Розділ 1. Роль та значення архівування інформації в сучасній державі

Розділ 2. Використання сучасних технологій у сфері організації та реалізації завдань в галузі збирання та забезпечення збереження документів

Розділ 3. Забезпечення доступу до документів, що зберігаються в архіві

Розділ 4. Метадані як ключовий для архівування елемент структури електронного документа

Розділ 5. Вимоги щодо архівного інформаційного середовища громадських суб'єктів

Розділ 6. Придатність носіїв інформації для тривалого зберігання

Розділ 7. Організаційні вимоги щодо архівування електронних документів – діловодна практика та архівування документів громадських суб'єктів

Розділ 8. Перспектива створення, зберігання та надання доступу до медичної електронної документації

Приклади

Бібліографія

La Sûreté du patrimoine archivistique [Electronic resource] / Yann Brun Avec la collaboration de France Saïe-Belaïsch ; Ministère de la Culture et de la Communication. – 2014. – 118 p. – Mode of access:

www.archivesdefrance.culture.gouv.fr/static/8013/ – Безпека архівної спадщини. – 2014. – 118 с.

Довідник підготовлено архівною службою Франції. У першому розділі розглядаються основні ризики знищення і пошкодження документів з точки зору трьох французьких Кодексів – кримінального, адміністративного і національної спадщини. У другому розділі запропоновано оптимальні з точки зору захисту фондів варіанти планування будівель, обладнання приміщень і нагляду за відвідувачами архівів. У третьому розділі представлено судові процеси про пошкодження, знищення або розкрадання архівів, а також французькі та міжнародні організації, що розслідують подібні злочини. У додатку подано формуляри документів, що допомагають швидко описати нанесений архіву збиток.

Linee guida sulla conservazione dei documenti informatici [Electronic resource] / L'Agencia per l'Italia Digitale. – Dicembre 2015. – 137 p. – Mode of access: http://www.agid.gov.it/sites/default/files/linee_guida/la_conservazione_dei_documenti_informatici.pdf. – Title from screen. – Керівництво по забезпеченню збереженості електронних документів / Агентство «Електронна Італія». – Грудень 2015. – 137 с.

Зміст

1. Електронні документи: Технологічна, правова та процедурна еволюція
 2. Забезпечення збереження електронних справ та документів
 3. Органи управління та нагляду
 4. Нормативні вимоги до забезпечення збереженості і терміни приведення у відповідність існуючих систем
 5. Порядок акредитації
 6. Система забезпечення збереженості: Еталонні моделі
 7. Попередні дії організації-утворювача документів
 8. Дії організації-утворювача документів у разі використання послуг із забезпечення збереженості зовнішніх постачальників
 9. Додатки
- Додаток А: Узгодження з Міністерством культури передавання електронних документів на зберігання зовнішньому постачальнику
- Додаток В: Метадані електронного документа
- Додаток С: Метадані електронної справи
- Додаток D: Зразок переліку видів електронних документів, що підлягають зберіганню
- Додаток Е: Створення здавальних інформаційних пакетів

Multilingual Archival Terminology (Багатомовна база даних архівної термінології Міжнародної ради архівів)

База містить архівні терміни 24 мовами (англійська, арабська, білоруська, італійська, китайська, нідерландська, німецька, польська, російська, французька тощо). Інтерфейс бази даних перекладено 9 мовами.

База доступна за адресою: <http://www.ciscra.org/mat/mat>

Norma opisu materiałów archiwalnych w archiwach państwowych NOMA wersja 0.1 : [Projekt] / Naczelna Dyrekcja Archiwów Państwowych. – Warszawa, 2015. – 128 s. – Стандарт описування архівних матеріалів в державних архівах NOMA версія 0.1 : [проект] / Генеральна дирекція державних архівів. – Варшава, 2015. – 128 с.

Зміст

1. Вступ. – С. 3–4.
2. Термінологія, що вживається в стандарті. – С. 5–8.
3. Структура та спосіб користування стандартом. – С. 9–10.
4. Мета та основні принципи стандарту архівного описування. – С. 11–18.
5. Пов'язані стандарти та рекомендації. – С. 19–20.
 - 5.1. Стандарти Міжнародної ради архівів. – С. 19.
 - 5.2. Стандарти ISO та PN-ISO. – С. 19–20.
6. Описування архівних матеріалів. – С. 21–62.
 - 6.1. Ідентифікаційний блок. – С. 21–33.
 - 6.2. Блок походження та контексту. – С. 34–38.
 - 6.3. Блок описування змісту та структури. – С. 39–44.
 - 6.4. Блок умов доступу. – С. 45–53.
 - 6.5. Блок додаткових матеріалів. – С. 54–58.
 - 6.6. Блок приміток. – С. 58–59.
 - 6.7. Блок контролю. – С. 59–62.
7. Записи зразкового гасла / описування фондоутворювача. – С. 63–93.
 - 7.1. Ідентифікаційний блок. – С. 63–76.
 - 7.2. Блок описування. – С. 76–90.
 - 7.3. Блок контролю. – С. 90–93.
8. Описування установ, що зберігають архівні фонди. – С. 94–118.
 - 8.1. Ідентифікаційний блок. – С. 94–96.
 - 8.2. Блок контактної інформації. – С. 96–98.
 - 8.3. Блок описання. – С. 98–106.
 - 8.4. Блок умов доступу. – С. 106–112.
 - 8.5. Блок послуг. – С. 112–115.
 - 8.6. Блок контролю. – С. 115–118.
9. Співвідношення описів. – С. 119–121.
10. Бібліографія. – С. 122–128.

- 10.1. Національні системи описування архівних фондів. – С. 122–123.
- 10.2. Вибрані польські праці. – С. 123–125.
- 10.3. Вибрані закордонні праці. – С. 126–127.
- 10.4. Підручники та словники. – С. 127–128.

Rękopisy w zbiorach kościelnych / oprac. Tomasz Makowski przy współpracy Patryka Sapały. – Warszawa : Biblioteka Narodowa, 2014. – XLX, 556 s. – (Zbiory rękopisów w Posce ; t. 2). – Рукописи в церковних зібраннях / уклад. Томаш Маковський, Патрик Сапала. – Варшава : Національна бібліотека, 2014. – XLX, 556 с. – (Зібрання рукописів в Польщі ; т. 2).

Видання містить інформацію про рукописні зібрання різних церковних установ, передусім католицької церкви, як єпархіальні (бібліотеки духовних семінарій, єпархіальні бібліотеки та музеї, архіви) так і монастирські (чоловічі та жіночі монастирі). Довідник також містить інформацію про колекції рукописів інших релігій і конфесій. Це перша спроба комплексно представити багаті рукописні матеріали, що належать церковним установам, які досі є недостатньо відомими. Видання містить не лише інформацію про рукописні зібрання церковних установ, а також історію їх формування та бібліографію публікацій, присвяченим рукописним зібранням. Довідковий апарат включає іменний та географічний покажчики.

Základní pravidla pro zpracování archiválií / Kolektiv pracovníků pod vedením Michala Wannera. – Druhé, opravené a rozšířené vydání. – Praha : Odbor archivní správy a spisové služby MV, 2015. – 380 s. – Основні правила опрацювання архівних документів / кол. працівників під кер. Міхала Ваннера. – Вид. 2-е, випр. і доп. – Прага, 2015. – 380 с.

Зміст

1. Умови створення та зміст нових Основних правил. – С. 13–16.
 2. Опрацювання архівних документів. – С. 17–38.
 3. Описування архівних документів. – С. 39–44.
 4. Елементи описування архівних документів. – С. 45–60.
 5. Розширене описування архівних документів. – С. 61–80.
 6. Описування фондоутворювачів. – С. 81–88.
 7. Створення точок доступу та індексів. – С. 89–100.
 8. Описування установ, що зберігають архівні документи: керівництво для архівів. – С. 101–104.
- Приклади. – С. 105–354.
Глосарій. – С. 355–372.

Zasada strukturalna jako podstawa opisu archiwaliów w zintegrowanych systemach informacji archiwalnej / red. Rafał Leśkiewicz, Anna Żeglińska. – Warszawa, 2015. – 172 s. – (Symposia Archivistica ; t. 1). – Структурний принцип як основа описування архівних документів в інтегрованих системах архівної інформації / ред. Рафал Лешкевіч, Анна Жеглінська. – Варшава, 2015. – 172 с.

У першому томі серії Symposia Archivistica опубліковано матеріали наукового симпозіуму, організованого 29 листопада 2013 р. у Варшаві Інститутом національної пам'яті, Університетом Миколая Коперніка в Торуні та Університетом Вармінсько-Мазурським в Ольштині.

Зміст

Лешкевіч Р., Жеглінська А. Вступ. – С. 9–14.

Стемпняк В. Про необхідність професійної підготовки архівістів. – С. 15–20.

Стемпняк В. Структурний принцип як основа описування архівних документів в інтегрованих системах архівної інформації. – С. 21–24.

Хоронжичевський В. Структурний принцип та його інтерпритації. – С. 25–32.

Роса А. Індивідуальність фондоутворювача та структура архівного фонда. – С. 33–42.

Печунко А. Робота над інформаційною системою в архівах Інституту національної пам'яті (стан на кінець 2013 р.). – С. 43–50.

Пежина П. Структурний принцип в практичному досвіді Інституту національної пам'яті. Рефлексії після публікації архівного довідника. – С. 51–68.

Беднарек Є. Проблема історичних архівів в архівному фонді Інституту національної пам'яті. – С. 69–80.

Майка Р. Структура фондів архівів чернечих орденів. – С. 81–110.

Лісовська К. Структура архівного фонду дієцезіальних архівів та стандартизація opisu komputerowego – на прикладі дієцезіальних архівів на території колишньої Пруської Польщі. – С. 97–110.

Жеглінська А. Структурний принцип в пруських родових архівах. – С. 111–120.

Вішневська М. Структура фондів громадських архівів. – С. 121–134.

Кубіцька К. Структура фондів Державного архіву в Гданську. – С. 135–146.

2. АРХІВОЗНАВСТВО ТА АРХІВНА СПРАВА ЗА КОРДОНОМ: МАТЕРІАЛИ ДО БІБЛІОГРАФІЇ

1. Загальні проблеми архівної теорії та методики

1. *Bewicz P.* Zmagania z postmodernizmem i koncepcje archiwum według La Capry, Derridy i Foucaulta / Piotr Bewicz, Aleksandra Sitkiewicz // *Archeion.* – 2015. – Т. 116. – С. 98–110.
2. *Buchanan A.* Activating the archive: rethinking the role of traditional archives for local activist projects / Alexandrina Buchanan, Michelle Bastian // *Archival Science.* – 2015 (December). - Vol. 15, Issue 4. – P. 429-451.
3. *Carbone K.* Artists in the Archive: An Exploratory Study of the Artist-in-Residence Program at the City of Portland Archives & Records Center / Kathy Carbone // *Archivaria.* – 2015. – Vol. 79. – P. 27-52.
4. *Evans J.* Self-determination and archival autonomy: advocating activism / Joanne Evans, Sue McKemmish, Elizabeth Daniels, Gavan McCarthy Ben Alexander // *Archival Science.* – 2015 (December). - Vol. 15, Issue 4. - P. 337-368.
5. *Fisher R.* Donors and Donor Agency: Implications for Private Archives Theory and Practice / Rob Fisher // *Archivaria.* – 2015. – Vol. 79. – P. 91-119.
6. *Flinn A.* «Humanizing an inevitability political craft»: Introduction to the special issue on *archiving activism and activist archiving* / Andrew Flinn, Ben Alexander // *Archival Science.* - 2015 (December). - Vol. 15, Issue 4. - P. 329-335.
7. *Frogner R. O.* «Lord, Save Us from the *Et Cetera* of the Notary»: Archival Appraisal, Local Custom, and Colonial Law / Raymond O. Frogner // *Archivaria.* – 2015. – Vol. 79. – P. 121-158.
8. *Houston J. D.* *All the moments of our lives: self-archiving from Christian Boltanski to lifelogging* / David Houston Jones // *Archives and Records: The Journal of the Archives and Records Association.* - 2015. - Vol. 36, Issue 1. - P. 29-41.
9. *Iacovino L.* Shaping and reshaping cultural identity and memory: maximising human rights through a participatory archive / Livia Iacovino // *Archives and Manuscripts.* - 2015. - Vol. 43, Issue 1. - P. 29-41.
10. *Millar L.* Explaining Ourselves: 40 Years of *Archivaria* / Laura Millar // *Archivaria.* – 2015. – Vol. 80. – P. 5-31.

11. *Montgomery B.* Reconciling the Inalienability Doctrine with the Conventions of War / Bruce Montgomery // *The American Archivist.* – 2015 (Fall/Winter). – Vol. 78, Issue 2. – P. 288-316.
12. *Murphy M. O.* Failure Is an Option: The Experimental Archives Project Puts Archival Innovation to the Test / Mary O. Murphy, Laura Peimer, Genna Duplisea, Jaimie Fritz // *The American Archivist.* – 2015 (Fall/Winter). – Vol. 78, Issue 2. - P. 434-451.
13. *Nathan L. P.* Stewarding Collections of Trauma: Plurality, Responsibility, and Questions of Action / Lisa P. Nathan, Elizabeth Shaffer, and Maggie Castor // *Archivaria.* – 2015. – Vol. 80. – P. 89-118.
14. *Pan W.* Diplomats in China / Weimei Pan // *Records Management Journal.* - 2015. - Vol. 25, Issue 1. - P. 121-133.
15. *Pell S.* Radicalizing the Politics of the Archive: An Ethnographic Reading of an Activist Archive / Susan Pell // *Archivaria.* – 2015. – Vol. 80. – P. 33-57.
16. *Poole A. H.* Archival Divides and Foreign Countries? Historians, Archivists, Information-Seeking, and Technology: Retrospect and Prospect / Alex H. Poole // *The American Archivist.* - 2015 (Fall/Winter). – Vol. 78, Issue 2. - P. 375-433.
17. *Pudłowski L.* Luciana Duranti – archiwista w czasach globalizacji / Leszek Pudłowski // *Archeion.* – 2015. – T. 116. – S. 39–83.
18. *Ramirez M. H.* Being Assumed Not to Be: A Critique of Whiteness as an Archival Imperative / Mario H. Ramirez // *The American Archivist.* – 2015 (Fall/Winter). - Vol. 78, Issue 2. - P. 339-356.
19. *Sellie A.* Interference Archive: a free space for social movement culture / Alycia Sellie, Jesse Goldstein, Molly Fair, Jennifer Hoyer // *Archival Science.* - 2015 (December). - Vol. 15, Issue 3. – P. 453-472.
20. *Strauss A.* Treading the ground of contested memory: archivists and the human rights movement in Chile / Amanda Strauss // *Archival Science.* - 2015 (December). - Vol. 15, Issue 3. – P. 369-397.

2. Історія архівної справи

21. *Aspray W.* The Many Histories of Information / William Aspray // *Information & Cultura. A Journal of History.* - 2015. - Vol. 50, Number 1. - P. 1-23.
22. *Karabinos M.* The *Djogdja Documenten*: The Dutch-Indonesian Relationship Following Independence through an Archival Lens / Michael Karabinos // *Information & Cultura. A Journal of History.* - 2015. – Vol. 50, Number 3. - P. 372-391.

23. *Nesmith T.* Toward the Archival Stage in the History of Knowledge / Tom Nesmith // *Archivaria*. – 2015. – Vol. 80. – P. 119-145.

24. *Trace C. B.* Atlanta between the Wars: The Creation of the Georgia Department of Archives and History, 1918-1936 / Ciaran B. Trace // *Information & Cultura. A Journal of History*. - 2015. – Vol. 50, Number 4. - P. 504-553.

3. Архівна освіта

25. *Katuu Sh.* The development of archives and records management education and training in Africa – challenges and opportunities / Shadrack Katuu // *Archives and Manuscripts*. - 2015. - Vol. 43, Issue 2. - P. 96-119.

26. *Linn M.* Not Waiting for Godot: The History of the Academy of Certified Archivists and the Professionalization of the Archival Field / Mott Linn // *The American Archivist*. – 2015 (Spring/Summer). – Vol. 78, Issue 1. - P. 96-132.

27. *Niu J.* Transforming archival education / Jinfang Niu // *Archives and Manuscripts*. - 2015. - Vol. 43, Issue 2. - P. 120-130.

28. *Weiner Sh. A.* Archival Literacy Competencies for Undergraduate History Majors / Sharon A. Weiner, Sammie Morris, Lawrence J. Mykytiuk Franco // *The American Archivist*. – 2015 (Spring/Summer). – Vol. 78, Issue 1. - P. 154-180.

4. Архівний менеджмент

29. *Jabłońska M.* Internal relations jako narzędzie organizacji i zarządzania archiwami / Marlena Jabłońska // *Archeion*. – 2015. – T. 116. – S. 25–38.

30. *Nutt T. G.* Planning for Archival Repositories: A Common-Sense Approach / Timothy G. Nutt, Diane F. Worrell // *The American Archivist*. - 2015 (Fall/Winter). – Vol. 78, Issue 2. – P. 317-338.

5. Організація архівних документів. Архівне описування

31. *Acker A.* How cells became records: standardization and infrastructure in tissue culture / Amelia Acker // *Archival Science*. - 2015 (March). - Vol. 15, Issue 1. - P. 1-24.

32. *Douglas J.* The Archiving «I»: A Closer Look in the Archives of Writers / Jennifer Douglas // *Archivaria*. – 2015. – Vol. 79. – P. 53-89.

33. *Franco Sh. C.* The Notion of Ramification of Archival Documents: The Example of the Fonds Related to the Brazilian Political Movement Araguaia Guerrilla / Shirley Carvalhêdo Franco // *The American Archivist*. – 2015 (Spring/Summer). – Vol. 78, Issue 1. - P. 133-153.

34. *Gartner R.* An XML schema for enhancing the semantic interoperability of archival description / Richard Gartner // *Archival Science*. - 2015 (September). - Vol. 15, Issue 3. – P. 295-313.

35. *Gracy K. F.* Archival description and linked data: a preliminary study of opportunities and implementation challenges / Karen F. Gracy // *Archival Science*. - 2015 (September). - Vol. 15, Issue 3. – P. 239-294.

36. *Lemieux V. L.* Visual analytics, cognition and archival arrangement and description: studying archivists' cognitive tasks to leverage visual thinking for a sustainable archival future / Victoria L. Lemieux // *Archival Science*. - 2015 (March). - Vol. 15, Issue 1. - P. 25-49.

37. *MacNeil H.* Generic evolution and the online archival catalogue / Heather MacNeil, Jennifer Douglas // *Archives and Records : The Journal of the Archives and Records Association*. - 2015. - Vol. 36, Issue 2. - P. 107-127.

38. *Waters S.* The Glasgow Miracle Project: working with an arts organization's archives / Susannah Waters // *Archives and Records : The Journal of the Archives and Records Association*. - 2015. - Vol. 36, Issue 1. – P. 6-17.

39. *Youn E.* Adoption of ISAD(G) in practice: a close look at the standardization process of ISAD(G) in a manuscript archives of Korea / Eunha Youn // *Archives and Records : The Journal of the Archives and Records Association*. - 2015. - Vol. 36, Issue 2. - P. 128-145.

6. Збереження архівних документів

40. *Frank R. D.* Destruction/reconstruction: preservation of archaeological and zoological research data / Rebecca D. Frank, Elizabeth Yakel, Ixchel M. Faniel // *Archival Science*. - 2015 (June). - Vol. 15, Issue 2. – P. 141-167.

41. *Iacovino L.* Shaping and reshaping cultural identity and memory: maximising human rights through a participatory archive / Livia Iacovino // *Archives and Manuscripts*. - 2015. - Vol. 43, Issue 1. - P. 29-41.

42. *Phillips J.* A Defense of Preservation in the Age of MPLP / Jessica Phillips // *The American Archivist*. – 2015 (Fall/Winter). – Vol. 78, Issue 2. - P. 470-487.

43. *Zhang M.* Energy efficiency approaches in archives and library buildings in China / Meifang Zhang, Yushi Wang // *Archival Science*. - 2015 (March). - Vol. 15, Issue 1. – P. 71-81.

7. Використання інформації архівних документів

44. *Crookham A.* Curatorial constructs: archives in fine art exhibitions / Alan Crookham // *Archives and Records : The Journal of the Archives and Records Association*. - 2015. - Vol. 36, Issue 1. - P. 18-28.

45. *Evans M.* Developing a research methodology to explore whether the architecture and environment of reading rooms has an effect on readers'

behaviour, and specifically handling / Madelin Evans // Archives and Records : The Journal of the Archives and Records Association. - 2015. - Vol. 36, Issue 2. – P. 195-215.

46. *Howgill E.* New methods of analysing archival exhibitions / Emma Howgill // Archives and Records : The Journal of the Archives and Records Association. - 2015. - Vol. 36, Issue 2. - P. 179-194.

47. *Luyt B.* For the record: document and record sensibilities of art conservators in the Philippines / Brendan Luyt, Natalie Pang // Archives and Manuscripts. - 2015. - Vol. 43, Issue 2. - P. 131-145.

8. Інформаційні технології в архівах. Електронні документи та електронні архіви

48. *Bak G.* Deseronto Dreams: Archives, Social Networking Services, and Place / Greg Bak, Amanda Hill // Archivaria. – 2015. – Vol. 79. – P. 1-26.

49. *Bhebhe S.* Contemporary diplomatics of the civil and deceased estate case files found at the national archives of Zimbabwe / Sindiso Bhebhe // Records Management Journal. - 2015. - Vol. 25, Issue 1. - P. 107-120.

50. *Boutard G.* Towards mixed methods digital curation: facing specific adaptation in the artistic domain / Guillaume Boutard // Archival Science. - 2015 (June). - Vol. 15, Issue 2. - P. 169-189.

51. *Cohen F. B.* Digital diplomatics and forensics: going forward on a global basis / Frederick B. Cohen // Records Management Journal. - 2015. - Vol. 25, Issue 1. - P. 21-44.

52. *Conway P.* Digital transformations and the archival nature of surrogates / Paul Conway // Archival Science. - 2015 (March). - Vol. 15, Issue 1. – P. 51-69.

53. *Duff W. M.* New Uses for Old Records: A Rhizomatic Approach to Archival Access / Wendy M. Duff, Jessica Haskell // The American Archivist. - 2015 (Spring/Summer). – Vol. 78, Issue 1. – P. 38-58.

54. *Eito-Brun R.* Context-based aggregation of archival data: the role of authority records in the semantic landscape / Ricardo Eito-Brun // Archival Science. - 2015 (September). - Vol. 15, Issue 3. – P. 217-238.

55. *Farley L.* Wisconsin School for Girls Inmate Record Books: A Case Study of Redacted Digitization / Laura Farley, Eric Willey // The American Archivist. – 2015 (Fall/Winter). – Vol. 78, Issue 2. – P. 452-469.

56. *Fresa A.* Digital curation and quality standards for memory institutions: PREFORMA research project / Antonella Fresa, Börje Justrell, Claudio Prandoni // Archival Science. - 2015 (June). - Vol. 15, Issue 2. – P. 191-216.

57. *Jansen A.* Object-oriented diplomatics: Using archival diplomatics in software application development to support authenticity of digital records / Adam Jansen // *Records Management Journal*. - 2015. - Vol. 25, Issue 1. - P. 45-55.
58. *Kärberg T.* Digital preservation of knowledge in the public sector: a pre-ingest tool / Tarvo Kärberg // *Archival Science*. - 2015 (March). - Vol. 15, Issue 1. - P. 83-95.
59. *Klareld A.-S.* «Isn't it information assets we're really talking about?» A discourse analysis of a panel discussion on digital archives / Ann-Sofie Klareld // *Archives and Records: The Journal of the Archives and Records Association*. - 2015. - Vol. 36, Issue 2. - P. 167-178.
60. *Klareld A.-S.* The «middle archive» exploring the practical and theoretical implications of a new concept in Sweden / Ann-Sofie Klareld // *Records Management Journal*. - 2015. - Vol. 25, Issue 2. - P. 149-165.
61. *Kwiatkowska W.* Opracowanie archiwalne w dobie technologii informatycznych – co należy zachować, a co zmienić w dotychczasowej metodyce? / Wiesława Kwiatkowska // *Archeion*. – 2015. – T. 116. – S. 291–302.
62. *Lian Zh.* Archives Microblogs and Archival Culture in China / Zhiying Lian // *The American Archivist*. – 2015 (Fall/Winter). – Vol. 78, Issue 2. – P. 357-374.
63. *Meissonnier A.* French legal framework of digital evidence / Antoine Meissonnier, Françoise Banat-Berger // *Records Management Journal*. - 2015. – Vol. 25, Issue 1. - P. 96-106.
64. *Niu J.* Event-based archival information organization / Jinfang Niu // *Archival Science*. – 2015 (September). – Vol. 15, Issue 3. – P. 315-328.
65. *Niu J.* Original order in the digital world / Jinfang Niu // *Archives and Manuscripts*. – 2015. - Vol. 43, Issue 1. - P. 61-72.
66. *Poole A. H.* How has your science data grown? Digital curation and the human factor: a critical literature review / Alex H. Poole // *Archival Science*. - 2015 (June). - Vol. 15, Issue 2. – P. 101-139.
67. *Rogers C.* Diplomats of born digital documents – considering documentary form in a digital environment / Corinne Rogers // *Records Management Journal*. - 2015. - Vol. 25, Issue 1. - P. 6–20.
68. *Rosa A.* Human trace on the Internet – the issue of archiving the Web from the point of view of anthropology-oriented archival science / Agnieszka Rosa // *Archiwa – Kancelarie – Zbiory*. – 2015. – № 6. – S. 193–205.
69. *Shabou B. M.* Digital diplomats and measurement of electronic public data qualities: What lessons should be learned? / Basma Makhoul Shabou // *Records Management Journal*. - 2015. - Vol. 25, Issue 1. - P. 56-77.

70. *Sisco L. J.* Braille preservation: recognising and respecting archival materials produced by and for the blind / Lisa J Sisco // Archives and Manuscripts. - 2015. - Vol. 43, Issue 1. - P. 18-28.
71. *Staszewska H.* Dokumentacja elektroniczna w archiwach państwowych – wyniki ankiety przeprowadzonej w maju 2015 r. / Hanna Staszewska, Wojciech Woźniak // Archiwa – Kancelarie – Zbiory. – 2015. – № 6. – S. 153–193.
72. *Wilkowski M.* Oddolne archiwizacje Internetu jako działania społeczne / Marcin Wilkowski // Archiwa – Kancelarie – Zbiory. – 2015. – № 6. – S. 207–220.
73. *Williams J. A.* Minutes, Migration, and Migraines: Establishing a Digital Archives at a Small Institution / Joseph A. Williams, Elizabeth M. Berilla // The American Archivist. – 2015 (Spring/Summer). – Vol. 78, Issue 1. - P. 84-95.
74. *Williamson F.* Marketing Finding Aids on Social Media: What Worked and What Didn't Work / Felicia Williamson, Scott Vieira, James Williamson // The American Archivist. – 2015 (Fall/Winter). – Vol. 78, Issue 2. – P. 488-513.
75. *Wiśniewska M.* Digital community archives – selected examples / Magdalena Wiśniewska // Archiwa – Kancelarie – Zbiory. – 2015. – № 6. – S. 221–236.
76. *Wojtkowski R.* Korzystanie z zasobów archiwalnych w Internecie – doświadczenie polskich archiwów / Ryszard Wojtkowski, Piotr Zawilski // Archeion. – 2015. – T. 116. – S. 90–97.
77. *Yaco S.* A web-based community-building archives project: a case study of *Kids in Birmingham 1963* / Sonia Yaco, Ann Jimerson, Laura Caldwell Anderson, Chanda Temple // Archival Science. – 2015 (December). – Vol. 15, Issue 4. – P. 399-427.
78. *Zanella F.* MoRE, an archive of signs and traces of artistic practices: creating a tool for research in contemporary art and curatorial practices / Francesca Zanella, Ilaria Bignotti, Elisabetta Modena, Marco Scotti // Archives and Records : The Journal of the Archives and Records Association. - 2015. – Vol. 36, Issue 1. - P. 56-70.
79. *Zhang J.* Correspondence as a documentary form, its persistent representation, and email management, preservation, and access / Jane Zhang // Records Management Journal. - 2015. - Vol. 25, Issue 1. - P. 78-95.

9. Аудіовізуальні документи

80. *Assmann I.* From broadcasting to archiving: the Southern African public service broadcast archives / Ilse Assmann, Martie Mearns // Archives and

Records : The Journal of the Archives and Records Association. - 2015. - Vol. 36, Issue 2. - P. 146-166.

81. *Supper A.* Sound Information: Sonification in the Age of Complex Data and Digital Audio / Alexandra Supper // Information & Cultura. A Journal of History. - 2015. – Vol. 50, Number 4. - P. 441-464.

10. Спеціалізовані архіви

82. *Chazan M.* Aging, Activism, and the Archive: Feminist Perspectives for the 21st Century / May Chazan, Melissa Baldwin, and Laura Madokoro // Archivaria. – 2015. – Vol. 80. – P. 59-87.

83. *Gausden C.* A voice in-between: the Women's Audio Archive Marysia Lewandowska artist/archivist/collector of missing texts / Caroline Gausden // Archives and Records : The Journal of the Archives and Records Association. - 2015. - Vol. 36, Issue 1. - P. 42-55.

84. *Lasewicz P. C.* Forget the Past? Or History Matters? Selected Academic Perspectives on the Strategic Value of Organizational Pasts / Paul C. Lasewicz // The American Archivist. – 2015 (Spring/Summer). – Vol. 78, Issue 1. - P. 59-83.

85. *Wiśniewska M.* Amerykańscy archiwiści o oral history – przegląd tematyki tekstów publikowanych w drugiej połowie XX wieku na łamach «American Archivist» / Magdalena Wiśniewska // Archiwa – Kancelarie – Zbiory. – 2015. – № 6. – S. 11–59.

11. Керування документаційними процесами

86. *Akussah H.* Management of public sector records in Ghana: a descriptive survey / Harry Akussah, Catherine Asamoah // Records Management Journal. - 2015. - Vol. 25, Issue 2. - P. 183-196.

87. *Eberhard K.* Unresolved issues: recordkeeping recommendations arising from Australian commissions of inquiry into the welfare of children in out-of-home care, 1997–2012 / Kim Eberhard // Archives and Manuscripts. - 2015. - Vol. 43, Issue 1. - P. 4-17.

88. *Gunnlaugsdottir J.* Government secrecy: public attitudes toward information provided by the authorities / Johanna Gunnlaugsdottir // Records Management Journal. - 2015. - Vol. 25, Issue 2. - P. 197-222.

89. *Hessami V.* Recordkeeping issues arising from the public hearings of the Royal Commission into Institutional Responses to Child Sexual Abuse / Viviane Hessami // Archives and Manuscripts. - 2015. - Vol. 43, Issue 3. - P. 155-165.

90. *Jeuniaux P. P.J.M.H.* Managing forensic DNA records in a divided world: the Belgian case / Patrick P.J.M.H. Jeuniaux, Bertrand Renard, Leen

Dubocage et al. // Records Management Journal. - 2015. - Vol. 25, Issue 3. - P. 269-287.

91. *Johnson D.* Utilising the UK Freedom of Information Act 2000 for crime record data: Indications of the strength of records management in day to day police business / Derek Johnson, Edward Hampson // Records Management Journal. - 2015. - Vol. 25, Issue 3. - P. 248-268.

92. *Kastenhofer J.* The logic of archival authenticity: ISO 15489 and the varieties of forgeries in archives / Julia Kastenhofer // Archives and Manuscripts. - 2015. - Vol. 43, Issue 3. - P. 166-180.

93. *Ngoepe M.* «Justice delayed is justice denied»: Records management and the travesty of justice in South Africa / Mpho Ngoepe, Salmon Makhubela // Records Management Journal. - 2015. - Vol. 25, Issue 3. - P. 288-305.

94. *Oliver G.* The value of international standards for records management: perspectives from education and training / Gillian Oliver, Fiorella Foscarini // Archives and Manuscripts. - 2015. – Vol. 43, Issue 3. - P. 181-193.

95. *Packalén S.* Functional classification: Record-keeping professionals' difficulties and their handling in maintenance and use of FC in Finnish organisations / Saara Packalén // Records Management Journal. - 2015. - Vol. 25, Issue 2. - P. 166-182.

96. *Robertson C.* Paper, Information, and Identity in 1920s America / Craig Robertson // Information & Cultura. A Journal of History. - 2015. - Vol. 50, Number 3. - P. 392-416.

3. НОВИНИ НАУКОВОГО ЖИТТЯ

Зарубіжні наукові форуми

11-13 червня 2015 р. в м. Реджайна (Канада, провінція Саскачеван), відбулась щорічна **40 конференція Асоціації канадських архівістів** (Association of Canadian Archivists ACA). Тема конференції - **«Перспективи на архівному горизонті»** (Perspectives on the Archival Horizon).

Доповіді учасників були виголошені на наступних **секціях**: **«Куди ми підемо далі: Проблеми забезпечення довготривалого збереження електронних документів»** (Where We Go from Here: Challenges in Digital Preservation), **«Архіви як інструмент примирення: Створення в Саскачевані Національного науково-дослідного центру з встановленню правди і примирення»** (Reconciliation Archiving: Building the National Research Saskatchewan Centre for Truth and Reconciliation), **«Місцеві архіви і майбутнє провінційних рад»** (Community archives and future of provincial councils), **«Розширення нашої сфери досяжності – залучення громадськості з використанням старих і нових способів поширення інформації»** (Extending Our Reach - engaging the public with new media and old), **«Відстоюючи свої позиції: Архіви і соціальна справедливість»** (Standing Our Ground: Archives and Social Justice), **«Погляд з траншей: Дивлячись на горизонт – партнерства і якість роботи»** (Views from the Trenches; Looking to the Horizon – Partnerships and Quality of Work), **«Горизонти з точки зору Архівно-бібліотечної служби Канади»** (The Horizon from LAC's Perspective).

Під час заходу працювала і **«Студентська сесія «Нові голоси, нові ідеї»** (New Voices, New Ideas) на якій були обговоренні такі проблеми: **«Як у повній мірі використовувати потенціал архівного контенту в мережі»** (Deriving full potential from archival content on the Web), **«Метаморфози: Зміни і трансформації»** (Metamorphosis: Change and Transformations), **«Новий погляд на стару концепцію життєвого циклу, яка використовується в керуванні документами і архівній справі»** (New takes on the old lifecycle concept of archives and records management), **«Роблячи архіви доступними: Поточна точка зору і нові горизонти»** (Making Archives Accessible: The Current View and New Horizons), **«Документування трансформацій: Технології, доступ і розуміння»** (Documenting Transformation: Technology, Access, and Understanding), **«Ми ж не йдемо тихо і непомітно в ніч, чи не так? Майбутнє архівної професії»** (Do not go gently into that good night, or are we? The future of the archival profession) Антея Селеш (Anthea Seles, Національні Архіви Великобританії), **«За горизонтом: Інноваційні підходи до вирішення поставлених перед архівами проблем»** (Beyond the Horizon: Innovative Approaches to Archival Challenges), **«Хмари на обрії: Сьогодення та майбутнє електронного збереження в Хмарі»**

(Clouds on the horizon: The Present and Future of Digital Preservation in the Cloud), «Вивчіть все про це! – Архівісти в навчальній аудиторії» (Learn All About It! – archivists in the classroom), «Зміцнюючи стіни? Створення та підтримка архівів» (Retaining Walls? Building and Sustaining Archives), «Історії з краю: Архівація силами активістів та місцеві архіви» (Stories From the Edge: Activist Archiving and Community Archives), «Дотягує завдяки глибоким дослідженням – інновації в інформаційно-пропагандистській роботі» (Reaching Out by Digging Deep – innovations in outreach).

Джерела інформації:

Веб-сайт Асоціації канадських архівістів:

<http://archivists.ca/content/annual-conference>

http://archivists.ca/sites/default/files/Attachments/professional_development/Conference_docs/2015-Regina/aca_agm_program_15_final_web.pdf

1 липня 2015 р. у м. Кіто (Еквадор) відбувся **9 Міжнародний семінар архівів Іберійської традиції в Еквадорі.**

Основна увага приділялась використанню Інтернету і ІКТ-платформ державних органів для автоматизації процесів і послуг.

Джерело інформації:

Веб-сайт МРА: <http://www.ica.org/?lid=17485>

13-17 липня 2015 р. в університеті штату Меріленд (США) пройшла щорічна **конференція «Інститут архівної освіти і досліджень»** (Archival Education and Research Institute, AERI).

У центрі уваги учасників були такі проблеми: «Точка зору на архіви і права людини (Perspectives on Archives and Human Rights)», «Архівна освіта в електронну епоху (Archival Education in the Digital Age)», «Вивчення соціальних мереж (Studies in Social Media)», «Доступ до державних архівних документів (Access to Government Archives)», «Забезпечення довготривалого збереження електронних документів (Digital Preservation)», «Питання створення документів (Studies in Records Creation)», «Архіви і культурний контекст (Archives and Cultural Contexts)», «Доступ, секретність і захист персональних даних (Access, Classification, and Privacy)», «Оцінка архівів у цифровому просторі (Evaluating Archives in Digital Space)».

Джерела інформації:

<http://aeri2015.umd.edu/program/>

<https://twitter.com/paulwester>

22-24 липня 2015 р. в м. Сан-Хосе (Коста-Ріка) відбувся **27-й Національний архівний конгрес на тему «Профілактична консервація: Найкраща практика забезпечення безпеки і збереження, більш широкого доступу і розповсюдження»** (XXVII Congreso Archivístico Nacional «Conservación preventiva: mejores prácticas de seguridad y preservación, mayores posibilidades de acceso y difusión») за участю представників інших латиноамериканських країн та Іспанії.

Серед питань, що обговорювались під час конгресу: збереження документів на традиційних носіях; проблеми і перспективи електронного збереження; заходи захисту і безпеки в архівах на випадок природних і техногенних катастроф тощо.

Джерела інформації:

Веб-сайт Асоціації латиноамериканських архівів / блог Archivólogo

<http://www.ala-archivos.org/>

http://www.ala-archivos.org/wp-content/uploads/2015/06/II-Comunicado-XXVII-Congreso-Archiv%C3%ADstico-Nacional-2015_1.pdf

<http://archivologo.blogspot.ru/2015/06/xxvii-congreso-archivistico-nacional.html>

18-19 серпня 2015 р. в м. Хобарт (Австралія) відбулась щорічна конференція Австралійського товариства архівістів на тему: «Архіви і документи на узбіччі інформаційного суспільства» (Archives and Records at the Edge of the Information Society).

Джерела інформації:

<http://futureproof.records.nsw.gov.au/archives-on-the-edge-know-what-you-mean-and-sometimes-you-might-just-have-to-break-the-rules/>

<https://twitter.com/cjstuv>

23-29 серпня 2015 р. в м. Цзинані (Китай) відбувся XXII Міжнародний конгрес історичних наук. Головними організаторами конференції виступили Асоціація китайських істориків, Міжнародний комітет історичних наук, Шандунський університет.

У роботі Конгресу взяли участь понад 2000 експертів, серед них: представники Китаю і близько 900 міжнародних науковців із 88 країн світу.

У центрі уваги учасників заходу були такі проблеми: Китай і глобальні перспективи; Історизація емоцій; Революції у світовій історії; Порівняння і зв'язки; Інформаційні технології в історії тощо.

Серед учасників Конгресу була й українська делегація: Олексій Толочко, (Інститут історії України НАН України, офіційний представник Українського національного комітету істориків), Поліна Вербицька (Національний університет «Львівська політехніка», Асоціація викладачів історії «Нова доба»), Наталя Самойленко (Полтава), Алла Ковальова (Луганськ), Зоряна Мельник (докторант з Флоренції, випускниця УКУ), Любов Жванко (Харків), а також Володимир Кравченко, директор КІУСу (Едмонтон).

Джерело інформації:

<http://www.history.org.ua/?newid=5751>

1 вересня 2015 р. в м. Ханой (Республіка В'єтнам) відбулася Міжнародна наукова конференція «Створення електронних документів та електронних архівів», організована Міністерством внутрішніх справ

країни. В роботі конференції взяли участь понад 50 осіб - представники В'єтнаму, Росії, Камбоджі і Лаосу.

Учасники конференції поділилися досвідом роботи з електронними документами, повідомляли про труднощі, пов'язані, головним чином, з недостатньою кваліфікацією кадрів.

Джерело інформації:

http://www.vniidad.ru/index.php?option=com_content&view=article&id=2054:2013-11-22-11-41-55&catid=238:2011-03-30-09-02-24&Itemid=755

24-26 вересня 2015 р. у м. Любляна (**Республіка Словенія**) під егідою міжнародної організації «**Форум слов'янських культур**» і Архіву Республіки Словенія пройшла **1 наукова конференція національних (державних) архівів слов'янських держав**, присвячена подіям **Першої світової війни**.

У роботі конференції взяли участь представники Білорусі, Боснії і Герцеговини, Чорногорії, Хорватії, Македонії, Польщі, Росії, Сербії та Словенії.

В рамках конференції відбулася презентація збірника документів «Білорусь у роки Першої світової війни», підготовленого Національним історичним архівом Білорусі до 100-річчя початку Першої світової війни.

За підсумками конференції розроблена перспективна програма, зокрема, створено робочу групу, до якої увійшли представники Білорусі, Хорватії, Польщі і Словенії.

З 2016 р. планується підготувати зведений каталог Національних архівів слов'янських країн.

Джерело інформації:

<http://archives.gov.by/index.php?id=news&off=0>

24-25 вересня 2015 р. у м. Прага (**Чеська Республіка**) в приміщенні **Національних архівів** відбувся **семінар «Архіви в електронну епоху» (Archives in the Digital Age)**. На заході були присутні представники Національних архівів, Празького архіву та архівів Німеччини.

На семінарі також виступили гості з Німеччини Кай Нойманн (Kai Neumann, Архів землі Баден-Вюртемберг), Марко Кліндт (Marco Klindt, Інститут прикладної математики ім. Конрада Зузе в Берліні), які розповіли про досвід створення архіву електронних даних в системі, відомій під ім'ям DIMAG. Система підтримує такі функціональні можливості, як визначення формату електронних об'єктів, перевірка відповідності формату специфікаціям і вилучення технічних метаданих. Марко Кліндт повідомив про архітектуру рішення (проект ZUSE) для довготривалого архівного зберігання електронних даних, яке інститут ім. Зузе застосовує для надання послуг установам, які займаються збереженням культурно-історичної пам'яті.

Джерела інформації:

<http://www.digitalpreservation.cz/2015/10/archives-in-digital-age-seminar-v.html>

<http://www.slideshare.net/dp-blog-cz/archivematica-in-czech-libraries>

http://rusrim.blogspot.com/2015/10/blog-post_20.htm

28–29 вересня 2015 р. у м. Рейк'явіку (**Ісландія**) проходила **3 щорічна конференція Міжнародної ради архівів (МРА)** за темою **«Архіви: докази, безпека і цивільні права - забезпечення наявності достовірної інформації»** (Archives: Evidence, Security and Civil Rights - Ensuring trustworthy information).

Робота конференції відбувалася у декількох сесіях, серед яких: «Роль управління електронними документами в забезпеченні сталого управління даними і їх повторного використання»; «Взаємозв'язок прав людини і управління документами»; «Взаємозв'язок між управлінням електронними документами і відкритими даними, великими даними, управлінням метаданими в інтересах інтероперабельності, пов'язаними відкритими даними»; «Документи і архіви в епоху відкритого уряду» та ін.

Джерело інформації:

Веб-сайт конференції: <http://www.ica2015.is/en/programme>

6–7 жовтня 2015 р. у м. Казань (**Російська Федерація**) відбулася **16 Загальна конференція Євро-Азійського регіонального відділення Міжнародної ради архівів (ЄВРАЗІКА)**, засідання **Консультативної ради керівників державних архівних служб держав-учасників СНД і міжнародна наукова конференція «Актуальні проблеми в галузі використання архівних документів».**

У заходах взяли участь представники архівних установ Вірменії, Білорусі, Казахстану, Киргизстану, Молдови, Польщі, Росії, Узбекистану та Фінляндії.

В рамках 16 Загальної конференції ЄВРАЗІКИ відбулося обговорення шляхів реалізації плану роботи відділення на 2013-2016 рр., в тому числі питань, пов'язаних з підвищенням кваліфікації працівників архівів, підготовкою і реалізацією спільних проєктів та ін. До складу ЄВРАЗІКИ була прийнята Генеральна дирекція державних архівів Польщі.

Під час засідання Консультативної ради керівників державних архівних служб держав-учасниць СНД було заслухано повідомлення представників архівних установ-членів ради про розвиток архівної справи в їхніх країнах, інформація про реалізацію Плану пріоритетних заходів у сфері гуманітарного співробітництва держав-учасниць СНД на 2015-2016 роки, заходи архівних служб з реалізації другого етапу Стратегії економічного розвитку СНД до 2020 р., звіт ВНДІДАС про роботу інституту як базової організації з перепідготовки та підвищення кваліфікації кадрів країн СНД з архівознавства, документознавства та документального забезпечення управління, відбулося обговорення актуальних питань співпраці країн СНД в галузі архівної справи .

Джерело інформації:

http://www.vniidad.ru/index.php?option=com_content&view=article&id=2071:2013-11-22-11-41-55&catid=238:2011-03-30-09-02-24&Itemid=755

12-14 жовтня 2015 р. в м. Манчестер (**Великобританія**) відбулась **конференція** «Вивчення колекцій – вивчення суспільства» («Discovering Collections, Discovering Communities» (DCDC), яку організували спільно Національні Архіви і Асоціація науково-дослідних бібліотек Великобританії та Ірландії (Research Libraries UK, RLUK). Конференція була присвячена тематиці «вивчення нових завдань і можливостей установ, що займаються збереженням культурно-історичної спадщини, і наукового співтовариства в умовах електронного середовища».

В роботі дискусійних круглих столів та семінарів взяли участь понад 450 фахівців з майже 300 організацій.

Генеральним директором Національних архівів і зберігачем архівів країни Джеффом Джеймсом (Jeff James) була виголошена нова чотирирічна стратегія Національних архівів Великобританії «Архіви надихають, 2015-2019» (Archives Inspire 2015-2019).

Джерела інформації:

Веб-сайт Національних архівів Великобританії:
<http://www.nationalarchives.gov.uk/about/news/the-national-archives-launches-archives-inspire-at-dcdc/>

<http://rusrim.blogspot.com/2015/12/4.html>

13-16 жовтня 2015 р. в м. Фукуока (**Японія**) відбулася **12-а конференція-семінар Євро-Азійської регіональної секції (EASTICA) Міжнародної ради архівів і Національних архівів Японії.**

Основна тема заходу - «**Знову про архіви в електронну епоху**» (Archives in the Digital Era: Revisited). Учасники зустрічі акцентували увагу на застосуванні електронних технологій, а також пошуку більш досконалих рішень і шляхів подальшого розвитку архівів.

Учасниками форуму виголошені основні доповіді та виступи: «**Особливості японських середньовічних історичних документів в порівнянні з документами інших країн Східної Азії**» (Shosuke Murai, професор університету Рішо (Rissho), Японія); «**Робота з громадськістю в електронну епоху**» (Pamela Wright, директор з інновацій Національних архівів США); «**Минуле, сьогодні і майбутнє пошуку інформації: на шляху до орієнтації на потреби користувача**» (Makiko Miwa, професор Відкритого університету Японії); «**Японський центр азійських історичних документів: роздуми про поточні проблеми і перспективи на майбутнє**» (Sumio Natano, генеральний директор Японського центру азійських історичних документів).

Джерела інформації:

Веб-сайти Міжнародної ради архівів і Національних архівів Японії:

<http://www.ica.org/?lid=17879>

<http://www.archives.go.jp/english/abouts/eastica2015.html>

14-15 жовтня 2015 р. в м. Люксембург (Велике Герцогство Люксембург) в партнерстві з Національними архівами Люксембургу пройшла щорічна пленарна зустріч членів DLM-форуму.

Серед питань, що обговорювались на зустрічі: проблеми архівної справи, керування документами, управління інформацією.

Зустріч стала одним з ключових заходів з розповсюдження результатів проекту E-ARK, а також надала можливість зацікавленим сторонам обмінятися думками під час зустрічей Консультативної ради.

Джерело інформації:

Веб-сайт DLM-форума:

<http://www.dlmforum.eu/index.php/home/all-events/66-dlm-annual-general-meeting-luxembourg-14-15th-october-2015>

18-21 жовтня 2015 р. в м. Єрусалим (Ізраїль) відбулась міжнародна науково-практична конференція «Голокост на території СРСР в архівних документах. Сучасні проблеми виявлення документів, доступу до них та їх використання», за підтримки Благодійного фонду «Генезис».

На конференції обговорили широке коло питань, пов'язаних з архівним законодавством, що регламентує доступ до документів Голокосту в різних країнах колишнього СРСР; архівною евристиком та удосконаленням пошукових засобів доступу до архівних фондів, в яких містяться документи щодо Голокосту; використанням нових інформаційних технологій. Було представлено також низку проектів за тематикою конференції. Для участі в конференції були запрошені керівники державних архівних служб, директори архівних установ, музеїв, наукових установ, дослідники.

Джерело інформації:

<http://tsdavo.gov.ua/4/news/63868722.html>

19-21 жовтня 2015 р. в м. Ванкувер (Канада, провінція Британська Колумбія) проходив 6 науковий семінар Північноамериканської групи, під час якого виголошенні основні результати її діяльності.

Джерело інформації:

Веб-сайт проекту InterPARES Trust: <https://interparestrust.org/>

19-21 жовтня 2015 р. відбулась XXV Конференція Міжнародного архівного дня і XXXI Асамблея членів Міжнародного інституту архівознавства (МІА) в Трієсті і Маріборі.

XXV Конференція Міжнародного архівного дня, організована Міжнародним інститутом архівознавства, пройшла 19-20 жовтня 2015 р. У роботі заходу взяли участь майже 100 осіб, які представляли Білорусь, Боснію і Герцеговину, Буркіна Фасо, Великобританію, Угорщину, Німеччину, Італію, Канаду, Македонію, Оман, Росію, Румунію, Сербію,

Словаччину, Словенію, Францію, Хорватію, Чорногорію, Чехію, Швейцарію, Естонію.

У центрі уваги учасників конференції були проблеми, пов'язані із питаннями управління, експертизи цінності і тривалого зберігання електронних документів та архівних будівель в умовах надзвичайних ситуацій.

20 жовтня 2015 р. відбулася **XXXI Асамблея офіційних членів МІА.**

На Асамблеї було заслухано звіт про діяльність інституту в 2014-2015 рр., обговорені питання прийняття нових членів, визначена тематика наступної конференції Міжнародного архівного дня: «Захист даних» і «Використання архівних документів».

Джерело інформації:

http://www.vniidad.ru/index.php?option=com_content&view=article&id=2080:2013-11-22-11-41-55&catid=238:2011-03-30-09-02-24&Itemid=755

22 жовтня 2015 р. в м. Москва (Російська Федерація) на кафедрі архівознавства Факультету архівної справи Історико-архівного інституту РДГУ проведена наукова конференція «Документ. Архів. Інформаційне суспільство».

Джерело інформації:

http://www.vniidad.ru/index.php?option=com_content&view=article&id=2081:2013-11-22-11-41-55&catid=238:2011-03-30-09-02-24&Itemid=755

2-6 листопада 2015 р. в м. Чапел-Хілл (США, штат Північна Кароліна) пройшла **12 міжнародна конференція щодо забезпечення довготривалого збереження електронних об'єктів iPres-2015** для обговорення останніх тенденцій, інновацій, політики і практики в галузі електронної безпеки (digital preservation).

У заході взяли участь 327 фахівців з 22 країн світу (провідні теоретики, дослідники і практики).

Програма конференції, включає пленарні доповіді, тематичні сесії, семінари, навчальні заняття, стендові доповіді та культурну програму, серед яких: пленарна доповідь Пем Самуельсон (Pam Samuelson) «**Масове оцифрування культурно-історичної спадщини: Чи можна подолати перешкоди, пов'язані з авторським правом?**»; Джої Хайнен (Joey Heinen) і Андреа Гьотальс (Andrea Goethals) «**Розробка концепції міграції файлових форматів**»; Алекс Тіріфейс (Alex Thirifays) і Катрін Хугаард Едсен Йохансен (Kathrine Hougaard Edsen Johansen) «**На шляху до єдиного підходу щодо забезпечення доступу до електронних архівних документів в Європі**»; Барбара Сірман (Barbara Sierman) і Марсель Рас (Marcel Ras) «**Національна інфраструктура для забезпечення електронної збереження в Голландії**».

Джерела інформації:

Веб-сайт конференції: <http://ipres2015.org/>

<http://ipres2015.web.unc.edu/ipres-2015-program/>

<https://phaidra.univie.ac.at/view/o:429627>
<http://rusrim.blogspot.ru/2015/10/ipres-2015.html>

5 листопада 2015 р. в м. Преторія (ПАР) в університеті Південної Африки, відбувся **5 науковий семінар Африканської групи проекту InterPARES Trust.**

В роботі семінару взяли участь представники ПАР, Ботсвани, Свазіленду, Австрії, Великобританії та Зімбабве.

З оглядовою доповіддю виступив Шадрак Катуну (Shadrack Katuu). Проф. Маклеод оповістив про проекти Європейської групи EU₁₇ і EU₁₈.

Африканська група розповіла про хід двох вже схвалених проектів: Джанні Феррейра (Jannie Ferreira) розповів про проект AF₀₂ «**Управління документами в мережевих середовищах з використанням електронних систем для управління документами і інформацією (EDRMS)**», д-р Катуну розповів про проект AF₀₁: «**Узгодження навчальних програм вищих навчальних закладів Африки: підготовка фахівців для управління документами, створеними в мережевих середовищах**».

Джерело інформації:

Веб-сайт проекту InterPARES Trust: <https://interparestrust.org/>
<http://rusrim.blogspot.com/2015/12/inter pares-trust-5.html>

5–7 листопада 2015 р. в м. Пассау (Німеччина) відбулася **Міжнародна конференція «Російські німці – свідчення їхнього життя і діяльності в пострадянських архівах»**, яка була організована кафедрою Нової і Новітньої історії та культури Східної Європи університету Пассау, Німецьким історичним інститутом в Москві (НІІМ).

Джерело інформації:

<http://www.rusarchives.ru/novosti/konferencii/sostoyalas-mezhdunarodnaya-konferenciya-rossiyskie-nemcy-svidetelstva-ih-zhizni-i-deyatelnosti-v-postsovetskih-arhivah-g-passau-germaniya>

9–10 листопада 2015 р. в м. Загреб (Хорватія) відбувся **5-й науковий семінар Європейської групи InterPARES Trust.**

Захід розпочався з привітального слова Карен Андерсон (Karen Anderson) і Хрвоє Станчіча (Hrvoje Stancic).

З повідомленням про хід проекту InterPARES Trust виступили його директор проф. Лючіана Дюранті (Luciana Duranti).

Зі звітами про свою роботу виступили представники проектів EU₀₂, EU₁₄, EU₁₆, EU₁₉, EU₂₂ і EU₂₃.

Обговорювалися нові пропозиції щодо проведення досліджень.

Джерело інформації:

Веб-сайт проекту InterPARES Trust: <https://interparestrust.org/>

18–19 листопада 2015 р. в м. Москва (**Російська Федерація**) відбулася **XXII Міжнародна науково-практична конференція «Документація в інформаційному суспільстві: проблеми стандартизації»** в приміщенні Російського державного архіву соціально-політичної історії. Організаторами конференції виступили Федеральне архівне агентство, ВНДІДАС, Євро-Азійське відділення МРА за участю РДГУ та Російського товариства істориків архівістів.

У роботі конференції взяли участь представники Вірменії, Білорусі, Казахстану, Росії, Туркменістану, Таджикистану, Узбекистану. Конференція зібрала близько 200 учасників з органів державного управління, ВНЗ, наукових організацій, бізнесу, архівних установ.

На конференції обговорено теоретичні та практичні проблеми стандартизації, які розглядалися в рамках роботи двох секцій: «Теоретичні аспекти стандартизації ДЗУ», «Практика розробки та застосування стандартів».

Низка виступів був присвячений історії розвитку стандартизації у світі, а також вивчення міжнародних стандартів і зарубіжного досвіду стандартизації в сфері керування документами.

В рамках Круглого столу були обговорені проблеми формування і використання професійних стандартів фахівців в сфері керування документами.

Джерело інформації:

http://www.vniidad.ru/index.php?option=com_content&view=article&id=2098:2013-11-22-11-41-55&catid=238:2011-03-30-09-02-24&Itemid=755

2-3 грудня 2015 р. в м. Мінськ (**Республіка Білорусь**) відбулася **Міжнародна науково-практична конференція «Теоретичні та практичні проблеми документознавства та архівознавства: ретроспектива і сучасність»**. Організаторами конференції виступили Департамент з архівів та діловодства Міністерства юстиції Республіки Білорусь, Білоруський науково-дослідний інститут документознавства та архівної справи (БелНДІДАС), Національний історичний архів Білорусі (НІАБ) і Білоруський державний університет.

У роботі конференції взяли участь 43 учасники з трьох країн: Республіки Білорусь, Російської Федерації та України.

На відкритті конференції з вітальним словом до учасників звернулися перший заступник директора Департаменту з архівів та діловодства Міністерства юстиції Республіки Білорусь О. В. Бірюкова, директор БелНДІДАС А. Є. Рибаків, декан історичного факультету БДУ С. Н. Ходин (від його імені учасників вітав доцент університету М. Ф. Шумейко).

Пленарне засідання відкрив директор БелНДІДАД, к.і.н., доцент А. Є. Рибаків доповіддю, присвяченою підсумками науково-методичної діяльності інституту в 2013-2015 рр.

Проблемам організації зберігання електронних документів були присвячені виступи директора УНДІСАД, к.і.н. О. Я. Гараніна і директора

Білоруського науково-дослідного центру електронної документації, к.і.н. В. Л. Носевича.

Подальша робота конференції розгорнулася в рамках роботи двох секцій: перша секція була присвячена питанням архівознавства, друга - документознавства.

Джерело інформації:

http://www.vniidad.ru/index.php?option=com_content&view=article&id=2109:2013-11-22-11-41-55&catid=238:2011-03-30-09-02-24&Itemid=755

3–4 грудня 2015 р. в м. Торунь (Польща) відбулась конференція V Toruńskie Konfrontacje Archiwalne «Універсальна архівістика, локальна архівістика» («Archiwistyka uniwersalna, archiwistyka lokalna») організована Інститутом історії та архівістики Університету Миколая Коперніка в Торуні.

Джерело інформації: <http://www.historia.umk.pl/tka/>

25 січня 2016 р. в м. Мехіко (Мексика) пройшов 5 науково-дослідний семінар Латиноамериканської групи зі участю керівництва проекту InterPARES Trust - Лючіани Дюранті (Luciana Duranti) і Корін Роджерс (Corinne Rogers), а також представників Бразилії, Чилі, Іспанії, Перу і Мексики. У програмі було передбачено традиційну доповідь директора проекту Лючіани Дюранті, а також 15-хвилинні звіти про хід виконання дослідницьких проектів групи:

Джерело інформації:

Веб-сайт проекту InterPARES Trust: <https://interparestrust.org/>

14-16 квітня 2016 р. в м. Ренде (Італія) відбулась 26 міжнародна конференція «Роль термінології і організації знання в справі забезпечення довготривалого збереження електронної пам'яті» в Університетському клубі університету Калабрії. Співорганізаторами виступили: Італійська асоціація з термінології спільно з італійською секцією Міжнародного товариства знань і Лабораторією документації університету Калабрії.

Мета конференції: стимулювання обговорення і сприяння обміну інформацією в сфері термінологічних і термінографічних досліджень, а також управління знаннями в інтересах забезпечення схоронності електронної пам'яті.

Джерело інформації:

<http://www.labdoc.it/assiterm/en/>

31 травня – 2 червня 2016 р у м. Мінськ (Республіка Білорусь) відбулась 17 Загальна конференція Євро-Азійського регіонального відділення Міжнародної ради архівів, засідання Консультативної ради керівників архівних служб держав-учасниць СНД і міжнародна наукова

конференція «Архіви в світі інформаційних технологій». На 17 Загальній конференції ЄВРАЗІКИ, в якій взяли участь представники архівних установ Азербайджану, Вірменії, Білорусі, Казахстану, Киргизстану, Китаю, Латвії, Литви, Польщі, Росії та Узбекистану, відбулося обговорення підсумків реалізації плану роботи відділення на 2013–2016 рр., затверджено план роботи на 2017–2020 рр. До складу повноправних членів відділення обрано Китайську Народну Республіку. Учасники конференції обговорили також питання, пов'язані з участю представників ЄВРАЗІКИ в XVIII Міжнародному конгресі архівів 2016 р. в Сеулі (Республіка Корея).

Джерело інформації: <http://archives.ru/press/02-06-2016-eurasica.shtml>

8–10 червня 2016 р. у м. Львові та Пшемислі (Польща) в рамках відзначення 1050 річчя хрещення Польщі відбулась міжнародна наукова конференція «Берестейська унія та її наслідки у світлі джерел з польських та українських архівів» («Unia brzeska i jej konsekwencje w świetle źródeł z archiwów polskich i ukraińskich»). Серед організаторів конференції – Генеральна дирекція державних архівів Польщі, Державний архів у Пшемислі, ЦДІАЛ України. Серед питань, що обговорювались на конференції – історія Берестейської унії в Перемишльській єпархії, релігійні політичні та культурні наслідки впровадження унії, церковне мистецтво, Берестейська унія в архівних джерелах.

Джерело інформації:

<http://www.przemysl.ap.gov.pl/art,205,unia-brzeska-i-jej-konsekwencje-w-swietle-zrodel-z-archiwow-polskich-i-ukrainskich>

20-21 червня 2016 р. в м. Брюссель (Бельгія) пройшла освітня конференція Європейського відділення міжнародної асоціації фахівців з управління документами і інформацією ARMA International (2016 ARMA European Educational Conference) в готелі Редіссон Блу Ройал (Radisson Blu Royal Hotel).

На конференції предметом дискусії були такі проблеми: забезпечення «електронної безперервності» (методи створення і управління інформацією), планування управління інформацією на тривалу перспективу, кількісна оцінка віддачі від повномасштабного управління інформацією, отримання віддачі від інформації при забезпеченні захисту контенту.

Джерела інформації:

Веб-сайт Європейського відділення ARMA International:

<http://armaeurope.org/european-conference-2016/>

<http://armaeurope.org/2016-arma-european-educational-conference-registration-details/>

<http://armaeurope.org/682-2/>

22 червня 2016 р. в м. Париж (Франція) відбулась конференція «Технології розпізнавання зображень рукописного тексту, пошуку та налаштування» («Technologies for handwritten text image recognition,

search and alignment»). На конференції обговорювались технології автоматичного та комп'ютерного (інтерактивного) розпізнавання рукописного тексту; індексування та пошуку у великих колекціях зображень рукописного тексту.

Джерело інформації:

<http://www.ica.org/en/conference-technologies-handwritten-text-image-recognition-search-and-alignment-22nd-june-2016>

**Наукові заходи (конференції, семінари, круглі столи та ін.)
у вищих навчальних закладах та наукових установах України**

14–15 травня 2015 р. у м. Львів відбулася Всеукраїнська наукова конференція «Фонди періодичних видань бібліотек вищих навчальних закладів України як засіб формування і збереження національної ідентичності» (з міжнародною участю). Організаторами конференції виступили: Міністерство освіти і науки України, Наукова бібліотека Львівського національного університету імені Івана Франка, Наукова бібліотека ім. М. Максимовича Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Країни-учасниці: Україна, Росія, Литва, Польща.

На конференції обговорювались такі питання: формування, опрацювання та використання фонду паперових періодичних видань у бібліотеках ВНЗ України в сучасних умовах; періодика на електронних носіях: репозитарії власного виробництва і придбані, технології оцифрування, організація доступу, особливості використання; збереження та реставрація рідкісних періодичних видань; періодичні видання та національна ідентичність: взаємовпливи і взаємозалежності.

Джерело інформації:

http://library.lnu.edu.ua/bibl/index.php?option=com_content&view=article&id=947&Itemid=64.

11–12 червня 2015 р. у м. Миколаїв пройшла Всеукраїнська науково-практична конференція «Літературна Миколаївщина: актуальні проблеми збереження культурно-історичної спадщини», організована Державним архівом Миколаївської області, Центральним державним архівом-музеєм літератури і мистецтва України, Миколаївською бібліотечною асоціацією та Інтернет-журналом «Миколаїв літературний».

У роботі конференції взяли участь архівісти, бібліотекарі, музейники, письменники, поети, драматурги, літературознавці, журналісти, філологи, науковці з вищих навчальних закладів Миколаївщини, а також із Києва, Одеси, Кривого Рогу та інших міст України.

Під час роботи конференції працювало чотири секції: архівна, бібліотечна, прози та поезії.

На заключному пленарному засіданні було окреслено цілі та завдання в сфері збирання, зберігання та популяризації документної спадщини миколаївських літераторів.

Джерело інформації:

<http://mk.archives.gov.ua/newsm.html?start=27>.

25 червня 2015 р. в м. Одеса відбулася друга сесія міжнародного науково-практичного семінару «Створення страхового фонду на культурні цінності, що зберігаються в бібліотеках, музеях, архівах і приватних колекціях».

Першу сесію семінару було проведено **22 травня 2015 р.** в Науково-дослідному, проектно-конструкторському та технологічному інституті мікрографії у м. Харкові.

Семінар був черговим з серії інформаційно-навчальних заходів «Оцифроване надбання: збереження, доступ, репрезентація», присвячених питанням застосування технологій оцифрування для довготривалого зберігання і використання історичного, культурного та наукового надбання, що зберігається в архівах, музеях, бібліотеках і приватних колекціях.

Семінар було проведено у форматі лекцій, доповідей та презентацій, професійних консультацій, круглих столів, партнерських зустрічей, представлення виробництва страхових копій, нормативів і програмного забезпечення щодо обліку і репрезентації об'єктів культурного надбання.

Джерело інформації:

http://archive.odessa.gov.ua/arhiv-novin/hronika-2015/150625_seminar/

3–4 вересня 2015 р. в м. Одеса відбулася **II Міжнародна науково-практична конференція «Архів. Історія. Сучасність»**, присвячена **95-річному ювілею Державного архіву Одеської області**.

Серед організаторів: Одеська обласна державна адміністрація, Державна архівна служба України, Одеська обласна рада та Одеська міська рада за підтримки Спілки митців «Берег Овідія», Одеського регіонального інституту державного управління та ін.

У роботі конференції взяли участь понад 80 представників наукових, освітянських, культурно-просвітницьких установ та організацій, краєзнавці, студенти, представники громадськості, ветерани архівної справи з України (Іллічівськ, Київ, Кіровоград, Луцьк, Миколаїв, Одеса, Полтава, Прилиманське, Харків, Черкаси), Греції, Грузії, Молдови, Польщі та Угорщини.

Робота конференції відбувалась за такими напрямками: «Архівна галузь: досвід та перспективи», «Етно-соціальні реконструкції на матеріалах архівних фондів», «Архівні джерела з історії літератури та мистецтва», «Наука, освіта, техніка та архітектура в архівних документах». На підсумковому засіданні конференції було підбито підсумки роботи, нагороджено учасників конференції іменними сертифікатами та пам'ятними сувенірами.

Джерело інформації:

http://archive.odessa.gov.ua/arhiv-novin/hronika-2015/150903_konferencia/

6–8 жовтня 2015 р. у м. Київ відбулася **Міжнародна наукова конференція «Бібліотека. Наука. Комунікація»**. Організаторами конференції виступили Інформаційно-бібліотечна рада НАН України; Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського; Асоціація бібліотек України; Рада директорів наукових бібліотек та інформаційних центрів академій наук – членів Міжнародної асоціації академій наук.

В рамках міжнародної конференції відбулися секційні засідання: «Інформаційно-комунікаційна діяльність бібліотек: завдання інтеграції з галузями освіти, науки, культури», «Книгознавчі дослідження бібліотечних фондів та їх введення у науково-інформаційний простір», «Бібліотека як суспільно-інформаційний центр наповнення соціальних комунікацій», «Електронні бібліотеки. Автоматизація бібліотечної технології», «Наукова архівна спадщина: формування, документний склад, інформаційний потенціал», «Організація ресурсів наукової бібліотеки: партнерство та ефективність», «Бібліотеки як інтегратори і поширювачі біографічного знання».

Під час роботи круглого столу обговорювалося питання «Збереження бібліотечних фондів: традиції, інновації, перспективи». Семінари були присвячені таким питанням: «Бібліографічний показник у системі науково-інформаційного обслуговування користувачів» та «Бібліометричні технології та наукометричні дослідження».

Джерело інформації: <http://conference.nbu.gov.ua/site/view/id/22>

8 жовтня 2015 р. у м. Харків відбулася XVIII Міжнародна науково-практична конференція «Короленківські читання 2015. Бібліотеки, архіви, музеї: інноваційні моделі розвитку».

Організаторами та партнерами конференції виступили: Міністерство культури України, Харківська державна наукова бібліотека ім. В. Г. Короленка, Харківська державна академія культури, Харківське обласне відділення (філія) ВГО «Українська бібліотечна асоціація».

У роботі взяли участь понад 120 провідних фахівців наукових і публічних бібліотек, державних архівів, музеїв з різних міст України (Дніпропетровськ, Івано-Франківськ, Київ, Полтава, Кіровоград, Запоріжжя, Рівне, Суми, Харків, Черкаси), Китайської Народної Республіки та інших країн.

На пленарному та трьох секційних засіданнях обговорювалися питання інноваційного менеджменту та організаційного розвитку бібліотек, архівів, музеїв; впровадження технологій інформаційного суспільства у електронні форми представлення інформації та формування пакету сучасних послуг бібліотек, архівів, музеїв; традицій і новацій у роботі з формування та розкриття колекцій пам'яток друку та писемності у бібліотеках, архівах, музеях.

Джерело інформації:

<http://korolenko.kharkov.com/korolenkivska-reading/2015.html>

24 листопада 2015 р. у м. Київ відбулась щорічна Всеукраїнська наукова конференція «Шістнадцяті джерелознавчі читання» на тему «Архівна наука і освіта в незалежній Україні» у приміщенні Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Співорганізаторами заходу виступили: кафедра архівознавства та спеціальних галузей історичної науки Київського національного університету імені Тараса Шевченка,

Український науково-дослідний інститут архівної справи та документознавства та Спілка архівістів України.

У роботі наукової конференції взяли участь викладачі ВНЗ, представники наукової спільноти, працівники архівних установ, студенти та магістранти навчальних закладів. Під час проведення заходу було заслухано доповіді з проблем архівної науки і освіти в Україні, ролі архівістів, істориків у збереженні історичної пам'яті країни тощо. Конференція розпочалася пленарним засіданням, продовжилась роботою двох секцій: «Історія та історіографія», «Архівознавство, джерелознавство, документознавство». Учасники першої секції «Історія та історіографія» зосередили свою увагу на історіографічному висвітленні різних історичних подій, процесів, явищ. Учасники другої секції обмінялися думками стосовно теоретичних та методологічних питань архівознавства, джерелознавства, документознавства.

Джерело інформації:

<http://www.history.org.ua/?newid=5793>

17-18 березня 2016 р. у м. Київ відбувся Українсько-литовський науковий семінар «Цифровий простір і архіви». Організаторами заходу виступили: Національний авіаційний університет, Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Центральний державний електронний архів України, Литовський Державний Новий Архів, Каунаський Окружний архів. В роботі семінару взяли участь: директори архівних установ, керівники проектів з оцифрування архівних документів та створення цифрових колекцій документів, архівісти, відповідальні за створення та наповнення веб-сайтів архівних установ, викладачі вищих навчальних закладів.

Основні питання, що розглядалися на семінарі: досвід архівних установ різних країн у справі створення цифрових колекцій, баз даних, їх захист та програмне забезпечення; міжнародна співпраця і партнерство у справі створення цифрових документальних колекцій; політика архівних установ у справі керування цифровими колекціями в он-лайн доступі; роль веб-сайтів та соціальних мереж у розширенні комунікативного простору історико-культурного надбання; принципи, завдання, методика, вимоги, які стоять перед університетами у справі формування нового обличчя архівіста – фахівця цифрового простору.

Джерело інформації:

http://tsdea.archives.gov.ua/ua/?page=n_18032016

2 квітня 2016 р. в м. Херсон у приміщенні універсальної наукової бібліотеки ім. Олесья Гончара відбулися III архівні читання «Історія в документах», організовані державним архівом області та присвячені 95-річчю державної архівної служби Херсонщини.

На науковому заході виступили науковці, працівники державного архіву, представники херсонського студентства. Присутні ознайомилися з професійним портретом земських архіваріусів, історією національних районів на теренах краю, відомостями про керівників Херсонського

окрвиконкому, життєвими та творчими біографіями видатних херсонців – краєзнавця Л. Соловйова, письменника Б. Лавреньова, поета М. Братана, досліджених за архівними джерелами.

Під час заходу відбулося нагородження переможців конкурсу наукових праць імені Василя Веретенникова у галузі архівознавства, археографії і документознавства – членів авторського колективу збірника документів «Діяльність земських установ на Херсонщині. 1865-1920».

Джерело інформації:

http://kherson.archives.gov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=389:20-&catid=43:2016&Itemid=128

19 травня 2016 р. у м. Харків відбулось засідання секції № 25 «Страховий фонд документації: актуальні проблеми та методи обробки і зберігання інформації» **XXIV Міжнародної науково-практичної конференції (MicroCAD-2016) Національного технічного університету «ХПІ»** на базі НДІ мікрографії.

Метою роботи секції № 25 було визначення та обговорення проблем страхового фонду документації, перспективи розвитку та взаємодії у використанні сучасних інформаційних технологій, подальшого розвитку і використання інформаційної бази державної системи страхового фонду документації.

На засідання секції було надано тези 12 доповідей. У роботі секції взяли участь 24 учасники, які представляли: НДІ мікрографії, Центральний державний науково-технічний архів України, Національний університет цивільного захисту України, Державний архів Харківської області, Департамент науки і освіти Харківської обласної державної адміністрації та інші організації. У розгляді питань взяли участь 2 доктори наук та 5 кандидатів наук.

За результатами обговорення доповідей надано оцінку сучасного стану наукової діяльності у сфері страхового фонду документації, визначені напрями подальшого розвитку, взаємодії та можливості використання розроблених технологій та інформаційної бази. Також учасники конференції звернули увагу на необхідність упровадження міжнародних стандартів у державній системі страхового фонду документації з актуалізацією всієї нормативно-правової бази.

Джерело інформації:

<http://micrography.gov.ua/index.php/uk/seminars/61-catseminarsnews/232-seminarnews19052016>

19–20 травня 2016 р. у м. Харків відбулась **IX Науково-технічна конференція «Сучасний стан та проблемні питання страхового фонду документації, перспективи розвитку та взаємодії»**, організована НДІ мікрографії.

На конференцію подано тези 33 доповідей. У роботі конференції взяли участь 44 учасники, які представляли: Державну архівну службу України,

Центральний державний науково-технічний архів України, НДІ мікрографії, Національний університет цивільного захисту України, Державний архів Харківської області, Департамент науки і освіти Харківської обласної державної адміністрації, Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна, Оперативно-рятувальну службу м. Харкова та інші організації.

Робота конференції проводилась у чотирьох секціях за такими напрямками: сучасний стан та проблемні питання страхового фонду документації, перспективи розвитку та взаємодії; використання сучасних інформаційних технологій для обробки інформації; науково-методичні основи управління техногенною безпекою; сучасний стан, проблеми та перспективи розвитку архівної справи.

Під час обговорення доповідей учасники конференції наголосили на потребі впровадження міжнародних стандартів як у державній системі страхового фонду документації, так і в архівних установах з актуалізацією всієї нормативно-правової бази систем. Надано оцінку наукової діяльності у сфері страхового фонду документації та архівної справи, визначено напрями подальшого розвитку та взаємодії.

Джерело інформації:

<http://micrography.gov.ua/index.php/uk/seminars/61-catseminarsnews/233-seminarnews20052016>

**Наукові заходи (круглі столи, семінари)
в державних архівних установах (травень 2015 – травень 2016 рр.)**

21 травня 2015 р. Державним архівом Дніпропетровської області проведено **семінар-нараду** з представниками установ, підприємств та організацій Дніпропетровської області за темою **«Забезпечення збереженості науково-технічної документації. Проблеми та шляхи їх вирішення на сучасному етапі»**. Ініціатором та організатором семінару виступив Центральний державний науково-технічний архів України (м. Харків).

У семінарі взяли участь 17 осіб – начальники відділів та бюро технічної документації, інженери, архівісти, спеціалісти з діловодства.

Обговорювалися питання законодавчої та методичної бази архівної справи в Україні, порядок проведення експертизи цінності, забезпечення збереженості та обліку науково-технічної документації.

Джерело інформації:

http://dp.archives.gov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=178:seminar-21-05-15&catid=1:2012-04-09-10-45-30&Itemid=141

5 червня 2015 р. Державним архівом Запорізької області проведено **семінар з питань організації діловодства і архівної справи для працівників ділових служб і архівних підрозділів установ, організацій, підприємств – джерел формування Національного архівного фонду Державного архіву Запорізької області**.

В роботі семінару взяли участь працівники ділових служб і архівних підрозділів 17 установ, організацій і підприємств.

Основна увага учасників заходу була зосереджена на обговоренні проблем електронного документообігу, складання та оформлення організаційно-розпорядчої документації, організації роботи з документами та організації контролю за їх виконанням, складання номенклатури справ та ін.

Джерело інформації:

http://www.archivzp.gov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=511%3A2015-06-08-09-22-50&lang=ru

23 червня 2015 р. Державним архівом Закарпатської області проведено засідання постійно діючого **семінару «Сучасне діловодство та архівна справа»** для працівників відповідальних за діловодство та архів, членів експертних комісій установ, організацій, підприємств.

Учасників семінару ознайомлено із законодавчою базою з питань архівної справи, порядком складання і оформлення номенклатур справ, описів справ, актів про вилучення для знищення документів, не внесених до НАФ, та роз'яснено принципи і критерії проведення експертизи цінності документів й основні положення роботи архівних підрозділів.

Джерело інформації:

<http://dazo.gov.ua/index.php?id=newsline&nid=215>

24 червня 2015 р. Державним архівом Тернопільської області проведено **короткотерміновий семінар** за темою **«Упорядкування документів в архівних підрозділах (архівах) установ-джерел формування НАФ»** для осіб, відповідальних за діловодство та осіб, відповідальних за архів установ, організацій, підприємств-джерел формування НАФ у зоні комплектування державного архіву Тернопільської області. Учасниками семінару, проведеного на базі Тернопільського регіонального центру перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників органів державної влади, органів місцевого самоврядування, державних підприємств, установ і організацій, зареєстровано 50 відповідальних осіб з 48 установ-джерел комплектування держархіву.

Було проведено: заняття-тренінг: «Порядок проведення експертизи цінності документів та оформлення її результатів за допомогою комп'ютерної техніки» (Т. Б. Малиміна-Базиляк, начальник відділу формування НАФ та діловодства); **консультації-тренінги:** «Складання зведених описів справ постійного зберігання, тривалого зберігання» (М. З. Романишин, головний спеціаліст відділу формування НАФ та діловодства), «Складання опису справ з кадрових питань (особового складу); примірний перелік справ, що підлягають включенню до опису справ з кадрових питань (особового складу)» (І. О. Полякова, головний спеціаліст відділу формування НАФ та діловодства); **тренінг:** «Довідковий апарат опису (титульний аркуш, зміст, історична довідка, передмова, список скорочень, покажчики)» (Г. П. Муц, головний спеціаліст відділу формування НАФ та діловодства), **практичне заняття:** «Оформлення справ: нумерація аркушів, складання у необхідних випадках внутрішнього опису документів справи, засвідчувального напису справи, підшивання або опрацювання справи, оформлення обкладинки» (І. П. Гардамала, архівіст I категорії відділу формування НАФ та діловодства).

Джерело інформації:

<http://te.archives.gov.ua>

18 серпня 2015 р. Державним архівом Чернігівської області проведено **семінар «Правила організації діловодства та архівного зберігання документів у державних органах місцевого самоврядування, на підприємствах, в установах і організаціях»** для начальників архівних відділів райдержадміністрацій та міських рад, працівників підприємств, установ та організацій, представників приватних структур, що здійснюють науково-технічне опрацювання.

У центрі уваги учасників симпозіуму були проблеми щодо організації діловодства та архівного зберігання документів в установах.

Джерело інформації:

http://cn.archives.gov.ua/arhiv_news/news_arch15.html

2–3 вересня 2015 р. Державний архів Сумської області організував тематичний короткотерміновий семінар «Реалізація державної політики у сфері архівної справи» для начальників та спеціалістів архівних відділів районних державних адміністрацій і міських рад при Сумському центрі перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників органів державної влади, органів місцевого самоврядування.

Учасників заходу ознайомили з новими нормативно-правовими актами з питань архівної справи та діловодства, прочитали лекції про проведення експертизи цінності документів, оформлення описів справ та науково-довідкового апарату до них, склад та зміст документів Держархіву області, надали методичні та практичні рекомендації з ведення облікових документів та складання планово-звітної документації, на базі обласного архіву провели практичні заняття з описування документів суду, територіальних управлінь юстиції, служби у справах дітей. Під час обміну досвідом архівісти обговорили проблемні питання в роботі архівних установ області.

Джерело інформації:

http://daso.sumy.ua/index.php?option=com_content&task=blogsection&id=1&Itemid=82&limit=16&limitstart=64

9–10 вересня 2015 р. Державним архівом Хмельницької області та Хмельницьким центром перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників органів державної влади, органів місцевого самоврядування, державних підприємств, установ та організацій проведено тематичний короткотерміновий семінар «Актуальні питання удосконалення роботи та забезпечення пожежної безпеки архівних установ для працівників архівних відділів райдержадміністрацій та міських рад області».

Учасників заходу було ознайомлено з питаннями щодо нововведень у нормативно-законодавчій базі, децентралізації державного управління, реформуванні державної служби, а також відбулися теоретичні та практичні заняття з пожежної безпеки архівних установ.

Джерело інформації:

<http://dahmo.gov.ua>

15 вересня 2015 р. Державним архівом Кіровоградської області проведено семінар для начальників загальних відділів районних та міських (міст обласного значення) рад на тему: «Основні аспекти ведення документообігу в органах місцевого самоврядування».

Джерело інформації:

<http://dakiro.kr-admin.gov.ua/news/n2015.html>

17 вересня 2015 р. директор ЦДЕА України Ю. С. Ковтанюк взяв участь у семінарі присвяченому «Порядку роботи з електронними документами в діловодстві та їх підготовки до передавання на архівне зберігання», який був організований Інститутом підвищення кваліфікації

керівних кадрів Національної академії державного управління при Президентові України.

Джерело інформації:

http://tsdea.archives.gov.ua/ua/?page=n_17092015

22-24 вересня 2015 р. Державним архівом Київської області проведено тематичний семінар «**Організація роботи архівних установ Київської області**» для новопризначених начальників архівних відділів районних державних адміністрацій, міських рад та керівників трудових архівів області.

У семінарі брали участь 8 новопризначених керівників архівних установ Білоцерківського, Бородянського, Іванківського, Обухівського, Переяслав-Хмельницького, Тетіївського, Фастівського районів та міста Ірпеня.

У рамках проведеного семінару відбулись навчання для начальників архівних відділів районних державних адміністрацій, міських рад щодо впровадження «Правил організації діловодства та архівного зберігання документів у державних органах, органах місцевого самоврядування, на підприємствах, в установах і організаціях», затверджених наказом Міністерства юстиції України від 18.06.2015 № 1000/5.

Джерело інформації:

<http://www.дако.укр/index.php?start=30>

20 жовтня 2015 р. Державним архівом Запорізької області та Запорізьким центром перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників органів державної влади, органів місцевого самоврядування, керівників державних підприємств, установ і організацій проведено **тематичний короткотерміновий семінар з актуальних питань діяльності архівних установ області в умовах оновленого законодавства України** для працівників архівних відділів райдержадміністрацій, міських (міст обласного значення) рад та трудових архівів. У семінарі взяли участь 30 слухачів.

Під час заходу розглянуто питання впровадження Правил організації діловодства та архівного зберігання документів в державних органах, органах місцевого самоврядування, на підприємствах, в установах і організаціях в роботу архівних установ області, складання історичних довідок установ, організації роботи з упорядкування і передачі документів з місцевих виборів в архівних установ, порядок розгляду письмових та усних звернень фізичних та юридичних осіб і т.д.

Джерело інформації:

<http://www.archivzp.gov.ua/index.php?limitstart=11&lang=ru>

21 жовтня 2015 р. Державним архівом Черкаської області проведено **семінар з підвищення кваліфікації працівників діловодних, експертних та архівних служб обласних установ, на якому обговорювались: «Вимоги до оформлювання організаційно-розпорядчих документів, організації**

роботи експертної комісії та архівного підрозділу установи. Забезпечення збереженості архівних документів. Порядок проведення перевіряння наявності та стану справ і приймання-передавання документів під час зміни особи, відповідальної за архівний підрозділ установи. Вимоги до передавання документів у випадку реорганізації або ліквідації установи».

Джерело інформації:

http://ck.archives.gov.ua/text/view/arhiv_novyn

27 жовтня 2015 р. заступник директора ЦДАВО України О. Берковська провела **практичне заняття-семінар** для слухачів групи підвищення кваліфікації фахівців режимно-секретних державних органів, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ та організацій України, які проходять навчання в Навчально-науковому інституті інформаційної безпеки Національної академії Служби безпеки України.

Джерело інформації:

<http://tsdavo.gov.ua/4/webpages/news.html>

3 листопада 2015 р. Державним архівом Київської області проведено курси підвищення кваліфікації керівників архівних підрозділів (архівів) територіальних органів міністерств та інших центральних органів виконавчої влади, що перебувають у зоні комплектування Державного архіву Київської області, на тему **«Вимоги до складання номенклатури справ в організації. Складання паспорта архівного підрозділу (архіву) установи»**. В роботі семінару приймали участь 22 керівника архівних підрозділів (архівів) територіальних органів міністерств та інших центральних органів виконавчої влади.

Учасникам заходу надана практична допомога стосовно роботи з укладання номенклатури справ і паспорта архівного підрозділу (архіву) установи; обговорені питання подальшого розвитку архівної справи в установах, стану упорядкування документів і роботи експертних комісій та покращення співпраці щодо вирішення нагальних питань роботи архівів.

Джерело інформації:

<http://www.дако.укр/index.php?start=20>

11 листопада 2015 р. Державним архівом Чернівецької області проведено **семінар** на тему: **«Порядок заповнення паспорта архівного підрозділу установ, організацій, підприємств Чернівецької області»**.

Джерело інформації:

http://cv.archives.gov.ua/arhive_news.html

11 та 18 листопада 2015 р. на базі Державного архіву Херсонської області відбулися **семінари-практикуми** із укладання і оформлення підсумкового запису до номенклатури про кількість справ, фактично заведених за поточний рік та паспорта архівного підрозділу державного

органу та органу місцевого самоврядування, іншої установи, підприємства та організації.

У ході семінарів висвітлені питання впровадження «Порядку роботи з електронними документами у діловодстві та їх підготовки до передавання на архівне зберігання», затвердженого наказом Міністерства юстиції України від 11 листопада 2014 р. № 1886/5. Проведені практичні заняття зі складання паспорта архіву установи та надані індивідуальні консультації з удосконалення номенклатур справ.

Джерело інформації:

http://kherson.archives.gov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=360:18-&catid=42:2015&Itemid=124

17 листопада 2015 р. Державним архівом Полтавської області організовано навчання (тематичний короткотерміновий семінар) «Актуальні питання державної політики щодо розвитку архівної справи» для начальників архівних відділів райдержадміністрацій та міських рад спільно із Полтавським обласним центром перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників органів державної влади, органів місцевого самоврядування, державних підприємств, установ і організацій.

Джерело інформації:

<http://poltava.archives.gov.ua/news/seminar-aktualni-pitannya-derzhavnoi-politiki-shchodo-rozvitku-arkhivnoi-spravi>

20 листопада 2015 р. Державним архівом Кіровоградської області проведено нараду-семінар з підвищення кваліфікації працівників діловодних, експертних та архівних служб організацій усіх форм власності міста Кіровограда, на якій розглянуто основні питання організації роботи архівних підрозділів установ, сучасні вимоги до документування управлінської діяльності. Особлива увага була приділена розгляду порядку роботи з електронними документами у діловодстві та їх підготовки до передавання на архівне зберігання.

Джерело інформації:

<http://dakiro.kr-admin.gov.ua/news/n2015.html>

25 листопада 2015 р. Державним архівом Сумської області проведено семінар на тему «Організація діловодства в органах виконавчої влади, на державних підприємствах, в установах, організаціях» для юрисконсультів (працівників інших категорій) територіальних органів міністерств, центральних органів виконавчої влади, структурних підрозділів Сумської обласної державної адміністрації, державних підприємств, установ, організацій, яке проходило на базі Головного управління юстиції у Сумській області.

Джерело інформації:

http://daso.sumy.ua/index.php?option=com_content&task=blogsection&id=1&Itemid=82&limit=16&limitstart=32

30 листопада 2015 р. у Державному архіві Житомирської області відбувся семінар-навчання з вивчення основних вимог нормативно-правового акту: **«Правил організації діловодства та архівного зберігання документів у державних органах, органах місцевого самоврядування, на підприємствах, в установах і організаціях»**, затверджених наказом Міністерства юстиції України від 18.06.2015 р. № 1000/5.

З працівниками архіву опрацьовано Порядок користування документами НАФ України, що належать державі, територіальним громадам зі змінами, затвердженими наказом Міністерства юстиції України від 06.07.2015 р. № 1125/5.

Джерело інформації:

<http://www.archive.zt.ua/news/113.html>

11–15 січня 2016 р. Державним архівом Черновецької області проведено постійно діючий семінар **«Упорядкування документів Національного архівного фонду та з кадрових питань в архівних підрозділах органів державної влади»** для осіб, відповідальних за архівний підрозділ структурних підрозділів облдержадміністрації.

Джерело інформації:

http://cv.archives.gov.ua/pdf/pres_reliz/kursi_2016.pdf

2 лютого 2016 р. Державним архівом Сумської області проведено навчання для державних службовців, під час якого, було ознайомлено присутніх з порядком щорічного оцінювання службовців архіву у 2016 році та порядком проведення перевірки достовірності відомостей про держслужбовців щодо застосування заборон, передбачених Законом України «Про очищення влади». Були надані рекомендації щодо заповнення декларацій про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру за 2015 рік.

Джерело інформації:

http://daso.sumy.ua/index.php?option=com_content&task=blogsection&id=1&Itemid=82&limit=16&limitstart=16

5 лютого 2016 р. Державним архівом Кіровоградської області проведено навчання для керівників структурних підрозділів держархіву області з питань ведення діловодства та підготовки справ для передавання до архівного підрозділу.

Перед колегами виступили: заступник директора – начальник відділу організації документообігу, кадрової роботи та виконання звернень громадян В. І. Коваль, головний спеціаліст відділу формування Національного архівного фонду та діловодства, організації та координації архівної справи в області, інформаційних технологій О. В. Швайка, архівіст I категорії відділу формування Національного архівного фонду та діловодства, організації та координації архівної справи в області, інформаційних технологій

Л. А. Бабенко, завідувач лабораторії мікрофільмування і реставрації документів В. О. Глоба.

Джерело інформації:

<http://dakiro.kr-admin.gov.ua/index.php>

10 лютого 2016 р. Державним архівом Миколаївської області проведено семінар «Нормативне регулювання децентралізації в Україні. Архіви Миколаївщини в контексті децентралізації».

У семінарі взяли участь начальники архівних відділів (секторів) районних державних адміністрацій Миколаївської області, керівний склад (директор, заступники директора, начальники відділів) та основні спеціалісти держархіву області.

В ході обговорення учасники семінару дійшли консенсусу щодо місця архівів у реформуванні держави.

Джерело інформації:

<http://mk.archives.gov.ua/newsm/723-news-100216.html>

12 лютого 2016 р. Державним архівом Миколаївської області проведено семінар для державних службовців – співробітників архіву з питань застосування положень нового закону «Про державну службу» та декларування доходів державних службовців. Семінар проводила заступник начальника Міжобласного управління державної служби в Одеській, Миколаївській та Херсонській областях Ольга Олександрівна Кальченко.

Джерело інформації:

<http://mk.archives.gov.ua/newsm.html?start=9>

11-12 лютого 2016 р. Державним архом Херсонської області на базі Публічного акціонерного товариства «Херсонський суднобудівний завод» та Головного управління Держпраці у Херсонській області організовано семінари-практикуми з питань науково-технічного упорядкування документів. Під час семінарів висвітлені питання про передавання справ на зберігання у разі припинення діяльності установи шляхом реорганізації чи ліквідації, складання та оформлення описів справ постійного зберігання, з кадрових питань, акта про вилучення для знищення документів, не внесених до Національного архівного фонду. Проведено майстер-клас з упорядкування документів: формування та підшивання справ, їх опрацювання, нумерації аркушів, складання заголовків і засвідчувальних надписів, оформлення обкладинок справ.

Джерело інформації:

http://kherson.archives.gov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=374:12-&catid=43:2016&Itemid=128

16 лютого 2016 р. представники відділу формування НАФ та діловодства Державного архіву Херсонської області взяли участь у

семінарі-навчання з питань ведення діловодства та збереженості документів, організованому Херсонською обласною міжгалузевою радою профспілок для профспілкового активу.

У ході семінару висвітлено питання про використання номенклатури справ у діловодстві, формування і оформлення справ, роботу експертної комісії, передавання справ на зберігання до об'єднаного архіву обласної міжгалузевої ради профспілок. Надано консультації з оформлення протоколів засідань колегіальних органів, організації науково-технічного упорядкування документів.

Джерело інформації:

http://kherson.archives.gov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=375:16-&catid=43:2016&Itemid=128

2 березня 2016 р. Державним архівом Миколаївської області проведено **круглий стіл** на тему: **«Архіви сільських і селищних рад в контексті децентралізації»**. У зазначених заходах взяло участь більше 60 осіб.

Круглий стіл відбувся у межах другої сесії тематичного постійнодіючого семінару «Реалізація компетенції сільських та селищних голів в умовах децентралізації влади в Україні» на базі Миколаївського обласного центру перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників виконавчих органів та органів місцевого самоврядування, державних підприємств, установ і організацій. Аналогічний захід проведено під час роботи першої сесії.

У рамках семінару відбулося обговорення проблемних питань: організація роботи експертних комісій та осіб, відповідальних за діловодство і архів; принципи побудови індивідуальних номенклатур справ та формування справ поточного діловодства; підготовка закінчених діловодством справ для подальшого зберігання і використання в архівах сільських та селищних рад; особливості підготовки та укладання акта про вилучення для знищення документів, не внесених до НАФ; забезпечення збереженості документів, передавання їх на державне зберігання; порядок вилучення (виїмки) оригіналів документів (справ) з архівів сільських та селищних рад.

Джерело інформації:

<http://mk.archives.gov.ua/newsm/726-news-020316.html>

10 березня 2016 р. Державним архівом Хмельницької області проведено семінар для працівників Хмельницького обласного Фонду соціального страхування з тимчасової втрати працездатності на тему: **«Упорядкування і збереження документів Національного архівного фонду в умовах ліквідації установи»**.

Джерело інформації:

<http://dahmo.gov.ua>

11 березня 2016 р. Державний архів Миколаївської області спільно із спеціалістами Головного територіального управління юстиції у Миколаївській області провели відеоконференцію (семінар) за темою «**Експертиза цінності документів в умовах реформування територіальних органів Міністерства юстиції України**». У роботі семінару взяли участь керівники територіальних органів юстиції та архівних установ області. Семінар організовано з метою визначення алгоритму дій в умовах реорганізації місцевих органів юстиції.

Під час семінару обговорено такі питання: організація роботи експертних комісій та осіб, відповідальних за діловодство і архів, територіальних органів юстиції; особливості проведення експертизи цінності документів, укладання історичної довідки до фонду, передмов до описів, описів справ постійного та тимчасового (до 10 років) зберігання, укладання акта про вилучення для знищення документів, не внесених до Національного архівного фонду; забезпечення повноти складу документів постійного зберігання та укладання відповідних документів у разі її відсутності; порядок процедури погодження описів та актів вилучення для знищення документів, термін зберігання яких вичерпано; порядок приймання-передавання справ на постійне зберігання у разі припинення установи.

Джерело інформації:

<http://mk.archives.gov.ua/newsm/728-news-110316.html>

12 березня 2016 р. в ЦДАГО України, за участі працівників Центрального державного архіву громадських об'єднань України, Центрального державного історичного архіву України, м. Київ та Державного архіву Київської області, відбувся семінар-практикум на тему «**Документи Національного архівного фонду України: особливості зберігання та використання інформації**». Під час зустрічі учасники семінару обмінялися досвідом роботи та обговорили практичні питання із забезпечення збереженості та використання інформації документів НАФ.

Джерело інформації:

http://cdago.gov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=904

15 березня 2016 р. Державним архівом Херсонської області організовано виїзний семінар-практикум з науково-технічного упорядкування документів у Каланчацькій районній державній адміністрації для структурних підрозділів і територіальних підрозділів центральних органів виконавчої влади.

У ході семінару висвітлені питання впровадження Правил організації діловодства та архівного зберігання документів у державних органах, органах місцевого самоврядування, на підприємствах, в установах і організаціях, затверджених наказом Міністерства юстиції України від 18 червня 2015 р. № 1000/5, використання номенклатури справ у діловодстві, роботи експертної комісії, передавання справ на зберігання у разі припинення установи шляхом реорганізації чи ліквідації.

Надано консультації з складання та оформлення описів справ постійного зберігання, з кадрових питань, акта про вилучення для знищення документів, не внесених до Національного архівного фонду. Проведено майстер-клас з упорядкування документів: формування та підшивання справ, їх опрацювання, нумерації аркушів, складання заголовків і засвідчувальних надписів, оформлення обкладинок справ.

Джерело інформації:

<http://kherson.archives.gov.ua>

16–17 березня 2016 р. Державним архівом Харківської області проведено **семінар** з підвищення кваліфікації для працівників архівних відділів районних державних адміністрацій та архівних відділів міських рад міст обласного значення Харківської області. Під час роботи семінару обговорювались такі питання: підсумки роботи місцевих архівних установ Харківської області за 2015 рік та основні завдання на 2016 рік; проведення анкетування юридичних осіб - джерел формування Національного архівного фонду з метою вивчення стану впровадження в них електронного документообігу, наявності електронних документів та їх відповідності вимогам Порядку роботи з електронними документами у діловодстві та їх підготовки до передавання на архівне зберігання, затвердженого наказом Міністерства юстиції України від 11.11.2014 № 1886/5; якість підготовки та своєчасність надання звітної документації за 2015 рік; удосконалення описів справ; виконання архівними установами запитів юридичних та фізичних осіб на підставі архівних документів та оформлення архівних довідок (копій, витягів); виконання Плану-графіку першочергового приймання документів у 2015 році та планування даної роботи на 2016 рік; паспортизація архівних відділів та трудових архівів; нові надходження до ДІФ Державного архіву Харківської області.

Джерело інформації:

<http://archives.kh.gov.ua/?p=11110>

18 березня 2016 р. Державним архівом Миколаївської області проведено **семінар** за темою: «**Архівна справа та діловодство на сучасному етапі**» для представників кадрових служб та архівів медичних закладів обласного рівня.

В рамках заходу обговорювались загальні тенденції розвитку архівної справи та проблеми збереження документів НАФ, що створюються в медичних закладах з огляду на децентралізацію вдали; зосередили увагу на основних положеннях Інструкції з діловодства і Правил організації діловодства та архівного зберігання документів у державних органах, органах місцевого самоврядування, на підприємствах, в установах і організаціях; основні принципи побудови індивідуальних номенклатур справ і формування справ поточного діловодства та організації роботи експертних комісій та осіб, відповідальних за діловодство і архів; на нормативно-

правових актах, що визначають організаційно-правовий статус архівного підрозділу та експертної комісії юридичної особи.

Джерело інформації:

<http://mk.archives.gov.ua/newsm/729-news-180316.html>

18 березня 2016 р. Державним архівом Херсонської області на базі Херсонського обласного центру перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників органів державної влади, органів місцевого самоврядування, державних підприємств, установ і організацій для його працівників проведено **семінар-практикум з питань науково-технічного упорядкування документів.**

Під час семінару висвітлено питання впровадження Правил організації діловодства та архівного зберігання документів у державних органах, органах місцевого самоврядування, на підприємствах, в установах і організаціях, затверджених наказом Міністерства юстиції України від 18 червня 2015 р. № 1000/5. Надано консультації з складання та оформлення описів справ постійного зберігання, з кадрових питань, акта про вилучення для знищення документів, не внесених до Національного архівного фонду. Проведено майстер-клас з упорядкування документів: формування та підшивання справ, їх опрацювання, нумерації аркушів, складання заголовків і засвідчувальних надписів, оформлення обкладинок справ.

Джерело інформації:

<http://kherson.archives.gov.ua>

21 березня 2016 р. співробітники Державного архіву Вінницької області за спеціальною програмою Центру перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників органів державної влади, органів місцевого самоврядування, державних підприємств, установ і організацій Вінницької області для новообраних сільських голів області **прочитано цикл лекцій та проведено практичні заняття** з питань: організації діловодства у сільських та селищних радах, оформлення службових документів відповідно до Держстандарту 4163-2003 «Уніфікована система організаційно – розпорядчої документації»; організації роботи з експертизи цінності та науково – технічного опрацювання документів, що відклалися в діяльності сільських та селищних рад – в рамках впровадження в практику роботи «Методичних рекомендацій з експертизи цінності та науково – технічного опрацювання документів, що відклалися в діяльності сільських, селищних, міських (міст районного значення) рад Вінницької області».

Особливий акцент зроблено на методиці опрацювання документів та прийманні-передаванні на архівне зберігання документів сільських рад, що об'єднуються відповідно до Закону України «Про добровільне об'єднання територіальних громад» від 05.02.2015 № 157-VIII.

Джерело інформації:

http://davio.gov.ua/news/seminar_z_novoobranimi_golovami_silskih_ta_selischnih_rad

22 березня 2016 р. Державним архівом Дніпропетровської області проведено семінар для відповідальних за діловодство та збереження документів територіальних підрозділів Центральних органів виконавчої влади з питань організації діловодства та архівної справи, проведення експертизи цінності документів, передавання документів у разі припинення установи.

Джерело інформації:

<http://dp.archives.gov.ua/index.php?limitstart=5>

22 березня 2016 р. Державним архівом Полтавської області проведено семінар-практикум за темою «Організація діловодства, роботи експертних комісій та забезпечення збереженості документів у закладах культури і мистецтва».

Джерело інформації:

<http://poltava.archives.gov.ua/news?page=3>

24 березня 2016 р. Державним архівом Полтавської області проведено семінар-практикум за темою «Організація діловодства, роботи експертних комісій та забезпечення збереженості документів у закладах охорони здоров'я».

Джерело інформації:

<http://poltava.archives.gov.ua/news/seminar-praktikum>

25 березня 2016 р. головний спеціаліст відділу формування Національного архівного фонду та діловодства Державного архіву Чернігівської області І. М. Личуха взяла участь у семінарі «Організація ведення діловодства та архівної справи в органах прокуратури в сучасних умовах», що проводився у прокуратурі Чернігівської області для працівників районних прокуратур. На семінарі була висвітлена тема «Архівна справа в органах прокуратури. Проблемні питання, шляхи їх вирішення».

Джерело інформації:

<http://cn.archives.gov.ua>

29 березня 2016 р. ЦДНТА України проведено семінар з підвищення кваліфікації спеціалістів державних архівів України з питань організації роботи з науково-технічною документацією. В роботі заходу взяли участь фахівці державного архіву Рівненської області.

На семінарі розглянуто питання експертизи цінності та опрацювання, збереження та обліку, використання та реставрації науково-технічної документації.

Джерело інформації:

<http://www.archive.gov.ua/ukr/viewnews/445.html>

30 березня 2016 р. працівники Державного архіву Луганської області взяли участь у навчальному семінарі з питань доступу до публічної інформації.

Джерело інформації:
<http://lg.archives.gov.ua>

31 березня 2016 р. працівники Державного архіву Івано-Франківської області взяли участь у навчально-методичному семінарі на тему: «Складання описів справ постійного терміну зберігання, описів справ з кадрових питань (особового складу) та актів про вилучення для знищення документів, не внесених до Національного архівного фонду» для працівників районних відділень Фонду соціального страхування від нещасних випадків.

Джерело інформації:
<http://if.archives.gov.ua>

31 березня 2016 р. заступник директора ЦДКФФА України ім. Г. С. Пшеничного Т. О. Ємельянова та завідувач сектору зберігання та обліку відеодокументів С. П. Анахов провели **виїзний семінар** для працівників Галузевого державного архіву Міністерства оборони на тему «**Актуальні проблеми архівування цифрових відеодокументів**». Учасниками семінару розглянуто питання експертизи цінності, порядку підготовки до передавання на постійне зберігання цифрових відеодокументів.

Джерело інформації:
<http://tsdkffa.archives.gov.ua/News/2016.php>

5 квітня 2016 р. начальник відділу інформації та використання документів НАФ Державного архіву Волинської області Л. І. Коць взяла участь у роботі тематичного **короткотермінового семінару «Основи медіаграмотності»**, організованого Волинським обласним центром перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників органів державної влади, органів місцевого самоврядування, державних підприємств, установ і організацій та Кафедрою комунікацій Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки для керівників і спеціалістів структурних підрозділів облдержадміністрації, окремих територіальних органів міністерств та інших центральних органів виконавчої влади, Луцької міської ради.

Джерело інформації:
<http://volyn.archives.gov.ua>

4 квітня 2016 р. Державний архів Київської області у приміщенні Броварської районної державної адміністрації для голів селищних та сільських рад Броварського району організував **семінар-нараду** за темою

«Забезпечення збереженості архівних документів. Порядок передавання на державне зберігання архівних справ».

Під час семінару-наради розглянуто важливі аспекти щодо збереженості архівних документів під час впровадження адміністративних реформ та процесів утворення нових територіальних об'єднань.

Джерело інформації:

<http://www.дако.укр/kraeznav4i-novunu/766-seminar-zbrejenadokumentiv.html>

5 квітня 2016 р. співробітники **Державного архіву Волинської області** взяла участь у роботі тематичного **короткотермінового семінару «Основи медіаграмотності»** організованого Волинським обласним центром перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників органів державної влади, органів місцевого самоврядування, державних підприємств, установ і організацій та Кафедрою комунікацій Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки для керівників і спеціалістів структурних підрозділів облдержадміністрації, окремих територіальних органів міністерств та інших центральних органів виконавчої влади, Луцької міської ради.

Джерело інформації:

<http://volyn.archives.gov.ua>

5 квітня 2016 р. у **Державному архіві Дніпропетровської області** відбувся **семінар-нарада з керівниками архівних відділів райдержадміністрацій та міських рад**. У семінарі взяли участь 38 осіб. З актуальною інформацією виступили фахівці держархіву області – Н. В. Киструська, Н. Л. Юзбашева, В. М. Боронило, О. П. Садовська. До участі також було залучено спеціаліста Головного інформаційно-комунікаційного і науково-виробничого центру Дніпропетровської обласної ради Г. П. Провоторову, яка надала конструктивну консультацію щодо стану впровадження електронного документообігу в райдержадміністраціях, районних та міських радах.

Обговорювалися аспекти виконання Закону України «Про доступ до архівів репресивних органів комуністичного тоталітарного режиму 1917–1991 років» та проведення ревізії носіїв архівної інформації репресивних органів, форми використання архівних документів, передавання документів у разі припинення діяльності установи, основні зауваження експертів держархіву області при складанні описів справ. Учасники семінару мали можливість обмінятися досвідом з колегами щодо вирішення проблемних питань у галузі діловодства та архівної справи.

Джерело інформації:

http://dp.archives.gov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=244:seminar-narada-2016&catid=1:2012-04-09-10-45-30&Itemid=141

6-8 квітня 2016 р. на базі **Державного архіву Кіровоградської області** державним навчальним закладом «Центр перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників органів державної влади, органів місцевого самоврядування, державних підприємств, установ та організацій Кіровоградської обласної державної адміністрації» проведено навчання за програмою тематичного **короткострокового семінару** для працівників державних архівних установ області (керівників архівних відділів (секторів) райдержадміністрацій та міських рад, керівників трудових архівів) на тему: **«Сучасна політика держави у сфері архівної справи і діловодства».**

Джерело інформації:

http://dakiro.kr-admin.gov.ua/news/2016/04-06/news_3.php

11 квітня 2016 р. Державним архівом **Вінницької області** за спеціальною програмою Центру перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників органів державної влади, органів місцевого самоврядування, державних підприємств, установ і організацій **Вінницької області** для новообраних сільських голів області прочитано цикл лекцій та **проведено практичні заняття** з питань: організації діловодства у сільських та селищних радах, оформлення службових документів відповідно до Держстандарту 4163-2003 «Уніфікована система організаційно – розпорядчої документації»; організації роботи з експертизи цінності та науково-технічного опрацювання документів, що відклалися в діяльності сільських та селищних рад – в рамках впровадження в практику роботи «Методичних рекомендацій з експертизи цінності та науково-технічного опрацювання документів, що відклалися в діяльності сільських, селищних, міських (міст районного значення) рад Вінницької області».

Особливий акцент зроблено на методиці опрацювання документів та прийманні - передаванні на архівне зберігання документів сільських рад, що об'єднуються відповідно до Закону України «Про добровільне об'єднання територіальних громад» від 05.02.2015 № 157-VIII.

Джерело інформації:

http://davio.gov.ua/news/seminar_z_novoobranimi_golovami_silskih_ta_selischnih_rad

14 квітня 2016 р. Державним архівом **Полтавської області** проведено **навчання** із керівниками та працівниками Трудових архівів Полтавської області. Були розглянуті питання: про співпрацю архівних установ області та установ Пенсійного фонду у напрямку покращення надання послуг громадянам; про співпрацю архівних установ області та Управління Держпраці; практичне застосування Інструкції про Порядок витребування документів соціально-правового характеру для громадян; про затвердження Правил організації діловодства та архіву арбітражного керуючого (розпорядника майна, керуючого санацією, ліквідатора); організація приймання документів на зберігання та облік документів у Трудовому архіві.

Джерело інформації:

<http://poltava.archives.gov.ua/news/seminar-navchannya-0>

14 квітня 2016 р. директор ЦДЕА України Ю. С. Ковтанюк провів навчальний семінар для співробітників архіву на тему: «**Особливості роботи з електронними документами в діловодстві. Формат електронного документа**».

Джерело інформації:

http://tsdea.archives.gov.ua/ua/?page=news_archeves

19 квітня 2016 р. Державним архівом Полтавської області проведено семінар-практикум «**Організація діловодства, роботи експертних комісій та забезпечення збереженості документів у закладах освіти та науки**». У заході взяли участь 26 слухачів (представники 19 установ міста Полтави).

Джерело інформації:

<http://poltava.archives.gov.ua/news?page=>

19 квітня 2016 р. директор Державного архіву Луганської області Катерина Миколаївна Безгинська прийняла участь у семінарі «**Роль жінок у побудові миру в громадах, що прилягають до зони конфлікту**», який відбувся 19.04 2016 в Агенстві регіонального розвитку Східного Донбасу.

Джерело інформації:

<http://lg.archives.gov.ua/#paginate-2>

20 квітня 2016 р. у приміщенні Головного управління Пенсійного фонду України у **Київській області** відбувся **семінар-навчання** з питань дотримання чинного законодавства щодо ведення діловодства та забезпечення збереженості документів для працівників Головного управління та територіальних управлінь Пенсійного фонду України у Київській області, а також начальників архівних відділів районних державних адміністрацій, міських рад.

У семінарі-навчанні узяли участь перший заступник начальника Головного управління Пенсійного фонду України у Київській області В. Верещак, директор Державного архіву Київської області С. Каменєва, заступник начальника головного управління І. Савченко, а також заступник директора Державного архіву Київської області О. Лужинська.

Організаторами семінару сформовано вимоги до складання службових документів, порядку їх обліку, зберігання і використання. Під час обговорення порушені також інші питання, пов'язані із забезпеченням неухильного дотримання у практичній діяльності органів Фонду чинного законодавства з питань архівної справи та діловодства.

Джерело інформації:

<http://www.дако.укр/kraeznav4i-novunu/774-2016-04-20-14-46-14.html>

21 квітня 2016 р. Державний архів Полтавської області провів семінар-практикум «Організація діловодства, роботи експертних комісій та забезпечення збереженості документів в установах фінансування, оподаткування, митної служби, економіки, статистики, стандартизації». У заході взяли участь 23 слухача (представники 22 установ міста Полтави).

Джерело інформації:

<http://poltava.archives.gov.ua/news?page=2>

27 квітня 2016 р. у приміщенні Агенства регіонального розвитку Східного Донбасу відбувся **семінар** для керівників архівних установ райдержадміністрацій, міських рад, трудових архівів області, представників Головного територіального управління юстиції в Луганській області та головного управління пенсійного фонду України у **Луганській області** у зв'язку зі змінами в законодавстві, що регламентує роботу архівної галузі, багаточисельними зверненнями Головного управління та територіальних органів пенсійного фонду України в Луганській області, юридичних осіб – джерел формування національного архівного фонду України (у т. ч. підприємств, установ, організацій перереєстрованих на території підконтрольній українській владі), архівних установ області щодо надання роз'яснень з актуальних питань та з метою вироблення єдиних підходів до тлумачення норм чинного законодавства.

Також на семінарі були розглянуті питання: основні вимоги до складання номенклатури справ, формування документів у справи, забезпечення збереженості документів у діловодстві; проведення експертизи цінності документів та комплектування архівних установ; типи запитів, що надходять до архівних установ, порядок та терміни виконання запитів юридичних та фізичних осіб на підставі архівних документів, правильність оформлення архівних довідок (копій, витягів); облік документів НАФ, система та основні вимоги до облікових документів архіву, облік надходжень і вибуття документів та забезпечення збереженості документів в архівних установах.

Джерело інформації:

<http://lg.archives.gov.ua>

13 травня 2016 р. в ЦДАГО України, в рамках плану заходів із забезпечення охорони праці, проведено **семінар** для працівників архіву, на якому з метою формування культури управління стресом на робочому місці розглянуто методи його подолання.

Джерело інформації:

http://cdago.gov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=941

16-17 травня 2016 р. Державним архівом Полтавської області проведено **семінар-нараду** з представниками установ, підприємств та організацій Полтавської області на тему «**Забезпечення збереженості**

науково-технічної документації. Проблеми та шляхи їх вирішення на сучасному етапі». У семінарі-наradі брали участь 28 слухачів, 14 установ.

Джерело інформації:

<http://poltava.archives.gov.ua>

17 травня 2016 р. ЦДНТА України провів виїздний семінар з представниками юридичних осіб - джерел формування Національного архівного фонду України на базі Державного архіву Полтавської області. Тема семінару - «Забезпечення збереженості науково-технічної документації: проблеми та шляхи їх вирішення на сучасному етапі». У семінарі взяли участь працівники технічних архівів та експертних комісій юридичних осіб – джерел комплектування науково-технічною документацією ЦДНТА України та Державного архіву Полтавської області.

Джерело інформації:

<http://www.archive.gov.ua>

18-19 травня 2016 р. ЦДАГО України взяв участь у проведенні семінару з питань організації діловодства, підготовки документів до архівного зберігання, впровадження електронного документообігу в об'єднаних і первинних організаціях Атомпрофспілки.

До участі у семінарі також були запрошені представники Державної архівної служби України та Федерації профспілок України. Семінар відбувся на базі готелю «Братислава».

Джерело інформації:

http://cdago.gov.ua/index.php?option=com_content&view=category&layout=blog&id=4&Itemid=71

Анонси конференцій

1–3 вересня 2016 р. у м. Тбілісі (Грузія) відбудеться міжнародна конференція **«Архівознавство, джерелознавство, антикознавство – тенденції та сучасні виклики» («Archival Studies, Source Studies, Antiquity Studies – Trends and Modern Challenges»)**, організована Національним архівом Грузії. На конференції будуть обговорюватись проблеми архівознавства, джерелознавства, історії, текстології, історії мистецтв, етнографії, картографії, реставрації та консервації, оцифрування архівних документів та електронних архівів.

Джерело інформації:

<http://www.ica.org/en/international-conference-“archival-studies-source-studies-antiquity-studies---“trends-and-modern>

5-10 вересня 2016 р. у м. Сеул (Південна Корея) відбудеться 18 Міжнародний Конгрес МРА.

Тема Конгресу - «Архіви, гармонія і дружба: гарантія поваги, справедливості і співпраці в сфері культури різних країн у столітті всесвітньої глобалізації» (Archives, Harmony and Friendship: ensuring cultural sensitivity, justice and cooperation in a globalized world).

Під час роботи Конгресу передбачається обговорення таких питань: Діловодство у цифровому столітті (Recordkeeping in the Digital Age); Співробітництво (Cooperation); Використання документів і архівів в юридичній, правозахисної діяльності і при врегулюванні розбіжностей (Use of records and archives in justice, advocacy and reconciliation work); Гармонія і дружба в архівному співтоваристві у добу глобалізації (Harmony and friendship in the global archives world); Відмінності і подібності культур країн світу в архівній та соціальної галузі (Diversity and harmony among archival cultures and societies); Управління архівами і документами у Кореї (Korean Archives and Records Management); Нові професійні кадри (New Professionals); Досягнення в рамках діяльності МРА з 2012 р (Celebration of Achievements of the ICA Network since 2012).

На конгресі також будуть представлено доповіді про корінні народи і їх взаємозв'язок як з власними документами і архівами, так і з діяльністю некорінних спільнот в галузі управління документами та архівної справи.

Більш детальна інформація на сайті: <http://www.ica.org/12504/about-the-congress-2016/about-the-ica-2016-international-congress.html>

Джерело інформації:

<http://www.ica.org/download.php?id=3951>

8–10 вересня 2016 р. відбудеться Міжнародна наукова конференція **«Дипломатичні архіви як історичне джерело»**. Організатори конференції – Дипломатична академія України при Міністерстві закордонних справ України, Інститут історії України НАН України, Державний архів Одеської

області. На конференції будуть обговорюватись наступні теми: архіви посольств і консульств: структура, види документації, формування та практичне використання; історія і сучасна діяльність посольств і консульств у відображенні архівів (фондів посольств і консульств, Міністерства закордонних справ, державних установ, приватних архівів дипломатів та ін.); дипломатичні архіви різних країн: формування, місця зберігання, відображення міграційних процесів та історії відносин з Україною.

Джерело інформації:

http://www.archives.gov.ua/News/2016_09_08-10.php

4–6 жовтня 2016 р. у м. Києві (Україна) відбудеться **Міжнародна наукова конференція «Бібліотека. Наука. Комунікація: формування національного інформаційного простору»**. Серед інших тематичних напрямів, запропонованих організаторами, учасники конференції зможуть взяти участь у семінарі: «Архівна спадщина в інформаційному просторі: традиції, інновації, перспективи».

Джерело інформації:

<http://www.archive.gov.ua/ukr/viewnews/445.html>

12 жовтня 2016 р. у м. Харкові (Україна) до **130 річчя від часу заснування Харківської державної наукової бібліотеки імені В.Г.Короленка** відбудеться **XIX міжнародна науково-практична конференція «Короленківські читання 2016»** на тему «**Бібліотеки, архіви, музеї: інтеграція до світового наукового та історико-культурного простору**». Конференція відбудеться у форматі пленарного засідання та двох секцій – «Бібліотеки, архіви, музеї і сучасне наукове середовище: елементи взаємодії» та «Пам'ятки друку та писемності у бібліотеках, архівах, музеях: формування колекцій, інтеграція до світового наукового та історико-культурного простору».

Джерело інформації: <http://korolenko.kharkov.com/korolenkivska-reading.html>

15-16 листопада 2016 р. у м. Москва (Російська Федерація) відбудеться **XXIII Міжнародна науково-практична конференція, присвячена 50-річчю ВНДІДАС «Документація в інформаційному просторі: архівознавство та документознавство у сучасному світі»**.

Джерело інформації:

<http://www.vniidad.ru>

4. ОГЛЯД ЗАХИЩЕНИХ В УКРАЇНІ ДИСЕРТАЦІЙ З ПРОБЛЕМ АРХІВОЗНАВСТВА ТА ДОКУМЕНТОЗНАВСТВА У ДРУГІЙ ПОЛОВИНІ 2015 – ПЕРШІЙ ПОЛОВИНІ 2016 рр.

Бойко В. Ф. Уніфікація документації в Україні: історія та сучасний стан : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 27.00.02 / Бойко Віта Федорівна ; Держ. арх. служба України, Укр. НДІ арх. справи та документознавства ; наук. керівник Кулешов С. Г. – Київ, 2015. – 20 с.

Дисертаційне дослідження присвячено комплексному вивченню історії та сучасного стану уніфікації документації в Україні. Запропоновано періодизацію історії уніфікації документації в Україні. Окреслено хронологічні межі та виокремлено й охарактеризовано основні історичні етапи та сучасний стан нормативного забезпечення уніфікації службових документів в Україні. Проаналізовано загальний обсяг потоку публікацій УФД різних галузей та сфер діяльності України як додатків до нормативно-правових актів, що зареєстровані Міністерством юстиції України та опубліковані в «Офіційному віснику України» у 1997–2012 рр. На підставі аналізу потоків публікацій УФД зроблено висновки щодо рівня уніфікації службових документів у різних галузях та сферах діяльності України, дотримання нормативних вимог щодо складу і розташування реквізитів, а також назв показників, зафіксування інформації у цих формах тощо.

Кінаш У. Я. Правові та організаційні засади діяльності державних нотаріальних контор та архівів : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07 / Кінаш Уляна Ярославівна ; Нац. ун-т держ. податк. служби України. – Ірпінь, 2016. – 18 с.

Дисертація є комплексним дослідженням організаційно-правових засад діяльності державних нотаріальних контор та державних нотаріальних архівів. Досліджуються особливості становлення та розвитку інституту державного нотаріату та його органів (державних нотаріальних контор та державних нотаріальних архівів). Аналізується зарубіжний досвід організації і правового регулювання діяльності органів нотаріату. Характеризується сучасний стан організації діяльності органів державного нотаріату. Досліджуються особливості правового регулювання діяльності цих органів. Аналізується правовий статус державних нотаріальних контор та державних нотаріальних архівів, зокрема їхні завдання, функції, права, обов'язки, відповідальність, а також їх працівників (державних нотаріусів). Характеризується механізм контролю та нагляду за діяльністю державних нотаріальних контор та архівів. Приділяється особлива увага щодо необхідності застосування сучасних інформаційно-комунікаційних технологій в діяльності державних нотаріальних контор та державних нотаріальних архівів. Сформульовано теоретичні висновки та практичні

пропозиції щодо внесення конкретних змін і доповнень до нормативно-правових актів із досліджуваних питань.

Кулініч М. Ю. Архівна україніка: історія повернення, типологія, джерельно-інформаційне значення (1991–2014 рр.) : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 07.00.06 / Кулініч Марія Юріївна ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка ; наук. керівник Палієнко М. Г. – Київ, 2015. – 16 с.

Дисертація присвячена комплексному дослідженню процесу повернення колекцій архівної україніки та його державного та організаційного, законодавчого та наукового забезпечення. Висвітлено історію створення та діяльність спеціальних державних органів, що координували процес повернення в Україну культурних цінностей у цілому та архівної україніки зокрема – Національної комісії з питань повернення в Україну культурних цінностей (НК) та Державної служби контролю за переміщенням культурних цінностей через державний кордон (ДСК), а також профільної архівної установи – Центрального державного архіву зарубіжної україніки. Окреслено специфіку типології та склад, місця сучасної локалізації, географію надходження та кількісні показники, а також джерельно-інформаційний потенціал повернених документальних комплексів, які надійшли на постійне зберігання в Україну у 1991–2014 рр.

Отамась І. Г. Організація діловодства у регіонах УСРР-УРСР у 1920–1980-х роках (на прикладі Черкаського регіону) : автореф. дис. ... канд. іст. наук : 27.00.02 / Отамась Інна Григорівна ; Держ. арх. служба України, Укр. НДІ арх. справи та документознавства ; наук. керівник Кулешов С. Г. – Київ, 2015. – 18 с.

Дисертаційне дослідження присвячено історії організації діловодства у регіонах УСРР–УРСР у 1920–1980-х рр. на прикладі Черкаського регіону. Висвітлено організацію українізації діловодства у 1920-х рр. в Черкаському регіоні, охарактеризовано стан раціоналізації діловодства у 1920–1930 рр. Досліджено організацію діловодства у період окупації німецько-нацистськими військами території Черкащини. Висвітлено роль Українського штабу партизанського руху в організації здійснення діловодства в партизанських загонах. Проаналізовано роботу державних архівів щодо організації діловодства в області, розглянуто факти практичного впровадження Єдиної державної системи діловодства (ЄДСД) у Черкаській області в 1960–1980-і рр., а також реалізацію регіональну програми підвищення кваліфікації діловодів і секретарів.

Редчук Р. О. Формування готовності майбутніх фахівців з документознавства до професійної взаємодії у сфері соціальних комунікацій : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04 / Редчук Римма Олександрівна ; Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова ; наук. керівник Р. П. Карпюк. – Київ, 2015. – 20 с.

Розглянуто формування готовності майбутніх фахівців з документознавства до професійної взаємодії у сфері соціальних комунікацій (СК). Вперше виявлено, теоретично обґрунтовано й експериментально перевірено педагогічні умови формування готовності майбутніх фахівців з документознавства до професійної взаємодії у сфері СК, до яких віднесено: інформаційне забезпечення змісту вищої професійної освіти майбутніх фахівців з документознавства; пріоритет суб'єкт-суб'єктних відносин між викладачем і студентами у педагогічному процесі; поєднання традиційних форм навчання з інноваційними, які спрямовують студента за умов, максимально наближених до реальних життєвих ситуацій; орієнтація освітнього процесу ВНЗ на професійно-особистісний саморозвиток майбутніх фахівців з документознавства. Розроблено та теоретично обґрунтовано модель формування готовності майбутніх фахівців з документознавства до професійної взаємодії у сфері СК, яка структурно представлена цільовим, змістовим, технологічним та оцінювально-результативним блоками та реалізується на принципах соціальної обумовленості цілей та змісту ВНЗ, професійної спрямованості навчання, креативності, активності та самостійності студентів, суб'єктності взаємодії викладачів і студентів.

Софіюк Т. О. Право фізичної особи на ознайомлення з особистими паперами, які передані до фонду бібліотек або архівів : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.03 / Софіюк Тарас Олександрович ; Нац. акад. внутр. справ ; наук. керівник Заїка Ю. А. – Київ, 2015. – 19 с.

Дисертація присвячена питанням захисту права фізичної особи на ознайомлення з особистими паперами, які передані до фонду бібліотек або архівів. Здійснено аналіз права особи на недоторканість особистої документації і його узгодження з правом інших осіб на проведення наукових досліджень. Висловлено пропозицію щодо запровадження критеріїв класифікації особистих паперів з точки зору співвідношення публічного інтересу в отриманні інформації й прав і інтересів особи, недоторканість приватного життя якої знаходиться під загрозою внаслідок розголошення певних даних. Запропоновано механізм цивільно-правового захисту права фізичної особи на ознайомлення з особистими паперами, переданими до фонду бібліотек або архівів, а також шляхи вдосконалення вітчизняного законодавства.

Хащина Х. О. Інформаційні ресурси місцевих державних архівних установ України: типологія, організація, перспективи розвитку : автореф. дис. ... канд. наук із соц. комунікацій : 27.00.02 / Хащина Христина Олександрівна ; Харків. держ. акад. культури ; наук. керівник Л. Я. Філіпова. – Харків, 2015. – 22 с.

Досліджено й обґрунтовано особливості типологічної структури інформаційних ресурсів місцевих державних архівних установ, зумовлені їх місцевим походженням, розповсюдженням електронної архівної продукції.

Визначено організаційні засади формування інформаційних ресурсів місцевих державних архівів з урахуванням впливових факторів зовнішнього та внутрішнього рівнів. Виявлено тенденції міжнародної інформаційно-архівної взаємодії між українськими державними архівами та зарубіжними архівними установами на місцевому рівні організації інформаційних ресурсів архівів у системі електронних комунікацій у напрямі об'єднання їх інформаційно-ресурсної та організаційно-методичної складових. Розроблено перспективні напрями розвитку системи електронних інформаційних ресурсів в обласних державних архівах в організаційному та техніко-технологічному аспектах, що стратегічно орієнтовані на інтеграцію до концептуального проекту електронного урядування в Україні.